

ፕሮጀክት፡ የሚቻል ዓለም

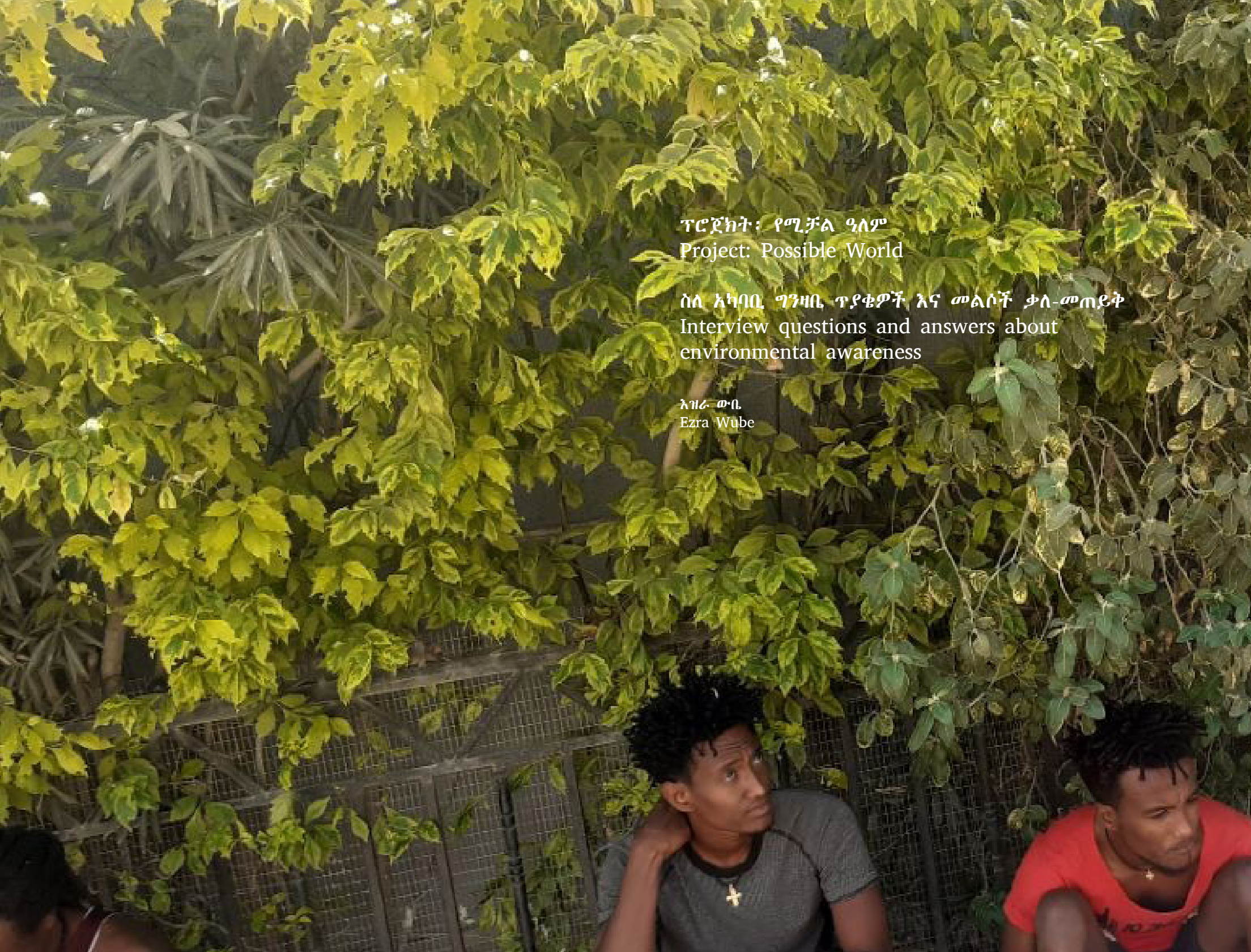
Project: Possible World

ስለ አካባቢ ግንዛቤ ጥያቄዎች እና መልሶች ቃለ-መጠይቅ

Interview questions and answers about
environmental awareness

እዛራ ውቤ

Ezra Wube

ፕሮጀክት፡ የሚቻል ዓለም Project: Possible World

ስለ አካባቢ ግንዛቤ ጥያቄዎች እና መልሶች ቃለ-መጠይቅ Interview questions and answers about environmental awareness

እዝራ ውቤ
Ezra Wube

ይህ ፕሮጀክት የተሰራው ‘ለትንሽ ፀሐይ’፣ ፈጣን የወደፊት አጫጭር ፊልም ተከታታይ ፕሮግራም ሲሆን ዘላቂ ተፈጥሮን መስርት ያደርገዋል አለም የሚሆንበትን መንገድ የሚቃኝ ነው።

This project was created and commissioned for ‘Little Sun’, Fast Forward short film series exploring a sustainable world.

ለዚህ ፕሮጀክት በመላው ኢትዮጵያ በአምስት መዳረሻዎች አዲስ አበባ፣ በደሴ፣ በድሬዳዋ፣ በሐዋሳ እና አዲስ አበባ ዙርያ ባሉ አካባቢዎች ከ100 በላይ ቃለ መጠይቆች ተካሂደዋል። አስተማሪዎች፣ ደላሎች፣ ገበሬዎች፣ ተማሪዎች፣ መሐንዲሶች፣ አናሂዎች፣ ወታደሮች፣ ነጋዴዎች፣ የታክሲ ሹፌሮች፣ ገንዘብ ተቀባይዎች፣ የጥበቃ ሰራተኞች፣ የቤት ሚስቶች፣ አስተዳዳሪዎች፣ ነርሶች፣ ዲዛይነሮች፣ ካሜራ ሰውዎች፣ የሂሳብ ባለሙያዎች፣ ፋርማሲስቶች፣ መሀንዲሶች፣ መካኒኮች፣ ቴክኒሻኖች፣ ጡረተኞች እና ሌሎችም ያጠቃለሉ ነው። የቃለ-መጠይቆቹን ምላሽ በማንፀባረቅ ዘላቂ ተፈጥሮን መስርት ያደርገዋል አለም የሚሆንበትን መንገድ ሲቃኝ፣ ፕሮጀክቱ ስለተፈጥሮን ደህንነት ንግግሮችን ለማነሳሳት እና በምናባዊ ንግግር እርምጃን እንዲወስድ ለማነሳሳት የተደረገ ነው።

For this project over 100 interviews were conducted in five destinations throughout Ethiopia in Addis Ababa, Dessie, Dire Dawa, Hawasa and in farm lands in the outskirts of Addis Ababa; teachers, brokers, farmers, students, engineers, carpenters, soldiers, merchants, taxi drivers, cashiers, security guards, house wives, managers, nurses, designers, camera man, accountants, pharmacists, architects, mechanics, technicians, retirees, and more. Reflecting the interviewees’ responses on the potential of a sustainable world, the project intends to instigate conversations and inspire action through imaginative discourse.

ጠያቂዎች፡ ሚካኤል ኃይሉ፣ ብርሃኑ ወረደ እና ኤፍሬም ዘሩ
Interviewers: Michael Hailu, Birhanu Werede and Ephrem Zeru

ስለ ተፈጥሮ ደህንነት ጥያቄ እና መልስ

Interviews about environmental protection

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ የኔአለም በረከት

Responder: Yenealem Bereket

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴

Responder: 30

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Job title

ተጠያቂ፡ ያልተቀጠረ

Responder: Unemployed

ጠያቂ፡ መኖሪያ አካባቢ

Interviewer: Residential area

ተጠያቂ፡ ጋምቤላ አሁን ለትምህርት አዲስ አበባ መጥቻለሁ።

Responder: Gambella, I have come to Addis Ababa for education.

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What are the good and bad practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ እስካሁን ድረስ አላየሁም።

Responder: I haven't seen it yet.

ጠያቂ፡ እሺ መጥፎ የምትሏቸው?

Interviewer: Okay, what about what you would call bad?

ተጠየቂ፡ ሽንት ሶፍት ያለቦታ በመጣል አካባቢ መቆሸሽ ይታያል

Interviewer: Places are covered with used tissue paper and urine.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ታስባለህ?

Interviewer: What would a nature-based sustainable world look like in the future?

ተጠያቂ፡ እሱን መገመት አልችልም።

Responder: I can't imagine it.

ጠያቂ፡ ምንም?

Interviewer: Nothing?

ተጠያቂ፡ ምንም

Responder: None

ጠያቂ፡ ከአሁኑ ወደፊት ምን ዓይነት ልዩነት ሊነረው ይችላል ብለህ ትገምታለህ?

Interviewer: What kind of difference do you think it might have in the future?

ተጠያቂ፡ ልዩነትማ ይኖረዋል።

Respondent: There will be a difference.

ጠያቂ፡ ምን ዓይነት ልዩነት?

Interviewer: What kind of difference?

ተጠያቂ፡ ብሩህ ተስፋ የሆነ ነገር የሚመጣ ይመስለኛል።

Responder: I think something optimistic will come.

ጠያቂ፡ ተስፋው ከምን የሚመጣ ይመስልህ?

Interviewer: What do you think the hope will come from?

ተጠያቂ፡ ከዚሁ ከእኛ ከራሳችን?

Responder: From us, from ourselves.

ጠያቂ፡ ምን መስራት እንዳለብን የምትለው ነገር ካለ?

Interviewer: If you have anything to say about it, what should we do?

ተጠያቂ፡ ለአካባቢው እና ለሰው ለራሳችን ጠቃሚ የሆነ ነገር መገንባት ይጠበቅብናል ከጤና አኳያ ማለት ነው።

Responder: We need to build something beneficial for the environment and people.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you.

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ?

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ አካባቢ

Interviewer: Residential area

ተጠያቂ፡ አየር ጤና አካባቢ ዘንብ ወርቅ

Responder: Near Ayer Tena, Zenebe Work

ጠያቂ፡ አዲስ አበባ
Requester: Addis Ababa?

ተጠያቂ፡ አዎ
Responder: Yes.

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?
Interviewer: What do you say are activities people do nowadays that are good and bad practices for the environment?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ሰዓት ለአትክልት ያለን ቦታ ከፍ ብሏል በየቦታው ፓርክ ይዘጋጃል፡፡ ከግቢ ውጭ አትክልት ይተክላሉ ሁሉም ባይሆንም በተወሰነ መልኩ ፕላስቲክ የሚያነሱ አሉ፡፡ ቆሻሻ ማቃጠል ቀርቷል።
Responder: At present, garden spaces have been increased and more parks will be prepared everywhere. They planted vegetables outside the yard. Some, though not all, pick up plastic in some form. Waste incineration has stopped.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ንፁህ አየር የሚበዛበት በፀሀይ የማንቃጠልበት ዛፍ በየቦታው የሚኖርበት ኮንክሪት ህንፃዎች የሚበዙበት ሳይሆን ተፈጥሮን የምናደንቅበት
Responder: Where there is plenty of fresh air and trees where we don’t get sunburned. A place we appreciate nature, not where there are many concrete buildings.

ጠያቂ፡ ከአሁኑ ወደፊት ምን ዓይነት ልዩነት ሊኖር ይችላል ብለሽ ትገምታለህ ምን አይነት ልዩነትና ምንዓይነት ተስፋ ምን መስራት እንዳለብን ምን ትያለሽ?
Interviewer: What kind of difference do you think there might be in the future? What do you think we should do for a better hope?

ተጠያቂ፡ ንፁህ አየር የምንተነፍስበት የማስበውን ነው እውነታውን።
Responder: A place where we can breathe clean air, really the truth.

ጠየቂ፡ እውነታውን?
Interviewer: The truth?

ተጠያቂ፡ ሕንፃ በሕንፃ ይሆናል የሰው ቁጥር እየበዛ ይሄዳል በቂ የፀሐይ ብርሃን የሚያንስ ይመስለኛል፡፡ ሪሳይክል የሚኖር ይመስለኛል መኪናዎች የሚለቁት ጭስ በኤሌትሪክ መኪናች ቢተካ የአየር ብክለት ይቀንሳል።

Responder: There will be buildings after buildings. The number of people will increase, and there will likely be less sunlight. There will likely be recycling. If smoke-emitting fuel cars are replaced by electric vehicles, air pollution will be reduced.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you.

. . .

ጠያቂ፡ ስም?
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Responder: I’ll pass.

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፰
Responder: 28

ጠያቂ፡ ሥራ
Interviewer: Job title

ተጠያቂ፡ ድለላ
Responder: Broker

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?
Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ሰዎች በየቦታቸው በአካባቢያቸው አትክልቶችን መትከል ጀምረዋል እሱ ጥሩ ልምድ ነው ግን ብዙ አይከባከቧቸውም መንከባከብ የለም።
Responder: People have started planting vegetables in their homes and around them. It is a good practice, but they do not care for them.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ብዙ የተሰራ እንኳን አይደለም ግን ይሰራል ብዬ አስባለሁ ወደፊት ቴክኖሎጂው በተፈጥሮ ላይ እንዲሆን የሚደርጉት ይመስለኛል፡፡ ኢነርጂ ከነዳጅ ከምናምን የሚውጡትን ኢነርጂ ትተው ዕዛው በዛው ከፀሐይ ከነፋስ የሚያገኙት ነገር አለአይደል እንደዚያ የሚያደርጉ ይመስለኛል፡፡ እኛ አገር ላይሆን ይችላል ውጪ አገር ሊሆን ይችላል እኛ አገር ግን ገና ነን።
Responder: It has not even made much but I think future technology will be based on nature. They will stop producing energy from fuel, and instead, they will use the sun and wind for power. It may not be in our or foreign country, but we have yet to arrive.

ጠያቂ፡ ወደፊት ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ በተፈጥሮ ላይ?
Interviewer: What do you think can be different from today in nature?

ተጠያቂ፡ የመጀመሪያው ለውጥ እንዳልኩህ ታዳሽ ኃይሉን ይቀንሱታል።

Responder: The first change as I said, will increase renewable energy.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you.

. . .

ጠያቂ፡ ስም?

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ኤርሚያስ ገብሬ

Responder: Ermias Gebre

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ 25

Responder: ፳፮

ጠያቂ፡ ሥራ

Interviewer: Job title

ተጠያቂ፡ ሥራ አጥ

Responder: Unemployed

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች የምትሏቸው ነገሮች አሉ ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are some things that people are doing nowadays that are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ያው አሉ የተወሰኑ ቢሆኑም በጣም ትንሽ ነው ግን አሁን ካለው አንፃር ችግኞችን የመትከል ተረድተው እያደረጉ ነው ይህ የተሻለ ነው ብዬ አስባለሁ አሁን ካለው አንፃር።

Responder: Yes, there are some, but very small. Currently, they are planting saplings. I think this is better than before.

ጠያቂ፡ ሌላ የምትለው ነገር አለ?

Interviewer: You have something else to say?

ተጠያቂ፡ ሌላ ምንም የማታየኝ ነገር የተሻለ ነገር አለ ብዬ አላስብም።

Responder: I don't think there is anything better for me to say.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ታስባለህ?

Interviewer: What do you think a sustainable world based on nature could look like in the future?

ተጠያቂ፡ በጣም ብዙ ነገሮች አሉ ኔቸር ብዙ ጊዜ ደስተኛ ያደርጋል ግን እንደዛ ሊኖር ይተላል ብዬ አላስብም ከተፈጥሮ ወጣ ያለች ዓለም ትልሆን ትችላለች ተፈጥሮን ያመካሉ እንደ ቱሪዝም ዓይነት ቦታዎች እነዛ ብቻ ይቀራል ብዬ አስባለሁ በእነሱ የተሻለ ዓለም ሊኖር ይችላል ብዬ እገምታለሁ በቱሪዝም መስኩ።

Responder: There are so many things that nature often makes one happy but I don't think it will continue to be like that. It can be a world outside of nature.

It will remain; there can be a better world in tourism.

ጠያቂ፡ ከአሁኑ ወደፊት ምን ዓይነት ልዩነት ሊኖር ይችላል ብለህ ትገምታለህ ምን ዓይነት ልዩነትና ምንዓይነት ተስፋ ምን መስራት እንዳለብን ምን ትላለህ?

Interviewer: What kind of difference do you think there might be in the future?

ተጠያቂ፡ ከዛሬው በጣም አየሩ የተበላሸ ይመስለኛል አየሩም ተፈጥሮን ስናየው ዝቅ የሚል ይመስለኛል፡፡ የተፈጥሮ ነገር እናጣለን።

Responder: I think the weather is worse today and through that effect, we will lose the natural.

ጠያቂ፡ በምን ይተካሉ?

Interviewer: What are they replaced with?

ተጠያቂ፡ በሰው ሰራሽ ነገር ይተካሉ።

Responder: They are replaced by artificial things.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you.

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ጠያቂ፡ ዕፀገነት ሐጎስ

Respondent: Etsegenet Hagos

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፬

Responder: 34

ጠያቂ፡ ሥራ?

Interviewer: Job title

ተጠያቂ፡ ካሸር

Responder: Cashier

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ወንዝ ዳር የሚሰሩ ነገሮች ዛፍ መትከል የበለጠ ጥሩ ነገር።

Responder: Things to do by the river, planting trees.

ጠያቂ፡ ወንዝ ዳር ማለት?

Interviewer: Meaning by the river?

ተጠያቂ፡ ውሃውን ቆንጆ ማድረግ ወንዙን ቆሻሻ የማይጣልበት እዛ አካባቢ ዛፍ መትከል።

Responder: Making the water beautiful, planting trees in the area where garbage is not thrown into the river.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ታስብዋለሽ ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ቢሆን የምፈልገው ዛፍ የበዛበት ትዝቅዝ ያለ አየር ፀሐይም ያው በጣም ሐይለኛ ስለሆነ በተለይ ለኔ የማይሆን ነው የለሊት ስራ ስለምሰራ።

Responder: I would like cool air with lots of trees, and the sun is too intense, so it's not possible for me because I work at night.

ጠያቂ፡ ለሊት ነው የምትሰራው?

Interviewer: You work late at night?

ተጠያቂ፡ አዎ ቀን ቀን በጣም ነው የሚከብደኝ ፀሐይ ሀይለኛ ነው ለኔ ደግሞ በጣም ከባድ ነው፡፡

Responder: Yes, every day is tough for me, the sun is intense, and it is tough for me.

ጠያቂ፡ ከአሁኑ ወደፊት ምን ዓይነት ልዩነት ሊኖር ይችላል ብለሽ ትገምታለህ ምን አይነት ልዩነትና ምንዓይነት ተስፋ ምን መስራት እንዳለብን ምን ትያለሽ?

Interviewer: What kind of difference do you think there might be in the future?

ተጠያቂ፡ ዛፎች በሚኖሩ ሰዓት ቀዝቀዝ የማለት ነፈስ የማለት ነገር ይኖረዋል።

Answer: When there are trees, the wind has something to say.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሳምሶን ማሞ

Responder: Samson Mamo

ጠያቂ፡ ሥራ

Interviewer: Job title

ተጠያቂ፡ ነጋዴ

Responder: Merchant

ጠያቂ ፡ መኖሪያ አካባቢ

Interviewer: Residential area

ተጠያቂ፡ አስኮ አዲስ አበባ

Responder: Addis Ababa

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ አካባቢዎች ማፅዳት ችግኝ መትከል።

Responder: To clean the area, planting saplings.

ጠያቂ፡ ሁለቱን ብቻ ነው ሌላ የምትጨምረው ነገር አለህ?

Interviewer: Just two examples, or do you have more?

ተጠያቂ፡ ንፁህ አየር የምንተነፍስበት በሙቀት ከባድ ፀሐይ ያልተገባ ዝናብ መጠኑን ያለፈ ዝናብ እያስተዋልን ነው፡፡ በተጨማሪ የአካባቢ መቆሸሽ የሚቀርበት አዲስ አበባችን በጣም እየገማች በመሆኑ ጥሩ ያልሆነ ሽታ እያስተዋልን ቆሻሻ ሁላ ሳያይ የሚከፋው ሕዝብ ያለበት የሚመስል ሆኗል፡፡ በቆሻሻ የተዘፈቅን በጣም የሕዝብ ጥግግት በጣም ጨምሯል የሕዝብ ቁጥር እና ያለው ስፔስ የተመጣጠነ አይመስለኝም እሱ የሚቀርበት ማለት የሚሻሻልበት ይሃራል ብዬ ነው የምጠብቀው።

Responder: A place where we can breathe clean air, a place that is not over heated from the sun and not too much rain. We are noticing too much rain. Additionally, Addis Ababa neighborhoods had terrible odors due to garbage. That isn't very pleasant to the resident. The population has increased immensely, and available space to the number of people who do not meet. I expect those to be changed.

ጠያቂ፡ ከአሁኑ ወደፊት ምን ዓይነት ልዩነት ሊኖር ይችላል ብለሽ ትገምታለህ ምን አይነት ልዩነትና ምንዓይነት ተስፋ ምን መስራት እንዳለብን ምን ትያለህ?

Interviewer: What kind of difference do you think there might be in the future?

ተጠያቂ፡ በዚህ ከቀጠለ ያሉት ነገሮች እየባሱ እንጂ የሚሻሻሉ አይመስለኝም።

Responder: If we continue this way, things will get worse.

ጠያቂ፡ ያሉ ነገሮች ሲብሱ ምን የሚሆን ይመስልሃል?

Interviewer: What do you think will happen if conditions get worse?

ተጠያቂ፡ ያው ፀሐይ ግንባር ግንባራችንን እያለች እንቀጥላለን እየባሰ የሚሄደው የውሃ መሙላት እንደዚሁም መግማማት መቆሸሽ በቃ እና የመሳሰሉት አዲስ አበባችን እንዳትሰምጥ እፈራለሁ።

Responder: The sun is too strong, and this might cause an over flood of water, waste which might make our Addis Ababa sink.

ጠያቂ፡ ወዴት?

Interviewer: Sink to where?

ተጠያቂ፡ በቃ ሰው በዝቶባት

Responder: Overpopulation.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass.

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Work

ተጠያቂ፡ ያገኘሁትን

Responder: Whatever I find.

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትላቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ እጅ መታጠብ መጀመሩ ዕድሜ ለኮሮና ሃኪም ቤት ሰው ቀንሷል ተብሏል ጓደኛዬ የሆድ ሕመም ቀንሷል።

Responder: Hand washing is a good practice. It's been said thanks for Corona, the number of people going to hospital has decreased, stock ache has decreased.

ጠያቂ፡ ሌላ ምን እየተደረገ ነው ከእጅ መታጠብ ሌላ?

Interviewer: What has been done other than hand washing?

ተጠያቂ፡ ዛፍ መትከል መናፈሻ መሰራታቸው።

Responder: Planting trees, building parks.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: In the future what can you imagine a nature based sustainable world could be like?

ተጠያቂ፡ በዚህ አካሄዳችን የማይሆን ነገር ነው የወደፊቱን አታንሳብኝ።

Responder: In our current actions, don't ask me about the future.

ጠያቂ፡ አካሄዳችን ቢቀየርና ወደ ጥሩ ቢሆን ምን ዓይነት ዓለም የሚኖር ይመስልሃል?

Interviewer: If we change our current actions, what good things can come to be realized?

ተጠያቂ፡ አካሄዳችን ምን እንደሆነ ገብቶሃል አይደል ምንድን ነው ከቀየርን ኒውክሊር እንደፖዘቲቭ ኢነርጂ ይቆጠራል አይደል፡፡ ግን አይደለም ስለዚህ እሱን አውጥተን ዓለም ባለችበት ሁኔታ መቀጠል አንችልም አውጥተን ማለት ነው ስለዚህ ገብተንበታል ችግር ውስጥ።

Responder: Do you understand our current actions? If we change, you might as well can count Nuclear as a positive thing. We can't continue this way. We are in trouble.

ጠያቂ፡ ለአስደሳች ዓለም ተስፋ የለንም ማለት ነው?

Interviewer: So we don't have hopes for the world?

ተጠያቂ፡ በጭራሽ

Responder: Nothing

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass.

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass.

ጠያቂ፡ ስለ አየር ንብረቱ

Interviewer:

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትላቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ትላንትና ኃይለኛ ፀሐይ ወጥቶ እንዲሆነ ዛሬ በረድ ሊል ይችላል፡ ፡ \ትላንት ወደ ሰላሌ መራቤቱ ወደ መንዝ ዝናብ ሊኖር ይችላል እዚህ ምንም ዝናብ ሳይጥል ይችላል ያንን ማወቅ የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነው እንጂ የአየር ንብረቶች እጅግም አልተማመንባቸውም፡፡

Responder: Yesterday there was a high heat and today it is cooler. Yesteday it was raining in Selale, Merabete, Menz but here there is no rain. Only the God knows why. I don't rely on the metrologist.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What can you imagine a nature-based sustainable world could be like in the future?

ተጠያቂ፡ ወደፊት የሚሆነውን ነገር አላውቅም አውቃለሁም የሚል ውሸተኛ ነው፡፡ ነገን እንኳን የማያውቅ ፍጥረት የወደፊቱን ይጠይቅሀል፡፡ ይቅርታ አድርግልኝ ልጄ፡፡

Responder: I don't know what's going to happen in the future, if there is one they must be liars. No creature knows about tomorrow; excuse me.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ወሰን

Responder: Wesen

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፯

Responder: 47

ጠያቂ፡ ሥራ

Interviewer: Job title

ተጠያቂ፡ ወታደር ነበርኩ

Respondent: I was a soldier

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ለአየር ጥሩ ልምድ ሰላም ሲሆን ነው፡፡

Responder: A good experience for the environment is when there is peace.

ጠያቂ፡ ለምን?

Interviewer: Why?

ተጠያቂ፡ ጦርነት ከሌለ የአየር ብክለት አይኖርም የአየር ብክለትን የሚያመጣው ሙቀትንም የሚፈጥረው በተለይ የደን መጨፍጨፍ ነው በጦርነት በብዛት ይጨፈጨፋል ከሌላ እንዳይሆን ሲባል፡፡

Responder: If there is no war, there will be no air pollution. The cause of air pollution and heat is mainly deforestation. It is mainly destroyed in the war, so there won't be a hiding location.

ጠያቂ፡ ለሌላው ምሽግ እንዳይሆነው ተብሎ ዛፎች ይነሳሉ ማለት ነው ካለህ ልምድ የጦር መሳሪያዎች ምን አይነት ተፅዕኖ ነው ያላቸው?

Interviewer: You are saying trees are cut down, so they don't become a fortress for others. In your experience, what kind of effect do weapons have?

ተጠያቂ፡ በጣም ብክለት አለው የባሩዱ ጭስ እራሱ ከፍተኛ ብክለት አለው፡፡ አጠገቡ ሆነህ ብተኩሰው የማስከር ባህሪ አለው፡፡ ከባድ መሳሪያ ኔውክሌር፣ ቢኤም፣ አርባ የሚተፋ፣ ከክላሽ ጀምሮ ሁሉም ጭስ አላቸው ከባድ ለሰው የማይስማማ።

Responder: It is very polluting, gunpowder smoke itself is very polluting. If you are near it it will make you drowsy. Heavy weapons nuclear, BM, forty bullets spitting, including Kalashnikov all have heavy smoke, unsuitable for humans.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What do you think a sustainable world based on nature could look like in the future?

ተጠያቂ፡ ፍቅር ካለ ሰላም ከሆነ ብቻውን የሚበላውም ማን ባባላኝ የሚልበት ጊዜ ይመጣል ሰላም ከሆነ ብሄር ከብሄር ያለው መዋቅር ሲቀር ነው፡፡

Responder: If there is love, if there is peace, then there will come a time when the one who eats alone who will ask other to join. If there is peace, ethnic conflicts will cease.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ቀዳማዊትና ማርታ

Responder: Kedamawit Marta

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴፫

Responder: 33

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ዛፎችን መትከል አካባቢ ላይ የሚጣሉ ቆሻሻዎችን ላስቲኮችን ሪሳይክል ማድረግ ቆሻሻ በስርዓት እንዲወገድ ማድረግ አወጋገዱንም ሪሳይክል ማድረጉንም በትክክል ማድረግ።

Responder: Planting trees, recycling wastes and tires, ensuring that waste is disposed properly, and recycled properly.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature could look like in the future?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ነበር ግን አይመስለኝም በዚህ ከቀጠለ የሚሆን አይመስለኝም በአገራችን ያሉ አሮጌ መኪናዎች ለአየሩ ብክለት አስተዋጽኦ የሚያደርጉ ናቸው ፌስ ማክስ በየቦታው ተጥሎ ያው ውሃ በስርዓቱ እንዳይጓዝ ያደርጋል ያ ደግሞ በሽታን ያመጣል ላስቲክ ሲኖር ዛፎች በትክክል እንዳይበቅሉ ያደርጋል።

Responder: It would have been good, but I don't think it will happen if it continues like this. It shouldn't happen. Old cars in our country contribute to air pollution. Discarded used face masks are affecting the flow of the river, and that brings diseases. Plastics also affect trees' growth.

ጠያቂ፡ የተሻለ ዓለም ቢኖር ምን ይመስላችኋል?

Interviewer: What do you think if there is a better world?

ተጠያቂ፡ ኑሮ አይጨናነቅብንም።

Responder: Life that is not stressful for us

ጠያቂ፡ ስለዚህ መገመት ይከብዳል?

Interviewer: So it is difficult to imagine?

ተጠያቂ፡ የተሻለ ዓለም ላይ ዝምብለህ ኢማጂን የማታደርገው ከሆነ ለምለም ሣር አበባ ያለበት ልክ እንደየጆሻ ምስክሮች ላይ ያለው ዓይነት ስዕሎች ጅብና አንበሳ እያስተሻሸህ አብረህ ሰውና ሰው ተሰማምቶ የሚኖርበት ዓለም እንደዛ ቢሆን ደስ ይላል።

Responder: To imagine a better world... it would be nice to have a world like illustrations in Jehovah pamphlets where you see a magical space with green grass and flowers, hyenas, and lions caressing you, all people getting along... It would be nice like that.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ጌትነት ወርቃለማሁ

Responder: Getnet Werkalemahu

ጠያቂ፡ ዕድሜ?

Interviewer: Age?

ተጠያቂ፡ ፸፩

Responder: 71

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Job title?

ተጠያቂ፡ ጡረታኛ

Responder: Retired

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What people do nowadays are good practices and bad practices for the environment what you would call?

ተጠያቂ፡ ከሁሉም በላይ ጥሩ ነው ብዬ የምገምተው ዛፍ መትከል መሬትን የሚንከባከቡ በንፋስ እንዳይወስድ በውሃ እንዳይወስድ ከመጠን በላይ ተግጦ አፈር ለነፋስ እንዳይጋለጥ ማድረግ (erosion) ለውሀ እንዳይጋለጥ ማድረግ መሬትን በአንክብካቤ መያዝ ውሀ ወደ ውስጥ እንዲሰርግ ማድረግ አትክልት ካለ ደግሞ ምንጮች በአካባቢ ሊኖሩ ስለሚችሉ ለሚቀጥለው ጊዜ የአየር ቅዝቃዜውን የውሀ ይዘቱ መጠን ከፍ ስለሚል በአካባቢው አትክልት ለማግኘት የበረሀትን መስፋፋት ለመከላከል ይረዳል እና አትክልትን መትከል መሬትን መንከባከብ ከመሬት ጋር ሰላማዊ ግኙነት እንዲኖ ማድረግ መሬትን ከሁሉ በላይ ማክበርና አፈርን በጥንቃቄ መያዝ ወሳኝ ነው

Responder: I think it is best to plant trees, and take care of the land, so that it is not taken away by the wind, so that it is not taken away by the water, so that the soil is not exposed to the wind (erosion) Because the amount of content is high, it helps to prevent the spread of desertification in the area. Planting vegetables also helps bring up spring waterfront the ground. To have a peaceful relationship with the land, it is essential to respect the land above all and take care of the soil.

ጠያቂ፡ መሬትን ማክበር ማለት?

Interviewer: What does it mean to respect the land?

ተጠያቂ፡ ዝም ብሎ መሬትን መጫር አይታችሁ እንደሆነ አብዛኞቹ የአውሮፓ እርሻ ብትመለከቱ ከኛ ከአንዳንዶቹ ኳስ ሜዳ የተሻለ ነው፡፡ ምክንያቱም ዳር ዳራቸው ይገነባል መሃሉ ውሀ እንዳይተኛበትም ውሀውም ሙልጭ ብሎ እንዳይወጣ ኢንክላኔሽኑን በመጠበቅ ዙሪያውን አትክልት በመትከል እዛው ውስጥ ውሀ እንዲያዝ ይደረጋል እኛ ጋር ግን ውሀ ከተራራ ላይ እየተንደረደረ በሚወርድበት ሰዓት ድንጋዩን እየያዘ ይሄዳል፡፡ ፎርስ ፉል ይሆናል ድንጎዩን ወንዞች ሲጨምሩ ሌላ አገር ይዞት ይሄዳል ወንዝ ይባከናል ማለት ነው፡፡ መሬትን በሰላም መያዝ ማለት እንዲህ ነው፡፡ በዚህ ጉዳይ ላይ መሬትን በጣም ከሚከባከቡ መሃል ኮንሶዎች ናቸው በኢትዮጵያ ውስጥ።

Responder: Have you ever see most farm lands Europe, they are better than some of our ball fields. They use an inclination system so the water won't sit in the field. They also plant vegetables around the edges to contain the water. But with us, when water flows down from the mountain, it even takes the stone with it. It will be forceful; when the rivers increase, the soil is taken to another country, and the river becomes wasteful. This is what it means to hold land in peace. In this case, the Konso tribes are known in Ethiopia who take care of the land.

ጠያቂ፡ እንዴት?

Interviewer: How?

ተጠያቂ፡ አንደኛ መሬታቸውን ለግጦሽ ይመድባሉ እንደገና ያዟቸው እያንዳንዱን ይገነባሉ ሁለተኛ ኘሮግራም ድ ናቸው እንደፈለጉ አያስግጡትም የተጠበቀ መሬት አለ ያልተጠበቀ ደን አላቸው እንደፈለግ እንጨት የምታግዝበት ቦታ ይኖራል እንጨት ደግሞ ቆጥበህ የምምትወስድበት ቦታ አለ ይህ ማለት መሬትን መንከባከብ ማለት ነው።

Responder: First, they allocate their land for grazing, then rotate it and build each one. Secondly, they are programmed and do not use it as they want. There is a protected land, and they have an unprotected forest. There is a place where you can use wood as you want, and there is a place where you save the wood, which means taking care of the land.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ምድር የማታልቅ የማትጠፋ አድርገን መገመት በጣም ስህተት ነው በተለይ አሁን ባለው ሁኔታ የአማዞን ደን ካልተጠበቀ በስተቀር የሰው ልጅ መተንፈስ የሚያቆምበት ጊዜ ሊመጣ ነው እንደገና የሁለቱ ፖሎች የአንታርቲክና አርክቴክት በትክክል ካልተጠበቁ በየጊዜው በረዶ እየሟሟ ሲሄድ ዝምብለን በረዶ እየተናደ ሲሄድ እየሳቅን የምንጠብቀው ከሆነየዓለም ቴምፕሬቸር የዓለም በጉርፍ መመታት ዓለም በሙቀት መመታቷ አይቀርም እና በሁለት ዲግሪ ሴ.ግሬድ የዓለም ሙቀት ከጨመረ በአብዛኛው እንስሳ ያልቃል ተብሎ ነው የሚገመተው አሁንም ደግሞ መአት አሳ ነባሪዎች በአንድ አካባቢ ወጥተው ሞተው የምናገኝበት ምክንያት አሳዎች ሞተው የምናገኝበት ምክንያት የክላይመንት ለውጥ ነው የውሃ ሙቀት መጨመር የውሃሙቀት እንሶሶቹ እዚያ ውስጥ ያሉት አይችሉትም ምድርም አልቻልም አዲስ አበባ ተፈጥሮዎን ሉዝ አድርጋለች።

Responder: It is very wrong to assume that the earth is eternal and indestructible. Especially in the current situation, unless the Amazon forest is protected, the time will come when humanity will stop breathing. Again, if the two poles of the Antarctic and the Arctic are not protected properly if we keep silent while the ice melts and laugh, the global temperature will be hit

by floods. The reason why we find dead fish is because of climate change, and increasing water temperature, the animals in there can't do it, and neither can the earth. Addis Ababa will lose its natural environment.

ጠያቂ፡ እስቲ ቀደም ብላ ከነበረችው አዲስ አበባ ላይ ኖሎጂ ልዩነቱን ወይም ከመኖሪያ አካባቢ ሲነግሩኝ?

Interviewer: Tell me the difference between Addis Ababa and the area where you live.

ተጠያቂ፡ አዲስ አበባ የዛሬ ከምናምን ዓመት ስናይ በዛፍ የተሞላች ከተማ ነበረች በዛፍ በፊት አዲስ አበባ እንደውም ዛፍ ውስጥ ያለች ከተማ ነበር የምትባለው እና ሰፋፊ ሜዳዎች ነበሩ ሰዉ በየቦታው ዛሬ የማናየውን ወይን ነበረው የቡና ፍሬዎች ብዙ ቦታ ነበራቸው ወደ አቃቂ ስትሄድ ቡና ሻንኮራ አገዳ ታገኛለህ ፓፓዬ ታየኛለህ አቡካዶ እየጨመረ የመጣው አሁን ቢሆንም ታገኝ ነበር ኮከ በአዲስ አበባ በየቦታው ታገኝ ነበር እኛ ልጆች ሆነን ሰው ግቢውስጥ ኮከ ለመንቀል እየሄድን እንጣላ ነበር በተለይ አርመኖቹ ያሉበት ወደ አራዳ በታች አሁን ሊሴ ገብረማርያም ያለበት አካባቢ በሙላ ወይን ነበር ኮከ ነበር ያ አሁን የት እንደሄድ አላውቅም ለአይን እንኳን ለጌጥ እንኳን አይቼ አለውቅም አሁን ያሉት አበቦች የማናውቃቸው ናቸው የእኛ አበቦች በጣም የታወቁ ነበረ ለምሳሌ ቀይ ጽጌረዳ ቢጫ ጽጌረዳ ነጣ ያሉ ጽጌረዳ ብቻ ነበሩ አሁን ብዙ አይነት ሆነው ግን ሽታ የሌላቸው ቆሻሾች ናቸው የዚያን ጊዜ ግን በየደጃ ጽጌደራ ታገኝ ነበር እና ጽጌረዳ ልብሳቸው ላይ በማስቀመጥ የሾቶ ጣእም እንዲያገኝ ያደርጉ ነበር ጽጌረዳዎቹን አበባዎች በማጨስ ቤት ውስጥ የተለየ ሽታ እንዲኖር ያደርግ ነበር እና ዛፍ ነበር በብዛት ከዛፋ ፍሬ በመልቀም ወጥ እናፈላበት ነበር ይበላበት ነበር ልብስ ይተኮስበት ነበር ሙቀት እናገኝ በት ነበር በዛፋ ፍሬ በባህርዛፍ ፍሬ ልብስ ይተኮስበት ነበር።

Responder: Addis Ababa was a city full of trees and there were big fields, everywhere people had grapes that we don't see today. Coffee beans covered a lot of space. When you go to Akake, you will find sugarcane and papaya. Even though avocados are increasing now, you would have found peaches everywhere in Addis Ababa. Below, the area where Lise Gebremariam is now was full of vines, and there were peaches. I don't know where it went now, even for the eyes, even for decoration. For example, there were only red roses, yellow roses, and white roses. Now there are many types but they are odorless, but at that time you would find a rose on every door and people would put the rose on their clothes to give them a perfume taste. .

ጠያቂ፡ በምን አይነት መንገድ?

Interviewer: In what way?

ተጠያቂ፡ ካውዮች ነበሩ በከሰል ፋንታ በእሱ ነበር የምንጠቀመው እና ዛፍ ደሞ በየጊዜው ስላለ አሁን ጉንፋን ሲይዝህ ዛፍ ትቀቅላል ሰዎች ሲሞቱ በሱ ይታጠባል እሱ ላይ እንዲተኙ ይደረጋል ሽታ የለ ድግስ ሲኖር ቀጣጥፈህ ትበትነዋለህ የሺክስ ሽታ ነው የሚኖረው እና ለአዲስ አበባ በዚህ ጉዳይ ግራዋ ምናምኑ ብዙ ስለነበር በእውነት ይሄ ብቻ አልነበረም ጡንጅቱ ጥሩ ጣእም ቤት ውስጥ እንዲኖር ለማድረግ ግጩላል ጠላ ሲጠመቅ በዛ ይታጠናል ጡንጅት ጠጅ ሳር ጤናዳም አራቲ ሲደብርህ ቀርጠፍ አድርገህ ጀርህ ላይ ታደርጋለህ በጣም ቆንጆ ሽታ ስላለው ያነቃቀሀል ከዲፕራሽንት አሁን እነሱ የሉም አታይም የማታይበት ምክንያት ቢቶች ሁሉ ሽንትቢቱ እየተዘጋ ለማከራየት ሆነ እና ክፍት ቦታ ሊኖር አይችልም ምክንያቱም ለማከራየት ስትል ሁሉን ቀጥፎ እና ያሉትም አበቦች ደግሞ የማናውቃቸው የሆነ ከውጭ የመጡ ዛፍ ምናምን ለምንም ነገር የማይጠቅም አሁን እካ የምታየውን አበባ ለምን ተከልከው ለማገዶ አይውል ለጌጥ አይውል፡፡

Responder: There were irons we used it instead of coal, and there was a tree every. We boil eucalyptus tree leaves when you get cold. When people die, they are bathed in it, they are made to sleep on it. There used to be Grawa trees everywhere and used when making Tela. In fact, this was not the only thing it is used. When you are feeling tired, you can put Ariti on your ears because it

has a very beautiful smell and it will wake you up from depression. Now they don't exist because of all the houses, there is no open space. The current flowers are odorless and there are unknown trees from abroad that are not useful for anything.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ፡፡

Interviewer: Thank you.

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተመርቄ እንደማንኛውም ኢትዮጵያዊ ስራ የለኝም

Responder: I have graduated and do not have a job like any other Ethiopian

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ለአካባቢ ሲጀመር ለምድር ከሆነ መሞቱ ነው ጠቃሚ ነገር እሱ ነው ለምድር ሲቀጥል ሌላው ደግሞ ንጽህና ነው ንጽህና ወሳኝ ነገር ነው ከእጅ ጀምሮ አጠቃላይ ሰውነት ማጽዳት ወሳኝ ነገር ዛፍን መትከል ዝም ብሎ ለምሳሌ 7/ 8 ልጅ ከመፈልፈል ሶስት ወልዶ 5ቱን ዛፍ ማድረግ ነው፡፡ ያውም ለራስህ ሶስት አለህ ለሶሳይቲም ለአካባቢም ዛፍ አድርገህል ዝም ብለው ከምታንጫጫ እንደዚህ ጥሩ ነው ከዚህ ውጪ ምን አለ ሰላም ዋናው ነገር ነው ለራስህ ሰላም አግኝትህ ለሌላው ሰላም መስጠት።

Responder: For the environment, if it is for the earth, it is important to die. The other thing is cleanliness. Cleanliness is an important thing. Cleaning the whole body from the hands is an important thing. It is planting a tree. For example, instead of having 7 to 8 children, it is better to have three and plant five trees. That means you have three for yourself and have grown a tree for society and the environment. It is a matter of finding peace for yourself and giving peace to others.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ አስደሳች አለም ከቴክኖሎጂ ውጭ ማለት ነው ወደ ፊት ኢማጅን የማደርጋት አለም ለምሳሌ ከብት ሲያድግ በትንሽ ጊዜ ውስጥ ያደልቡ የለ በቴክኖሎጂ ያ ደግሞ ዛፍ በፍጥነት የተመረጠ ቦታን ባንዴ ኦፕሬት ማድረግ በዛፍ በአትክልት የሚቻልበት ጊዜ ይመጣል የሰው ልጅ ላይፍ ቅልል ያለ ላይፍ የሚኖርበት ግን ስታስበው ከባድ ነው ቁጥራችን በዛው ልክ እየበዛ ነው የሚሄደው እና እንኳን

ለአትክልት ለእኛም የሚበቃ መሬት ይኖራል ብዬ አላስብም።

Responder: An interesting world is a world with technology. The world that I can imagine in the future. For example, when cattle grow, they are fattened quickly. With technology, a tree can be produced promptly. There will come a time when it will be possible with a land covered with trees and a garden. The population is increasing, and I don't think there will be enough land even for us to grow vegetables.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፯

Responder: 47

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ወታደር ነበርኩ

Responder: I was a soldier

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good practices and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች ናቸው ብዬ የማስባቸው ውስጥ ለምሳሌ በአሁኑ ጊዜ በጣም ብዙ ፕሮጀክቶች ተጀምረዋል በየቦታው ጽዳትን ማጽዳት የተለያዩ ማህበሮች እየተቋቋሙ ጽዳት በየሰፈሩ ይጸዳል እና ማጽዳት ብቻ ሳይሆን የተጸደትን ቆሻሻዎች ጠርሙስ በጠርሙስ ላስቲኩ በላስቲኩ የሚበሰብሱት እና የማይበሰብሱትን ለብቻ ዛፍን መትከል ፕሮግራሞች ተደርገዋል መናፈሻዎች ተዘጋጅተዋል ብቻ የተለያዩ ጽዳትን ያማከሉ ነገሮች ሲሰሩ ቆይተዋል ከድሮው አንጻር ስናየው አሁን ጥሩ ለውጥ ላይ ነው ያለነው በየቦታው የተለያዩ ጋርቢጆች አሉ የተዘጋጁ ከድሮው የተሻለ የቆሻሻ አጣጣል ግንዛቤ ስለጨመረ እዛ ውስጥ ይጣላል ከድሮው ጊዜ ደግሞ ድሮው ከነበረው ለምሳሌ በእኛ ግቢ ኮክ ተክል ነበር አሁን የለም ምክንያቱም ከድሮው ጋር ብናያይዘው ዛሬኛ በአጠቃላይ ለማገዶነት ይዎረጣሉ ቦታው ደግሞ ለእርሻ ሲፈለግም ይቆረጣል ኢኮኖሚው መገንባት ስላለበት ከእኛ ቤትም አንጻር ኮካችን ተቆርጦ ቤት ሊሰራበት ተገደን ነበር በኢኮኖሚያችን አማካኝነት ማለት ነው እና በነዛ ምክንያት ህብረተሰቡ የሚጠቅም ነገር እየሰራ ነው ብዬ አስባለሁ።

Currently, there are several projects that I think are good for the environment. There are organizations to clean the neighborhood. Not only cleaning they are also recycling bottles. Plastics as well as planting trees. The are also parks being developed. There are trash bins all around. There are different types of

garbage that have been prepared so that there is a better understanding of how to dispose of garbage. For example, there was a peach plant in our yard. Trees are generally cut down for firewood and when the land is needed for farming, it is cut down because the economy has to be built. Because of the economy, we were forced to cut down our peach trees for house construction.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What do people think are good practices for the environment these days

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮን መሰረት ያደረገች አለም መሰረት አለም አጠቃላይ ተፈጥሮን መሰረት ካረገች በጣም ትልክ እና ደስ የሚል ለውጥ ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ አስደሳች አለም ለምሳሌ ያደጉ አገሮች በርግጥ ተፈጥሮ ብዙ ቁርኝትነት አላቸው ግንኙነት አላቸው ምክንያቱም በተለያዩ እራስን ለማደስ የተለያዩ መናፈሻዎች ቢጆች አሏቸው ያ ደግሞ ሰውን እራሱን እንዲያድስ ያደርገዋል አየሩም በደንብ የተጣራ ስለሚሆን በሽቶች ይቀንሳሉ፡፡ ከነዚህ አንጻር ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ።

Responder: I belive nature based world would bring you joy. For example, the developed world has connection with nature. They have parks to enjoy. Nature helps people to rejuvenate. The air will be clean too, diseases will decrease. That is how I think.

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ

Interviewer: Thank you.

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass.

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass.

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ያ ዋነኛው ኢሹ ሁላችን እንደምናውቀው የልምላሜ ምናምን ጽዱ እናርጋት በሚለው ዛፍ ተከላ አብዛኛው ህብረተሰብ ከትልቅ እስከትንሽ ድረስ በየሰፈሩ እየተደረገ ነው ያለው ያ በዋናነት ደረጃ እየተሰራበት ያለ ነገር ነው አመርቂ ነው በዚህ ይቀጥልበት እላለሁ፡፡ በነገራች ላይ

ዛፍ ተከላው ደግሞ አየርን ንብረቱ ላይ በጣም ተጽእኖ አለው ያንንም ተጽእኖ እያየነው ያለ ነገር ነው ፍርማሊ በፊት የምናውቀው ነገር ክረምት አለ ዝናብ ይዘንባል ብርዱም አለ መስከረም ግን ትንሽ ይዘንብ እና ጥቅምት ላይ እንደውም የሚነገርለት ነገር አለ በጥቅምት አንድ አጥነት የሚባል ነገር አለ አሁን ግን ይነገር አየሩን ለውጦታል በምን አንጻር ነው አሁን ታህሳስ ወር ላይ ነው ያለነው እና አሁን እራሱ ብርድ አለ ያ ነገር የመጣው በዛፎቹ ምክንያት አሁን እኔ ጫት ነጋዴ ነኝ እዛ ላይ እንኳን ተጽእኖ አድርጓል፡፡ አንዳንዴ ደግሞ እንደጫት ነጋራ ሌላውም ግጭቶች አገራችን ላይ ባልተለመደ ሁኔታ ግጭቶች ይኖራሉ ይሄን ሁለት አመት በዛ ጊዜ ላይ በጣም አሁን እያከሰረንም ያለው ነገር አለ ጫት ወደ አዲስ አበባ ከብዙ ከአገራችን ክፍሎች አዲስ አበባ ብዙ ወደዚህ መላክ ያስቸግረናል የተቃጠለ አንዳንዴ ተጽእኖ እያደረገ ነው ትንሽ ያ ነገር ቢስተካከልልን በዚህ አጋጣሚ።

Responder: Currently, that is the main issue, as we all know, tree planting is being done in every village from the big to the small. On the other hand, tree planting has a great effect on the air quality and we are seeing that effect. Normally, what we already know is that there is winter, it rains and there is cold, but in September it rains a little and in October there is actually something to be said. There is something called a drought in October, but now let’s talk about how the weather has changed. We are currently in December and now it is cold. That is because of the trees. Now I am a Khat merchant. It even had an impact there. Sometimes, like Khat conditions there are unusual conflicts in our country. It has been holding us back for two years. It is difficult for us to send a lot of Khat to Addis Ababa from many parts of the country.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ምን አይነት ሊሆን ይችላል የሰው ልጅ ከጊዜው ጋር ነው የሚራመደው አሁን አሪፍ ነገር ቢመጣ አሪፍ ሆኖ ያልፋል ያው እኛና እስከትን የሚያመሳስለን ነገር ሰው አሁን እስከት የሆነበት ነው ይህ ፐርሰናል ነው የሰው ልጅ ይቀያየራል ምንም ነገር ይሁን ከጊዜው ጋር እየተቀያየረ ይሄዳል አጭር ህይወት እንኖራለን ያችንም ደህውም ሀብታሙም እንደምንም ይኖራል በመጨረሻ ወደ ፈጣሪ የሚሄደው ወደ ፈጣሪ ወደ ሰይጣን የሚሄደውም ያው እንደ ስራችን ነው እንዲህ ነው የምለው የለም ጊዜው ነው የሚወስነው፡፡

Responder: What ever kind of person is, human beings move with the times. If something cool comes along, it will be excellent. The thing we have in common with chameleons is that people are now becoming a chameleon. No matter what, it will change with time, we will live a short life, and the poor and the rich will live somehow. In the end, some go to Satan, and some go to the creator. Time will tell.

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ አሲስታንት ማናጀር
Responder: Assistant Manager

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What people do nowadays are good and bad practices for the environment; what would you call them?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ናቸው የምላቸው አትክልት መትከሉ ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ በየቦታው አትክልት ቤቶች እየተከፈቱ ያሉትም ጥሩ ናቸው፡፡ ለአርሶ አደሮቹ ዘመናዊ የእርሻ የሚሰጠው ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ፡፡ ሌላ በጣም የተመቸኝ ቆሻሻ የሚለየው ነገር አሁን በየቦታው ዳይፐሩ ሀይላንዱ አንድ ላይ ነበር እኛ ቤት እራሱ በስነስርአት ተጠንቅቀው የሚያደርጉት ነገር ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ ጽዳቱ ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ መንገድ ላይ ሽንት የሚሸናው እነሱን ማስከፈል መጀመራቸው በጣም ጥሩ ነው የሰካራም ሽንት የማይሸተን መሆኑ በጣም ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ እንደዚህም ሆኖ ግን አሁን በየቦታው ሽታዎቹ አይጠፉም አልፎ አልፎ እነሱም ላይ ጫን ብሎ ሌላም ለውጥ ቢደረግ ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ ወደፊት ደግሞ ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ብሩህ ተስፋ ደግሞ የማየው ደህና ነገር ተፈጥሮ ይመጣል ብዬ የማስበው ቢመጣ ብዬ የምመኘው በየቦታው የሚተከሉ አትክልቶች ጥሩ ቢሆኑም ዝም ብለው ለጥላ ነው ጥቅማቸው ደህና ፍሩት ያለው ደግሞ ኮምጣጦ በየጎራቤታችን ነበረ ከአጥር ዘለን ይዘን እንሄድ ነበር አሁን ግን ምንም የለም በየቦታው ጽድ ከሚተከል ኮምጣጤ ሎሚ ቢተከል ደህና ደህና ነገር ፍሩት ነገሮች ለሌለውም ጥሩ ነው ዋና ደግሞ ድሮ ድሮ እንዋኝ ነበት ወደ ጫካ ገብተን የምንዋኝባቸው በጣም ደህና ደህና ቦታዎች ነበሩ አሁን ግን ያ ሽንት ቤት መጣያ ሆኗል መጸዳጃዎቻቸው የሚተቡት ወንዝ ሆኗል ማን ሆደው ይዋኝ ልጆቻችን የት ሄደው ይዋኙ ሆቴል ሄደን መዋኘት አናደርገውም አፎርድ የምናደርግበት ዋና መዋኘት መቻል አለባቸው ዋና መዋኘት ደግሞ ለአይምሮም ለጤንነትም ዋና ነገር ነው፡፡

Responder: I think it is good to plant vegetables. Vegetable stands are being opened everywhere, and that’s good. I think it is good that modern agriculture is given to the farmers. Another very good thing is, garbage is now being separated. It used to be used diapers and plastic bottles everywhere and together. I think it is good that we are careful about the order in the households. I think the cleanliness is good. It is very good that they start fining those who urinate on the street. I have future optimism in a world based on nature. I wish it will come. Even though the vegetables that are being planted everywhere are good, they are just for shade. Their advantage is that their fruits are healthy and we will have citrus fruits in our neighborhood. It is good for those who don’t have fruit things if lemons are planted everywhere. In the past, we used to swim in the forest. There were very safe places where we could swim. But now it has become a garbage dump. It has become a river where people flush their toilets. We don’t make our children swim, they have to be able to swim, and swimming is important for the mind and health.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴
Responder: 30

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ጤና ውስጥ ነው የምሰራው
Responder: I Occupation in health

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ከተፈጥሮ አንደኛ ሀይቁ አለ ደስ የሚል አየር አለ ወደ ማምሻ ላይ እና ጠዋት ላይ ደስ የሚል የተፈጥሮ አየር አለ ሌላ የሚተከሉ ዛፎች ወይም አበባዎች አሉ ከተማውን ለማስዋብ እያደረጉ ያሉት ጥረት አለ እንደ ከተማ አስተዳደር በየሰዓቱ ውሀ ይመጣቡታ ጥሩ ተፈጥሮ እና ለአይን የሚስብ ነበር አለው አሁን አስፋት ጋር ወክ ለማድረግ ወይም ሌላ ሰው ሲመጥ ጥሩ እይታ አለው ከሌሎች ከተሞች አንጻር ደስ የሚል ነገር አለው፡፡

Responder: First of nature, there is the lake in nature, and there is pleasant air in the evening and in the morning there is pleasant natural air, there are other trees or flowers to be planted in the city.

Responder: First of all, there is a natural lake. There is pleasant air in the evenings and the mornings. Some trees and flowers have been planted. The city waters the plants hourly. Now it has a good view with walkable paved roads. It has something interesting compared to other cities.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ወደፊት አስደሳች አለም በትመጣ ሐይቁ እንዳለ ሆኖ ቢች ቢኖረው አርቴፊሻልም ቢሆን ደሴቶች ቢኖሩ መሀል ላይ ሪፍራጝ የምናደርግበት እና ደግሞ አብዛኛው ኒት የሆነ ግሪን ኤሪያ የምናያቸው ክፍት የምንላቸው ቦታዎች ሁሉ ግሪን ሆነው የማይ ይመስለኛል።

Responder: In the future to have an exciting world, the lake remains still there, if there are artificial islands, with open spaces where we can refresh ourselves in the middle and see most of the green areas that we see will not be green.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Requester: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Requester: Age

ተጠያቂ፡ ፴
Responder: 30

ጠያቂ፡ ስራ
Requester: Occupation

ተጠያቂ፡ ፋርማሲስት
Responder: Pharmacist

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ የምትላቸው?
Interviewer: What do you think is good about nature at the moment?

ተጠያቂ፡ ሀዋሳ ውስጥ ትልቁ የሚታየው ነገር ከሌሎች አካባቢ አንፃር ሲታይ ግሪን ኤሪያ ነው ያ ደግሞ እንዲሆን ያደረገው ውብም ያደረገው ትልቁ ነገር ሀይቁ ይመስለኛ ሀይሉ ካለው ኢንቫይሮመንታል ሰዎች እንዲጎበት ግሪን ኤሪያዎች እንዲስፋፉ በጣም በከፍተኛ ሁኔታ ከተማውን ውብ እንዲያደርግ አድርጎታል በተለያዩ ቦታዎች የምታያቸው ግሪን ኢሪያዎች የከተማውን ውበት ከፍ ያደረጉ ይመስለኛል ሰዎችም እንዲመሰጡ እና እንዲጎበኙት ያደረጉ ይመስለኛል በተደጋጋሚ ደግሞ ሀዋሳ በዚህ በግሪን ኤሪያ እና በከተማ ውበት ተሸላሚ ነበረች እና አሁንም ያ የቀጠለ ነው የሚመስለው የተሻለ የአካባቢ መስህብ ያለው ቦታ ነው ወደፊት ምን ቢሆን ደስ ይላል ብትለኝ የተለያዩ ከተማው እየተስፋፋ እየመጣ ነውና እና መሀል ላይ ደሴቶች ቢኖሩ እና ከፍታ ላይ ደግሞ የከተማ ባቡር ቢኖር ከተማው ከተለያዩ የአውሮፓ አገሮች ያነሰ ፊቸሪንግ አይኖራት ብዬ አስባለሁ፡፡

Responder: The biggest thing in Hawassa is the green area compared to other areas, and that’s what made it the biggest thing that made it beautiful. I think they get people to come and visit it. Hawassa has been awarded many times for its green area and urban beauty, and it seems to be continuing as a place with better local attractions. If you tell me what will happen in the future, part of the city is are expanding and if there are islands in the middle and there is a city train at the top, I think that the city will not have less features than different European countries.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer:

ተጠያቂ፡ አብነት

Responder: Abnet

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴፮
Responder: 35

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ መምህር
Responder: Teacher

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ በሀዋሳ በተፈጥሮ ላይ ጥሩ እየተደረገ ያሉ ነገሮች የምትሏቸው?
Interviewer: What are the good things being done to nature in Hawasa?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ያ ዋነኛው ኢሹ ሁላችን እንደምናውቀው የልምላሜ ምናምን ጽዱ እናርጋት በሚለው ዛፍ ተከላ አብዛኛው ህብረተሰብ ከትልቅ እስከትንሽ ድረስ በየሰፈሩ እየተደረገ ነው ያለው ያ በዋናነት ደረጃ እየተሰራበት ያለ ነገር ነው አመርቂ ነው በዚህ ይቀጥልበት እላለሁ፡፡ በነገራች ላይ ዛፍ ተከላው ደግሞ አየርን ንብረቱ ላይ በጣም ተጽእኖ አለው ያንንም ተጽእኖ እያየነው ያለ ነገር ነው ኖርማሊ በፊት የምናውቀው ነገር ከረምት አለ ዝናብ ይዘንባል ብርዱም አለ መስከረም ግን ትንሽ ይዘንብ እና ጥቅምት ላይ እንደውም የሚነገርለት ነገር አለ በጥቅምት አንድ አጥነት የሚባል ነገር አለ አሁን ግን ይነገር አየሩን ለውጦታል በምን አንጸር ነው አሁን ታህሳስ ወር ላይ ነው ያለነው እና አሁን እራሱ ብርድ አለ ያ ነገር የመጣው በዛፎቹ ምክንያት ተጽእኖ አድርጓል፡፡

Responder: Currently, the main thing as we all know it is the projects that talks about cleaning the streets and planting trees. There are action being taken across big and small neighbrhoods. I say, lets continue with this. Planting of trees has a great effect on the air quality, and we are seeing that effect. Normally, what we already know is that there is winter, it rains, and there is cold. It is clear that we are now in December and now it is cold itself, that is because of the trees.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ምን ዓይነት ሊሆን ይችላል የሰው ልጅ ከጊዜው ጋር ነው የሚራመደው አሁን አሪፍ ነገር ቢመጣ አሪፍ ሆኖ ያልፋል ያው እኛና እስከትን የሚያመሳስለን ነገር ሰው አሁን እስከት የሆነበት ነው ይህ ፐርሰናል ነው የሰው ልጅ ይቀያየራል ምንም ነገር ይሁን ከጊዜው ጋር እየተቀያየረ ይሄዳል አጭር ህይወት እንኖራለን ያችንም ደሀውም ሀብታሙም እንደምንም ይኖራል በመጨረሻ ወደ ፈጣሪ የሚሄደው ወደ ፈጣሪ ወደ ሰይጣን የሚሄደውም ያው እንደ ስራችን ነው እንዲህ ነው የምለው የለም ጊዜው ነው የሚወስነው፡፡

Responder: What kind of person can it be? Humans move with the times. If something cool comes along, it will pass away. We have in common with chameleons that people are now chameleons. Humans change; no matter what happens, they change with the times. We live short lives. In the end, it will go to the creator, and the creator will go to Satan. It’s the same as our Occupation. That’s what I’m saying.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ እንዳልክ ይሁን

Responder: Endalik Yihun

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder:I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጉቸው ለአየር ለአካባቢ ጥሩ ልምዶች እና መጥፎ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው?

Interviewer: What do you think are good and bad practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ለአካባቢ ጥበቃ የተፈጥሯዊ አድርጎ አየሩን የተለያዩ ነገሮችን አሪፍ የሚሆነው አሁን እየተሰራ ያለው ለምሳሌ ግሪን ኤሪያ መፍጠር ለምሳሌ ኢንዱስትሪ ፓርኩን ይዘህ ዩኒቨርስቲ መደዳ ይዞ እስከ ሞኖፖል ድረስ እየተሰራ ያለው ጥሩ ነገር መናፈሻ የሚመስሉ ነገሮች ዛፍ እየተተከለ እየተሰራ ያለው ነገር በጣም አሪፍ ነው ብዬ አስባለሁ እንደዚህ አይነት ነገር ወደፊትም ዋና ዋናዎቹ እንደዚህ አይነት ነገር ቢሰራ ጥሩ ነው ብዬ አስባለሁ ሁለተኛ ግን ስጋቴ ሀይቅ እየገባ ያለ እንቦጭ አለ ባህርዳር ጣና የገባው አይነት እሱ ባይገባበት እና አየሩ ውሃው ባይደርቅ አሪፍ ነው ብዬ ነው የማስበው እንደዚህ አይነት ነገር ላይ ቢሰራበት የሚተከለውም ዛፍ ባለፈው ክረምት ላይ የተተከለው ዛፍ አንዱ ትልቁ መላ ነው ብዬ ነው የማስበው እንደዛ ቢሰራ ጥሩ ነው፡፡

Responder: For the protection of the environment, various things are being done to make the air cooler. For example, creating a green area, take the industrial park,takes the university row up to the Monopole. The good thing that is being done is like bulding things like parks, the things that are being done, the trees are being planted, I think that this kind of things will continue in the future. I think it would be great if these majors things realized. Second, my concern is that there is an invasive plant that is entering the lake, like the one in Bahirdar lake Tana.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ምናልባት እኔ የሚመስለኝ ቴክኖሎጂ የሚያድግ ነው የሚመስለኝ ወደ ፊት አስደሳች የሚለው ነገር ማለት ነው ግን በአካባቢ ተፈጥሯዊ ይሆናል ብዬ የማስበው በየአመቱ ዛፍ መትከል ነው ሰው የዛፍ መትከል ባህል አድርጎ ከተሰራበት ሰው በየጊቢው ዛፍ ቢተክል ከቴክኖሎጂው ጎን ለጎን

ጥሩ ይሆናል ብዬ ነው የማስበው፡፡

Responder: Maybe I think that technology will grow, it means that it will be interesting in the future, but what I think will be natural to the environment is to plant trees every year.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሜሮን

Responder: Meron

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፯

Responder: 27

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ አካውንታንት

Responder: Accountant

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawasa that is good for nature?

ተጠያቂ፡ እንደኛ ሰፈር ምንም አላየሁም

Responder: I have not seen anything in our neighborhood.

ጠያቂ፡ እንዴት?

Interviewer: How?

ተጠያቂ፡ ምንም አላየሁም ምንም ነገር የለም

Responder: I did not see anything; there is nothing.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would a sustainable world based on nature look like in the future?

ተጠያቂ፡ ለምለም አረንጓዴ ቢሆን ደስ ይለኛል እና መንገድ ቢኖር የተስተካከለ ነገር ቢኖር ይመስለኛል፡፡

Responder: I would love it if it were lush green and I think if there were a way there would be something fixed.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder:I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder:I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things that are being done in Hawassa that are good for nature?

ተጠያቂ፡ አሁን እኛ በምንኖርት ሀዋሳ ከተማ አካባቢያችን ላይ እየተሰራ ያለ ጥሩ ነገር ይበል የሚባል እና የሚያበረታታ ነው በተቻለ መጠን ከተማዋ አረንጓዴ ጽዱ ገጽህ እንድትሆን ትልቅ ስራ ነው የሚሰራው ይህም በየጊዜው ከተማው ይጸዳል የሀዋሳ አስፋልቶች ይጠረጋሉ ግሪን ኤሪያዎች በባለሙያዎች በትክክል ይሰራል የሀዋሳ ትልቁ ውበቷ ሀይቁ ነው ሀይቁን ለመጠበቅ በጣም ብዙ ስራ ይሰራል ብዙ ደለሎች ቆሻሻዎች ወደ ሀይቁ እንዳይገቡ በየአካባቢው ወደ ሀይቁ በሚያስገቡ ቱቦዎች አካባቢ ላይ በጣም ክትትል እና ቁጥጥር ይደረጋል በዛ ልክ ነው ሌላው ከዚህ ከግሎባል ዋርኒንግ ጋር በተለያያዘ ሙቀትን ለመቀነስ አንዱ ዛፍ ማሳደግ ማብቀል ትልቁን ስራ ይይዛል እና እንደ ሀዋሳ ከተማ ባሉ ተራሮች ላይ በዚህ በክረምት ወራት በጣም ብዙ ሺ ችግኞች ተተክለዋል እነዚህ ችግኞች እየተንከባከቡ ነው ሌላው ትልልቅ ፕሮጀክቶች አካባቢን መሰረት ያደረገ ይፋ ሆኗል በይበልጥ በዚህ 3 እና 4 አመታት እነዚህ ከተጠናቀቁ በጣም ገጽህ ጽዱ አረንጓዴ ከተማ ትሆናለች፡፡

Responder: In the city of Hawassa we live in, there is a good thing that is being done in our area. A lot of Occupation will be done to prevent a lot of sediments and garbage from entering the lake. There will be a lot of monitoring and control in the area of the pipes that lead to the lake. That's the same. Another thing is to grow a tree to decrease the temperature. Many thousands of saplings have been planted. These saplings are being taken care of. Another big project based on the environment has been announced. More importantly, if these are completed in the next 34 years, it will be a very clean and green city.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What do you think it would look like if there was a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ በጣም ደስ የሚል ጸጥ ያለ ገነት ብዙ ዛፎች የበዙበት መሀል ላይ ቀጭን መንገድ ያለው ሰው ወክ የሚያደርግበት መዝናኛ ስፍራ የሚሆን ልክ ባለን ሀይቅ ላይ እንደ ዱባይ ትልቅ የሀይቅ ላይ መንገዶች ይኖራሉ ብዬ አስባለሁ፡፡

Answer: A lovely quiet paradise recreational area with lots of trees and a narrow path in the middle where people can walk.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ታምራት ማዘዣ ሺበሺ

Responder: Tamrat Mazezia Shibeshi

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፶፫

Responder: 53

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ትምህርት ስርጭትና ሹፌር

Responder: Education distribution and driver

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ከተማ ላይ ለአካባቢ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawassa city that is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ነው ማለት አዋሳ ከተማ አሁን ከበፊቱ ይሻላል ጥሩ ሪስንት ልምድ አለን አዋሳ ከተማ ዙሪያ ክልል በመሆኗም የተነሳ ጥሩ አፕሮችች አሉ ርእሰ መስተዳደሩም ጥሩ አፕሪሺይ እንናደርጋለን ከዚህ አኳያ ሲታይ በጣም ጥሩ ነው ምክንያቱም ገበያዎችን አካባቢዎችን ወንዞችን አዋሳ የፍቅር አገር ነች የአደኩበት ነው ከ1972 አ.ም ጀምሮ እዚህ ነው ያለሁት ጥሩ አገር ነች አዋሳ በጣም ብርቅ ነች አዋሳ አትገኝም ጥሩ አገር ነች ከሌሎች ሞዴል ተብላ እየተሸለመች የነበረች አገር ነች አሁን ጥሩ ሁኔታ ላይ ነች እቅዷም ዝግጁነቱም አዋሳም ያለ በልማቷ የተነሳ ሰው ነው እኔን ጨምሮ አዋሳ ያፈቀርነው በዚህ መስተዳደር ፍቅር እየሰጠን ስላለ በቢሯችንም ላለው የስራ አስኪያጅ አነሳሽነት አዋሳን ውብ አገር እንድትሆን እመኛለሁ፡፡

Responder: It is good to say that Hawassa city is now better than before. We have a good recent experience, there are good approaches. The administration will do a good job. From this point of view, it is very good because it is a land of love, markets, areas, and rivers. It is the country where I grew up. I have been here since 1980. It is a good country. Now it is in a good condition, and the plan and the readiness of the city of Hawassa is due to its development.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል

you reach the level where it will be the best city in the world.

ጠያቂ: ምን አይነት ለምሳሌ?

Interviewer: What kind of example?

ተጠያቂ: ተፈጥሮ በተመለከተ አትክልቶች በመትከል አበባ የተለያዩ ነገሮች የሚሰብ ነገር ናቸውል የሆነ ነገር በማድረግ አርቴፊሻል ነገሮችን ባለመጠበቅ ቦታ አገራችንን ልዩ እናደርጋለን ብዬ አስባለሁ ግሪን የምታምር በተፈጥሮ ይሄን ይመስላል ያለኝ ሀሳብ: :

Respondent: Regarding nature, I think we can make our city unique by planting vegetables and flowers, by doing something nature based and not keeping artificial things. This is what I think.

ጠያቂ: አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ: ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ: ሳምሶን ተስፋዬ

Respondent: Samson Tesfaye

ጠያቂ: ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ: ፳፱

Respondent: 29

ጠያቂ: ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ: ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ: በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ከተማ ላይ ለተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawassa city that is good for nature?

ተጠያቂ: ለተፈጥሮ ጥሩ የሚባሉ አታክልቶች እጽዋት እየተተከሉ ናቸው እንከብካቢው ያን ያክል ባይሆንም ንቅናቄው አለ ሀይቅ አካባቢ ደግሞ ጽዳት አንዳንዴ ይሰራል ትንሽ ክፍተትም አለ ግን እየተሰራ ነው በፊት ያው ጥሩ እየተሰራ ነበር ሀይቁ ትንሽ ጨምሮ እዚህ አካባቢ እንደምታየው

Respondent: There are vegetables, plants are being planted that are good for nature, although the care is not that much. There is some movement to clean the area. There is a small gap, but it is being done. It was being done well; the lake has increased, as you can see here.

ጠያቂ: ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if there was a future sustainable world

ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ሰላም ፍቅር ሁላችንም ተባብረን ጎዳና ላይ የተኙትን አንስተን አንድ ሆነን በአንድ ልብ በአንድነት ሁሉም እኩል ሆኖ መኖር ነው የምፈልገው እኩል ሆነን በአንድ ይሄ ይሄ ነው ሳንባል በምንም በብሄር የሚባለው ነገር ቀርቶ በአንድነት ተሰባስብ የፍቅር አገር ኢትዮጵያ የፍቅር አገር እንድትሆን እመኛለሁ፡፡

Respondent: Peace, love for all, Let’s all Occupation together to pick up those sleeping on the streets. I want to live as one, with one heart, and where everyone is equal.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ብሌን

Respondent: Blaine

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Responder: I’ll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተማሪ

Respondent: Student

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ምን እየተደረገ ነው ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትያቸው?

Interviewer: What is currently being done in Hawassa? Do you think it is good for the environment?

ተጠያቂ፡ አረፍ ነገር እየተደረገ ነው አዋሳ በጣም ደስ የምትል አገር ናት የምንፈልገውን ሁሉ በቀላሉ እናገኛለን፡፡

Respondent: Great things are being done. Hawassa is a charming country; we can easily find everything we need.

ጠያቂ፡ ከተፈጥሮ ጋርስ የተያያዘ ምን አለ ከአካባቢው ጋር?

Interviewer: What is there in the city that is connected with nature?

ተጠያቂ፡ ከአዋሳ በጣም የሚያስደስተኛ ቢያንስ ወንዙ ተመራጭነት አለው የምንፈልገውን ተፈጥሮ ሁሉ እናገኛለን አሳ ለምሳሌ ገዝተን አንበላም አየሩ ረሱ ደስ የሚል ነው፡፡

Respondent: At least the river, which is the most pleasant aspect of Hawassa. The town has all the things we want from the heart. We get fish, for example, but we never buy it, and the weather is pleasant.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት የሚሆን ይመስለኛል?

Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ልዩ ነው አይቼ የማላውቀውን ስለማይ ደስ ይለኛል፡፡

Respondent: It’s unique, and I like it because it’s something I’ve never seen before.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ራሄል

Respondent: Rachel

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴

Respondent: 30

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ የግል

Respondent: Private

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ለተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawassa that is good for nature?

ተጠያቂ፡ አገሪቷ የቱሪስት መስህብ ብዙ መዝናኛዎች የተፈጥሮ ሀብት አገር ያለባት እንደመሆኗ መጠን በጣም ልዩ እንክብካቤ ነው የሚደረገው ከእኛ ጥቃቅን ስራ ከምንሰራው አንስተህ እስከ ትልቅ አስተዳደር ድረስ ልዩ እንክብካቤ ነው የሚረግላት እንደምታያት ደግሞ በጣም ውብ ከተማ ናት፡፡

Respondent: As the city has a lot of tourist attractions and natural resources a special care is taken from the small Occupation we do up to the government. As you can see, it is a wonderful city.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ

Interviewer: What do you think it would look like if there were a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ አዋሳ ከምገልጽልህ በላይ ቃላት በሚያጥረው ሁኔታ ከአለም አንደኛ የምትሆንበት ደረጃ እስከምትደርስ ድረስ ልዩ ነገር ያለውን ነገር ሁሉ ከማድረግ ወደ ኋላ አንልም

Respondent: We will not hesitate to do everything for the city of Hawassa until

based on nature?

ተጠያቂ፡ ደስ የሚል ነገር ምቹ ለመኖር ምቹ ሰው ሁሉ በደስታ የሚኖርበት ምቹ የሆነ ነገር እንደሚሆን ነው የሚታሰበው።

Respondent: A pleasant thing thought would be a comfortable place for everyone to live happily.

ጠያቂ፡ ምን አይነት በምን አይነት መልኩ?

Interviewer: In what ways?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮን ደስ የሚያሰኝ ተፈጥሮ ቢመጣ ልምላሜ ግሪን ነገር በቃ ከሰው ሰራሽ ነገሮች ወጣ ያለ ሲሆን ግሪኖቹ ሲበዙ ተጨማሪ ውሀም ሲኖር በቃ ልምላሜው በራሱ ለሰው ልጅ እርካታን ይሰጣል እንደዚህ አይነት ጽዱ ሲሆን በጣም ደስ ይላል፡፡

Respondent: If there is a pleasing nature based environment, lush green, without manmade things. When we have greens environment there will be more water. The lushness itself gives satisfaction to the human beings.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሚካኤል ኃ/ማርያም

Respondent: Michael H/Maryam

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ያለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ የግል ቢዝነስ

Respondent: Private business

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things that are being done in Hawassa that are good for nature?

ተጠያቂ፡ ለምሳሌ አዋሳ ከተማን ውበት በተመለከተ ከሆነ የአስፓልቱ መሰራታቸው ኮብል እስቶን መግባታቸው እንደ ውበት መውሰድ ትችላል ግን በተለየ መልኩ አሁን ይሁን ያህል ቦታው እንደወጣቶች ማእከል ብዙም የለም የለም አሁን አዲስ አበባ የወጣቶች ማእከል አለ እኛ አካባቢ ግን ያ ነገር ብዙም የለም።

Respondent: When it comes to the beauty of Hawassa city, for example you can consider the construction of the asphalt and the addition of cobblestones as

beauty. However, the place has little like a youth center. There is a youth center in Addis Ababa, but there is little of that in our area.

ጠያቂ፡ ስለሀይቁ ስለ ዛፎች?

Interviewer: About the lake and the trees?

ተጠየቂ፡ ሀይቁ እሱ እንዳለ ሆኖ ነዋሪ ስትሆን ብዙ ጊዜ የመጠቀም ዕድልህ ጠባብ ነው ወደዛ ሄደህ የመዝናናት ነገሩ ትንሽ አነስተኛ ነው ግን ወጣት ማእከል በአቅራቢያ ቢኖር የተሻለ ነው ባይ ነኝ፡፡

Respondent: When you are a resident, your chances of using the lake is limited. Going there and having fun is not much. But I think it would be better to have a youth center nearby.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት የሚሆን ይመስልሃል?

Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ለምሳሌ ዘርዝርልኝ?

Respondent: Could you list some examples?

ጠያቂ፡ ከዛፎቹ ከሀይቁ ምናምን ጋር ተያይዞ የተሻለ ቢሆን የአካባቢው የሰው ግንኙነት በተመለከተ

Interviewer: On subjects that are connected with the trees and the lake, in terms of human relations in the local environment.

ተጠያቂ፡ ጥሩ ይሆናል ብዬ አስባለሁ አሁን ለምሳሌ መልካም ግንኙነትን ያስተሳስራል ጥሩ ቦታ ሲሆን የምትሄድበትም አካባቢ ጥሩ ሲሆን ጥሩ መንፈስ ይዘህ ነው የምትሄደው ጥሩ መንፈስ ይዘህ ነው ስትመጣ ይዘህ የምትመጣው የተሻለ ይሆናል የአካባቢው ህብረተሰብ ግንኙነቱ የተሻለ ይሆናል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: I think it will be good. When the area you go to is good, you have a good spirit. I think the better you will become, and the better the relationship with the local community becomes.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ታረቀኝ

Respondent: Tarekegn

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፰

Respondent: 38

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ባጃጅ ሹፌር
Respondent: Bajaj driver

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለሀዋሳ ከተማ ለተፈጥሮ ጥሩ ናቸው የምትላቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች
Interviewer: What are the things that are currently being done for Hawassa city that are good for nature?

ተጠያቂ፡ አዋሳ ከተማ ላይ በጣም የሚደብረኝን ነገር እነግርሀለሁ መልካም አስተዳደር አለ ይባላል ከፈለጉ መልካም አስተዳደር ቀዩ ማለት መልካምን ባህሪው እነማ እና መልካም አስተዳደር መልካም ባህሪ እንዲታይ ብቻ ነው የምፈልገው አንተ ማነህ እኔ ማንነኝ በዛ እናውራ እኔ ደስ የሚለኝ ሁሉም ማንም ማንም ሰው መልካም አስተዳደር ነው የምፈልገው አንተ ትብስ እኔ ትብስ የምንኖርበት ነው የምፈልገው።

Respondent: I will tell you what I dislike most about Hawassa city. It's been said there is good management, that means only for good behavior to be shown. What I want is who you are, who I am, let's talk about that. I like everyone, anyone, anyone. I want good management.

ጠያቂ፡ ስለአካባቢ ስለ ዛፉ?
Interviewer: About the environment trees?

ተጠያቂ፡ ስለአካባቢ አዋሳ ማለት የሚወራላት መልካም ነገር አለ ግን አዋሳ ማለት ቆሻሻ ናት ቆሻሻነቷ እያንዳንዱ ወጣት ወጥቶ ማጽዳት ይችላል አስመራ ጸአዳ አስመራ ሽኳር ነው ይባላል ስለዚህ ዛሬ ላይ የአዋሳ ወጣት እኔ ነኝ ካለ መቶ አዋሳን ይያት አዋሳ የቱሪዝም ኢንዱስትሪ ያላት እኔነኝ ያለች ናት ለማንም በሯን ክፍት ያረገች ናት ግን መስራት አልቻለችም ከየት እንደሚጀመር ልንገርህ ከመግቢያ ጀምሮ ከኋላ ጀምሮ የት እንደምትመጣ ታውቃለህ ውስጥ ለውስጥ ግባ አሁን ላይ አዋሳን ማየት የፈለከው ይቺ ናት አዋሳ ዛሬ ላይ አዋሳ እዚህ ላይ ቆሻሻ ሆና ታያታለህ ይሄ ቆሻሻ መነሳት አለበት የለበትም መዘጋጃው ምን ይሰራል ወሬኛ መዘጋጃ ስላለን እኔ ስሜቴን ነው የምነግርህ አልዋሽም አንተ የፈለከውን እየቀረጽከኝ ስለሆነ ፈቃደኛ ሆኜ ነው ይሄንን ማንሳት አለባቸው የአህያ ጋሪ ብቻ ለሊት ኮንፈደንስ ኖሮት ይሰበስባል አህያ ጋሪ ሙሉ ቆሻሻ ይሰበስብና የሆነ ቦታ ይደፋዋል የት እንደሚደፋው ልንገርህ እዛ በራፍ ላይ አንተ በራፍ ላይ ሊደፋው ይችላል ስለዚህ የአዋሳ አስተዳደር ስራ አልሰራም የምለው ለዛ ነው፡፡

Respondent: There are good things to be said about the environment in Hawassa, but Hawassa is dirty, every young man can clean it. Hawassa has a tourism industry that is open to anyone. But the city couldn't make it Occupation . Let me tell you, where to start... Lets start from the entrance... you know where it came from... and go inside. You want to see Hawassa, this is Hawassa, you see it today dirty. This dirt has to be removed. What does the city management does, only talk. I'm telling you my feelings. I'm not lying. You can record me as you want, I volunteered. A donkey cart only collects it for the night. You know where they dump the waste? It could be on your door. I am saying the city management is not doing it's job.

ጠያቂ፡ ስለሀይቁ?
Interviewer: About the lake?

ተጠያቂ፡ ሀይቁ ገና ይቀረዋል ሀይቁ ማለት መልካም ሀይቅ ነው እግዚአብሔር ይመስገን ዝም ብለህ ቀጤማ ረጭተህ ሌላ ቀጤማ የምታይ አዋሳ ላይ አይደለም አዋሳ ላይ ሲዳማ ክልል ላይ ሰው ዘርተህ ሰው ታፈራበታለህ ግን መልካም ባህሪ የለንም ሁሉ ክልል መልካም ባህሪ የለንም ለምንድን ነው ለምን እኛ የራሳችን ኢሹ አናወራም የአዋሳ ወጣቶች በአንድ ላይ ተሰብስበን ለምን መልካ ኢሹ አናወራም የአዋሳ ሀይቅ ደግሞ የአዋሳ ሀይቅ መልካም እየመገበን እያንዳንዱን ገጸ ባህሪ እየገመገመ ነው ምን አደረገ ዝም ብህ መንጠቆ ጥለህ አሳ አጥምደን ነው የምንመጣው ዛሬ ላይ ግን እያንዳንዱ የሆነ ነገር

ሲያደርግ እሺ ብለህ የምትቀበለው ነው ስለዚህ ብንቀበለውምን ችግር አለ ምን ጊዜም ስትኖር አንተ ማለት ሰው ነህ ስትኖር እዚህ ምድር ላይ እንደሰውኛ አስብ የዛን ሰዓት ሰው መሆንህን ታውቃለህ፡፡ Respondent: There is a long way to go for the lake. The lake is a good lake. Thank God, you just spray water and see another water, is not it in Hawassa? When you place people in a region of Hawassa, you produce new people, but we don't have good characters. The whole region does not have good character. Why don't we talk about our own issues? Why don't the youth of Hawassa come together and talk about good issues? Lake Hawassa is feeding us well. What has been said instead? Shut up and fish. Today, when everyone does something, you accept it, so what is the problem if we accept it? You are a human being. When you live here on earth, think like a human being.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት የሚሆን ይመስልህ?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እዚህ ምድር ላይ ስትኖር እድሜ ልክህን ለሰው መልካም አስብ ሰው ማለት አምሳያህ ነው አይደል ለሰው ልጅ መልካም ብቻ አስብ።
Respondent: When you live here on earth, think good for people in your life.

ጠያቂ፡ ከተፈጥሮ ጋር የተያያዘ ከአትክልት ጋር?
Interviewer: Is it related to nature with vegetables?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮ ዛፍ ትክል መልካም ነገር አድርግ ዛሬ ላይ ጋራር ላይ ታፔላ መስቀል መምታት አይደለም አሁን እዚህ አግሪ የሚሰሩ አሉ ታፔላ መምታት አይደለም ቢጫ ታፔላ ለሰው ልጅ መልካም አይደለም አሁን እዚህ ጋር ስትመጣ እዚህ ጋር እያንዳንዱ ቤት ላይ ታፔላ ትመታለህ ቢጫ ታፔላ ምንም አይደለም እነሱ ቢዝነሳቸውን ስለሚፈልጉ እየዞሩ ቢጫ ታፔላ ግድግዳ ላይ ይመታል ግድግዳ ላይ ሲያቅተው ታፔላ የሚመታው ግራር ዛፍ ላይ ነው ግራር ዛፍ አያስፈልግም እሱ አይደለም የተከለው የድሮ አባቶቻችን ነው የተከሉት እኛ ዛሬ ማድረግ ያለብን አዲሱን ትውልድ እንዴት እናንጸው እንዴ እናሳድገው ዋርካ በየቤቱ አለ በየቤቱ ዋርካ ላይ ታፔላ ተመቷል አናን ምን እንዳለች ታውቃለህ የአና ማስታወሻ ላይ አና ያለችው የሰው ልጆች ሲፈጠሩ መልካሞች ናቸው በጎን የጦር መሳሪያ ይሰጡና በጎን ደግሞ እህል ይረዱናል ሰዎች ናቸው ግን ዛፍን ካሰብክ ዛሬ ላይ አብይ ነው ዛፍ የተከለው ሌላ ተክሎ የነበረ ፕሬዝዳንት አለ ከሀይለስላሴ ጀምረህ ንገረኝ ከዚህ በፊት ምንሊክ ናቸው ዛፍ የተከሉት።

Respondent: Do something good, plant a tree, and plant a tree. Today, there are people who Occupation here in agriculture. Now when you come here you slap tape on every house here, yellow tape doesn't matter. They go round and round because they want to be picked up. Yellow tape hits the wall. When it misses the wall, the tape hits the acacia tree. He doesn't need an acacia tree, he didn't plant it. It was planted by our ancestors. What we have to do today is how to build up the new generation. Warka tree is in every house. There is tape on the Warka of every house. You know what Anna is saying? In Anna's note, Anna says that when human beings are created, they are good. They give us weapons on one side and they help us with grains on the other side. It is Abiy who planted the trees. There is another president who planted a tree, Menelik, before Haile Selassie, who planted trees before.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሊያ

Respondent: Lia

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ካሸሪ

Respondent: Cashier

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ናቸው የምትይው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምን አሉ?

Interviewer: What are the things being done that you think are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ምንን በተመለከተ?

Respondent: Regarding what?

ጠያቂ፡ አካባቢን ጥበቃ ከተፈጥሮ ጋር የተያያዙ ነገሮች?

Interviewer: Environmental protection, items related to nature?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል ሁል ቀን ጠዋት ጠዋት በዚህ በአስፋልቱ መሀል መሀል ላይ ያሉትን ችግኞች ውሀ ያጠጣል እሱ መልካም ነው እንዳይደርቁ ያደርጋል ሌላው ሁል ጊዜ ከተማው ጽዳት ይደረግለታል እሱም ሌላ ጎን ነው ብዬ አስባለሁ በተቻለ አቅም ከተማ ውስጥ ተሽከርካሪዎች የባጃጅ ተሽከርካሪዎች እየቀነሱ ነው ውስጥ ለውስጥ እንዲሰሩ እና ዋና አስፋልቶች እንዳይጠቀሙ ይህም ብክለት ይቀንሳል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: Planting saplings. Every morning they water the saplings that are in the middle of the pavement. That is good, it keeps them from drying out. On the other side this is that the city is always getting cleaned. In any way possible to decrease the use of automobiles, Bajaj, I think this will reduce pollution.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ይሆናል ብለሽ ትገምቻለሽ?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እንዴት አስደሳች አለም?

Respondent: How attractive is the world?

ጠያቂ፡ ሙሉ ነገር ተፈጥሮ ተስማሚ ቢሆን ዛፎች የበለጠ ተተክለው ባህሮች ንጹህ ቢሆኑ ምን አይነት የሚሆኑ ይመስልሻል?

Interviewer: If all is fulfilled according to nature, what would it be like if more trees were planted and the seas were cleaner?

ተጠያቂ፡ ያው አስደሳች ነው የሚሆነው ሰው ዞሮ ዞሮ የሚኖረው አስደሳች አለምን ለመፍጠር ነው ሁሉ ሰው የሚለፋው አለም አስደሳች ካልሆነች ግለሰብ በራሱ ይደሰታል ብዬ አላስብም ምክንያቱም እዚህ አለም ውስጥ ስለሆነ የምንኖረው ሁላችንም እኔ አሁን በግሌ ብሰራ አንተም በግልህ ብትሰራ ዞሮ ዞሮ አለማችንን ውብ ለማድረግ እና ሴፍ የሆነ ኢንቫይሮንመንት ለመፍጠር ስለሆነ ያው አስደሳች

ይሆናል ከዛ ደግሞ ሌላ ነገር ለመፍጠር አይምሮህ ይከፈታል ማለት ነው ሌላ የተሻለ ደግሞ ማለት ድሮ በነበርንበት ታይም ላይ አሁን እንደዚህ የያዝከውን ሞባይል አናውቀውም ነበር የሆነ ነገር ስትሰራ አይምሮህ ጤናማ ሲሆን የምትኖርበት ኢንቫይሮመንት ሲፍ ሲሆን አይምሮህም ሌላ ነገር ያስባል ለዚህ ደግሞ ሌላ ምናልባትም ሌላ አለም እንፈጥር ይሆናል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: People live in order to create a sustainable world. All the people who Occupation hard if the world is not a happy place each individual will not be happy. I Occupation , you Occupation to make our world beautiful and create a safe environment. Then you will open your mind to create something else. When your mind is healthy, and the environment you live in is safe, and your mind thinks about something else, and for this reason, I think we may create another world.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሪቂቅ ታከለ

Respondent: Reqiq Takel

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተማሪ

Respondent: Student

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ምን ነገሮች አሉ?

Interviewer: What things are being done that you see as good for the environment?

ተጠያቂ፡ ምንም ያየሁት ነገር የለም።

Respondent: I didn't see anything

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ያ ዓለም ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: If there is a sustainable world based on nature in the future, what would that world look like for you?

ተጠያቂ፡ በጣም ከባድ ጥያቄ ነው አላውቅም።

Respondent: I don't know, it's a tough question.

ጠያቂ፡ መገመትም አትችይም?

Interviewer: Can’t you imagine?

ተጠያቂ፡ አልችልም

Respondent: I can’t

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ረድኤት

Respondent: Help

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ የግል

Respondent: Private

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትያቸው ለአካባቢ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are things you see in Hawassa that are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ምንም ያየሁት የተለየ ነገር የለም አሁን ላይ ባለው ማለት ነው።

Respondent: I didn’t see anything different, it means in the current condition.

ጠያቂ፡ ከዚህ ቀደምስ?

Interviewer: What about before?

ተጠያቂ፡ ከዚህ ቀደምም ምንም የተለየ ነገር የለም።

Respondent: There is nothing different in the past.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ብትመጣ ምን ዓይነት የሚሆን ይመስልኛል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ አረንጓዴ ንጹህ የሆነ ለመኖር ምቹ የሆነ ማለት ጽዱ የሆነ የኑሮ ተስማሚ የሆነ አየር የምናገኝ ይመስለኛል።

Respondent: Green, clean, and comfortable to live in means that we get clean air

suitable for living, I think.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawassa that is good for nature?

ተጠያቂ፡ ጠዋት እና ማታ ማታ ለተፈጥሮ ጥበቃ ያደርጋሉ ውሀ ያጠጣሉ የተለያዩ ጥበቃ ያደርጋሉ አሁን ይሄ እራሱ መንገድ አለው የሚያጠጡት ነገር ሰው ራሱ ያውቃል ይንከባከባል እናም ጽዳት አለ ጽዳቱ እራሱ በተፈጥሮ ያለንን ሲያጸዱ ሲጠርጉ በተፈጥሮ ያለን ይጨምራል፡፡

Respondent: In the morning up to the night, they protect nature. They water the plants, and they also do different protections. Now, this has its way. People know what they drown, they take care of it, and there is also cleaning.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት የሚሆን ይመስልኛል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ሁሉም ሰው አሁን እኛ ተፈጥሮን ፈልገን ነው የመጣነው ከቤት ያው በየቦታው ካለ ሰው ከቤቱ መውጣት አይጠበቅበትም ያው ሰፈር ውስጥ መዝናናት ይችላል በጣም ጥሩ ይሆናል ማለት ነው፡፡ የሚያምር እና ብዙ ሰው የሚማርክ ለፎቶም የሚመች፡፡

Respondent: Everyone, even we came here looking for nature. If everyone has something natural where they live, they won not have to go out and can enjoy their neighborhood, which means it will be excellent, beautiful, crowd-pleasing, and photo friendly.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?
Interviewer: What are the things being done in Hawassa that is good for nature?

ተጠያቂ፡ አሁን አዋሳ ላይ በጣም ብዙ ኢንዱስትሪዎች አሉ አይደል አብዛኛው ኬሚካል ወደ ሀይቁ ነው የሚገባው እና ሀይቁ ላይ ምንም በጣም ብዙ ሪስርችች እየተሰሩ ሀይቅን እንከባከብ እየተባለ በጣም ብዙ ድርጅቶች ተቋቁመው ነበር በመስማት ደረጃ ማለት ነው ግን በጣም ብዙ በጀት ይወስዳሉ ግን ምንም የተሰራ ነገር የለም ሀይቁ ላይ አሁን ይገባል እየመጣህ በምታይበት ጊዜ ሁላ ሀይቁ እየሸሸ ይመጣል ክረምት ካልሆነ በስተቀር ውስጡ ራሱ ቆሻሻ ብቻ ያለበት ነው የሚመስለው :: ሌላው ለከተማ ውበት ሲባል የተተከሉ ዛፎች በየጊዜው ስለሚጠጡ እሱ ደግሞ ጥሩ ጎን ነው::
Respondent: Now there are many industries in Hawassa, isn't it? Most of the chemicals enter the lake and there are not many researchers works on the lake. So many organizations are established to take care of the lake. Now, whenever you see it coming in, the lake is decreasing, unless it's winter, and it also looks like there is only waste inside. Another positive aspect is that the trees planted for the beauty of the city get watered regularly.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature came in the future?

ተጠያቂ፡ ሰአሊዎች ያውቃሉ።
Respondent: Painters know.

ጠያቂ፡ ለምን ሰአሊዎች?
Interviewer: Why painters?

ተጠያቂ፡ ለተለይ ደግሞ ደራሲዎች ብትጠይቃቸው የሆነ ሀሳባቸውን በጥሩ ቋንቋ መግለጽ ይችላሉ እና አሪፍ ተናጋሪዎች ካሉ በጣም ብዙ የሚያወሩ እነሱ ብዙ ይገልጻሉ::
Respondent: Especially if you ask authors, they can express their thoughts in

suitable language and if there are great speakers, they can talk and tell a lot.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .
ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ እየተደረገ ያለ ለአካባቢ ጥሩ የምትያቸው ምን ምን ናቸው ናቸው?
Interviewer: What do you think is good for the environment currently being done in Hawassa?

ተጠያቂ፡ እንደአካባቢ ደስ የሚል ነገር አለው ሁሉም የራሱን ንጽህና ይጠብቃል ለምሳሌ አካባቢውን ያጸዳል ሰው እንደገና ሰፈርም የሚጸዳው ሲጀመር አካባቢ የራሱን ሰው ሲያጸዳ ይጸዳል አሁን ችግር ሆኖ ያለው የሀይቁ ነው የሀይቁን ደግሞ ሁሉም ሰው ቢተባበር የሚጸዳ ይመስለኛል የዛኔ ደሞ ጽዱ አየር ጽዱ የአኗኗር ዘይቤ ይፈጠራል ብዬ አስባለሁ::
Respondent: There is something nice about the environment. Everyone keeps their surroundings clean. For example, people clean their surroundings. The neighborhood becomes clean when people clean their surroundings. Now the problem is the lake. I think the lake can be cleaned if everyone Occupations together.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን ዓይነት የሚሆን ይመስልኛል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እሱ የሁሉም ሰው ምኞት ነው ሲቀጥል የሀዋሳ ሰው ደግሞ በእንደዚህ ዓይነት ነገር አይታማም እውነት ለመናገር መንግስት ቢነሳሳ ህዝቡም ይነሳሳል እና የሆነ ማለት በግሩፕም ይሁን የሆነ ተደራጅቶም የሆነ ሰው እንደዚህ ዓይነት ነገር ቢያነሳ ህዝቡ ተቀባይነት ያለው ይመስለኛል::
Respondent: It is everyone's wish, and it's not the people of Hawasa who are responsible. To tell the truth, if the government is motivated, the people will be encouraged, and I think the people will accept it if a group or organization does something.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ኤደን

Respondent: Eden

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Job

ተጠያቂ፡ ነጋዴ

Respondent: Merchant

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ እየተደረጉ ያሉ ለአካባቢ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawassa that are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ያው ከከተማ ጽዳት እና ከተፈጥሮን ከመንከባከብ አንጻር ጥሩ ነገር አያለሁ መንገድ ላይ ያሉ አትክልቶችን መንከባከብ የመንገድ ንጽህናን መጠበቅ በአጠቃላይ ግን ተፈጥሮን መንከባከብ ላይ እና ጽዳትን መጠበቅ ላይ በተለይ የመንገድ ስራ ላይ ጥሩ ነገር አያለሁ፡፡

Respondent: I see good things in terms of cleaning the city and taking care of the gardens, keeping the road clean, but in general, taking care of nature and cleaning. I also see good things being done, especially road Occupation.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature came in the future?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮን ከመንከባከብ በተያያዛ ጤናማ የሆነ ኑሮ የምንኖርበት ንጽህ የሆነ አገር ይኖራል ይመስለኛል፡፡

Respondent: I think there will be a clean country where we can live a healthy life by taking care of nature.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ጥሩ የምትላቸው ለአካባቢ ምን እየተደረጉ ናቸው?

Interviewer: What do you think is being done for the environment in Hawassa?

ተጠያቂ፡ አዋሳ ላይ ለአካባቢ ለሚደረጉ ነገሮች ዋነኛው ግሪን ኤሪያዎቹ በጣም እንክብካቤ ይደረግላቸዋል የራሳቸው አትክልተኛ ተቀጥሮ በየጊዜው ይኮተኮታሉ በተጨማሪ ዛፎች ሲያረጁ አትክልተኞቹ እነሱን እየቆረጡ እንደገና የሚያድጉበት ሁኔታዎችን ያመቻቻሉ ለአዋሳ ልዩ እንክብካቤ የሚረጉ ሰአታቸውን ጠብቀው ጠዋትና ማታ ላይ ማግኘት ያለባቸውን እጽዋት ውሀ ያገኛሉ ጠዋትና ማታ ያገኛሉ እነዚህ ነገሮች ትኩረት ተሰጥቷቸዋል በተጨማሪ ብዙ ጊዜ እንስሳቶች ናቸው ከአትክልት ጋር የተገናኙ እንስሳቶች በሚበሉት ጊዜ ቅጣት ስላለ ህብረተሰቡ ደፍቶ አትክልቶቹን ይጠብቃል ቅጣቶች ስላሉ ሰው እንስሳቶቹን ይጠብቃል ወይ እቤቱ ያስቀምጣል፡፡

Respondent: Green areas are the most important thing to be taking care of in Hawassa. Most hire their gardener and tend them regularly; when the trees get old, the gardeners cut them down. They also facilitate the conditions for their growth. They water them in the morning and the evening. These things are given attention. In addition, they are often animals on the roads. The owners are punished when the animals eat the gardens, so society protects the parks because of the punishments.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature came in the future?

ተጠያቂ፡ ሁሉም ሰው ኢንቫይሮመንት ጥሩ ሲሆን አስተሳሰብም በዛው መጠን ትንሽ ይጨምራል እና እነዚህ ነገሮች ኖርማሊ ሁሉም ነገር የአስተሳሰብ ልካችን ከተፈጥሮ ጋር የተያያዘ ነገር ነው ሰው ደግሞ ደስተኛ ከሆነ በአካባቢው ሁሉም ነገር ጥሩ የሆነ ነገር ይመጣል ሰው ያለን ኢንተራክሽን ጥሪ ይሆናል ምክንያቱም ደስተኛ የሆነ አስተሳሰብ ያለው ሰው ከሰው ጋር ለመጣላት ሳይሆን ለመግባባት ነው የሚሰራው ስለዚህ እነዚህ ነገሮች ከኢንቫይሮመንት ጋር የተገናኙ ስለሆነ አሪፍ ነገር ይፈጠራል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: When everyone’s environment is good, their thinking also increases a little and these things are normal, everything is related to the nature of our thinking and if a person is sustainable, everything good will happen in the environment. It work for communication, not for fighting. I think something cool will happen because they are connected to the environment.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done in Hawassa that is good for nature?

ተጠያቂ፡ አዋሳ ላይ የስራ እድል ፈጠራ አሁን ላይ የተመረቁትን ልጆች ስራ የማስያዝ።

Respondent: Job creation in Hawassa, job placement for the children who have graduated.

ጠያቂ፡ ከአካባቢ ጋር በተያያዘ በማድራጀት እና ከአረንጓዴ ልማት ጋር?

Interviewer: Are those connected with organizations for sustainable development?

ተጠያቂ፡ ልጆቼን በማድራጀት አገሪቷን አረንጓዴ ለማድረግ በማስማራት ችግኝ ተከላ ሊሆን ይችላል ብዙ አይነት ነገሮች መስራት ይቻላል እንደዚህ አይነት ነገሮች አዋሳ ላይ ቢሰራ አሪፍ ይመስለኛል፡፡

Respondent: By organizing the children and deploying them to make the neighborhood green. It can be a seedling planting, and many things can be done.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ እንደሚመስለኝ ከሆነ ሰው ሰላም የሚኖር ይመስለኛ የተስማማ አንዱ ከአንዱ አይነካካም ጤነኛ ሊሆን ይችላል አገራችንም ሰላም ይሆናል፡፡

Respondent: If it seems to me, people will live in peace, if they agreed, one will not affect the other. It will be a healthy environment, and our country will be at peace.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትላቸው ምን ምን እየተደረጉ ያሉ ነገሮች አሉ?

Interviewer: What things are being done that you think are good for the environment?

ተጠያቂ፡ የሚታዩ መሰረተ ልማቶች አረንጓዴ ነገር ያላካተቱ እየተሰሩ ጥሩ ነው ግን አረንጓዴ ነገር ያካተተ ቢሆን የተሻለ ጥሩ ይሆን ነበር ግን ደግሞ እነዚህ መሰረተ ልማቶች ያስፈልጋሉ እሱ ነገር ጥሩ ይመስለኛል አሁን ከማየው ነገር ማለት ነው ፎቅ እየቆመ ነው ያ ነው አንድ የማየው ጥሩ ነገር።

Respondent: The are visible infrastructures that do not include green things are being built, but it would be better if they included green things, but those infrastructures are needed.

ጠያቂ፡ ተፈጥሮን መሰረት ያደረገስ?

Interviewer: What about nature based?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አረንጓዴ ነገሮች መንግስት ትኩረት አድርጎ አሉ የተወሰኑ

ቦታዎች ላይ ግን ያን ያህል አስደሳች የምትለው ሁኔታ እየሰራ አይደለም፡፡

Respondent: The government has focused on green things based on nature, but in some places, it is not Occupationing so well.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል

ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature came in the future?

ተጠያቂ፡ አሁን ያሉት የፎቅ ጫካዎች ጠፍተው አክቶዋል የሆነ ትክክለኛ ጫካ ቢመጣ ደስ ይለኛል አረንጓዴ የሆነ ድሮ የነበረው ነገር እንደሱ ቢሆን በጣም ደስ ይለኛል ጥቂት መኖሪያ ኖረው እንደድሮው ዞር ስትል ደን ዞር ስትል አበቦችን የሚታይበት አለም ቢፈጠር ደስ ይለኛል፡፡

Respondent: I would like to see the current skyscrapers forest to disappear and an actual forest to appear. I would be thrilled if there were fewer residencies. As

it used to be, I would like to see a world where you can see flowers and forests.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ቤዛ

Respondent: Beza

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ጽፎ

Respondent: 21

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተማሪ

Respondent: Student

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለተፈጥሮ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምን ምን አሉ?

Interviewer: What are the things currently being promoted that are good for nature?

ተጠያቂ፡ አረንጓዴ ልማት ተብሎ ጠቅላይ ሚኒስቴራችን የጀመረው ማለት ነው በብዙ መነሳሳት ብዙ አይነት እንቅስቃሴዎች እየተደረጉበት ነው፡፡ በሚሊዮን የሚቆጠሩ አዳዲስ እየተደረጉ ነው እንደገና የከተማ ጽዳት ከድሮ በተሻለ መልኩ እየተሰራበት ያለ ነገር መሆኑን በየቦታውም እያየን ነው እና በተፈጥሮ እነዚህ ይመስሉኛል፡፡ አሁን የመጡልኝ ማለት ነው ሌላም ነገር ሊኖር ይችላል፡፡

Respondent:Our prime minister has started green development and many activities are being done with many initiatives. Millions are being made new. We see everywhere that urban cleaning is being done better than before, which seems natural to me. But these just came to me, and there may be something else.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልኛል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ሲባል ያው ብዙ ጊዜ ንጽህና ለጤናችን ተስማሚ ለአይን የሚማርክ እና ለመኖር ምቹ ሲሆን በተፈጥሮ መሰረት ያደረገ ማለት ሳይዘነጋ የተፈጥሮ የሰውም እንቅስቃሴ ትልቅ አስተዋጽኦ አለው እዚህ ላይ አሁን ከድሮው የተሻለ ከድሮ ስል በቅርብ ጊዜ ስልጣኔ ከተማዊነት ከመጣ በኋላ ብዙ ድሮ ቢያንስ በአግሪካልቸር በምንኖርበት ጊዜ ሳይክሉንም በጠበቀ መልኩ ሰውም ቴክኖሎጂ እንዲስቱሪዎችም ስለማይበዙ ብዙ ጉዳት አልታየበትም ነበር ተፈጥሮ ላይ ማለት ነው አረንጓዴ ልማት ላይ ወንዞቻችን ላይ ለአይን በሚማርክ ሁኔታ አየሩም ዌዘሩም ማለት የተጠበቀ ነበር ምክንያቱም ሰውም ከተፈጥሮ ጋር ተስማምቶ ኔቸር በሚሰጠን ነገር ብቻ ነው ፋብሪካዊ ባልሆነ ነገር ነበር የምንኖረው ግን የሆነ ጊዜ ከተማዊነት እየተስፋፋ ሲመጣ ኢንዱስትሪዎች ሲጨምሩ ሰውም ብዙ ግንዛቤ አልነበረውም እንዴት ከተፈጥሮ ጋር እንዴት ባላንስ አድርጎ መሄድ እንደነበረበት አሁን

ብዙ በባህሪም ይሁን በእለት ከእለት እንቅስቃሴዎች ብዙ ግድፈቶችም ነበሩ በጽዳትም ባለግወቅም የመነጨ በቸልተኝነትም እና አሁን በሚታየው የአየር መዛባት ተፈጥሮ ላይ በምናየው ማለት ነው ብዙ ግንዛቤም እየወሰድንም ነው እየተማረም ነው ሰው በባህሪ ለውጥ እያሳየ ነው እየተገነዘበ እያየም ሲሆን ግግር በረዶዎች ሲቀልጡ የደኖች መጨፍጨፍ ያስከተለውን ሙቀት የአዞን ሌየር መላላት ከኢንደስትሪዎች ከሚወጡ ጋዞች ማለት ነው ይህን አሁን ዘግይቶ ሰው እየተረዳ የመጣው ከዛ የተሻለ እንቅስቃሴዎች እየተደረገ ነው ከላይም ጀምሮ እስከታች ባለው አሁን በእኛ አገርም የተሻለ ከመናገር እና ትዛዝ ከማስተላለፍ ባሻገር በተግባርም ሰውን በማነቃቃት እየተሰራበት ነው በሌላ ቦታ እንደምናየው ማለት በዚህ ከቀጠለ ሰው አዌርነሱ እየጨመረ ከመጣ እና ተፈጥሮ እየተሰራ አሁን የሆነ እቅድ ነበር አገሮችም ተፈጥሮን መሰረት ያደርገ ስልጣኔ ካደርጉ እጅግ በጣም የሚያምር ዓለም ይሆናል ብዬ አስባለሁ::

Respondent: Nature based is often the same as cleanliness, which is good for our health, attractive to the eyes, and comfortable to live in. Nature based means without forgetting that human activity has a great contribution. Here, I mean better than before. In a close sense, there are not too many technology, and industries here. Here the natural environment was not damaged too much. That is to say our rivers was an eye catching, and the weather was protected because we were in harmony with nature. What nature gives us is non factory things. We live in a time when urbanization is expanding and industries are increasing, and people didn’t have much understanding of how to balance with nature. Now there are many mistakes, whether it was human behavior or day to day activities. People are changing their behaviors and realizing it. When the glaciers melt, the heat caused by the destruction of forests, and the depletion of the ozone layer from the gases coming out of industries, people have come to understand this late. That is to say, better actions are being taken from the top to the bottom. Now in our country, apart from speaking better and giving orders, it is being done in practice by awakening people, as we can see elsewhere. I think if countries made technology that are based on nature it will be very beautiful world.

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ናትናኤል ጌታቸው

Respondent: Nathaniel Lord

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ዲዛይነር

Respondent: Designer

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትላቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things currently being done in Hawassa that are good for nature?

ተጠያቂ፡ የአካባቢው ንጽህና ይጠቅማል ብዬ የማስበው ነገር አካባቢው ለምሳሌ ቆሻሻ የሚጥሉ ሰዎች አሉ ያነገር ቢቆም ሁሉም ሰው አካባቢውን በንጽህና ቢጠብቅ አካባቢውችንም ውበት ይኖረዋል ለእይታም አሪፍ የሚሆን ይመስለኛል ጥሩ ነው ብሎ የማስበው ነገር መንግሥት አንፃር አሁን እየተደረገ ያለው አሪፍ ይመስለኛል ለምሳሌ ፖርኮች መሰራታቸው ቦታዎችን ግሪን ኤርያ መብዛታቸው ለሰው እይታ ከከለር አንፃር አሪፍ እይታም ይኖረዋል ብሎ አስባለሁ ከተፈጥሮ ጋር ያለው ሰው ጥሩ ስለሆነ ለአይምሮም እርጋታ ሊሆን ይችላል ብዬአስባለሁ::

Respondent: I think that the cleanliness of the area will benefit the area. For example, some people throw garbage. That practice has stopped, but if people keep their environment clean, it will have beauty. It will be suitable for the eye. What is done by the government is good, for example, building parks and green areas. These are at least good for colors. Because the person who is with nature is good, it can be calming for the mind.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ሰላም የሚሆን ይመስለኛል ከዚያ የምናገኘው ኢንሮጂ ስለሚኖር አሁን ለምሳሌ ከተፈጥሮ ጋር ያላቸው ግንኙነት ከሰው ጋር ያላቸው ግንኙነት በጣም አሪፍ ስለሚሆን አሁን ለምሳሌ ብዙ ጊዜ ከቴክኖሎጂ ጋር የምናሳልፍበት ጊዜ አለ እና የምናየውም ብዙ ነገር ስለማይኖር ከቴክኖሎጂ ጋር ብዙ ግንኙነት ይኖራል ግን ልክ እካ ጋር ላንድ እስኪፑን ስናይ የምናየውም ነገር ስለሚኖር ከሰዎች ጋር ያለንም ግንኙነትም ይጨምራል ሚዲያ አለም ከሚባለውም ማክስ ለብሰው ሪል የሆነ የኛ ማንነት ከሰውዎች ጋር ያለን ግንኙነት ጥሩ ይሆናል ብዬ አስባለሁ ያ ነገር ሁላችንም ያቀራርበናል ብዙ ግጭቶችም አይፈጠሩም ብዬ አስባለሁ ጥሩ ኢንተራክሽን ከሰዎች ጋር ይኖራል ብዬ አስባለሁ::

Respondent: I think it will be peaceful because there will be energy that we will get from it. For example, people who have a relationship with nature will make their relationship with people good. Now, for example, we often spend time with technology. Since we don’t see much, we end up spending a lot of time with technology, but when we see the landscape, our relationship with people will also increase. Conflicts with people will decrease. So There will be good interaction with people.

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሀዋሳ ላይ ተፈጥሮ ላይ ጥሩ ናቸው የምትያቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምንድን ናቸው?
Interviewer: What are the things being done in Hawassa that is good for nature?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ በአካባቢ በመንግስትም ደረጃ በነዋሪውም ደረጃ በአጠቃላይ አሪፍ ነገር እየተደረገ ነው በአገሪቱ ላይ ስለዚህ ይሄ ነገር አሪፍ ነው ብዬ አስባለሁ፡፡
Respondent: At present, cool things are being done at the local government level and at the resident level. I think this thing is remarkable about the country.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ወደፊት ተፈትሮን ቢዝድ ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ጥሩ ነው ግን ዋናው ጥያቄ ወደፊት ተፈጥሮን ቤዝድ ያደረገ ስልጣኔ ወይም ቴክኖሎጂዎች ይመጣሉ ወይ ነው ዋናው ጥያቄ ይመጣል ብዬ አላስብም ምክንያቱም እያንዳንዱ ቴክኖሎጂ እያንዳንዱ የሚሰራው ኢንፍራስታክቸር ሊሆን ይችላል ብዙ ነገሮች ኔቸርን አሾይድ በማድረግ ነው ስለዚህ ይመጣል ብዬ አላስብም ብናልባት ትንቢት እንናገር ካልተባለ በስተቀር።
Respondent: It would be good if there is an interesting world in the future that makes us sustainable, but the main question is in the future will there be nature based technological advances? There will be civilization or technology because every technological infrastructure destroys nature. So I think it will come if I want to prophesize.

ጠየቂ፡ ትንቢቱ እስቲ?
Interviewer: The prophecy?

ተጠያቂ፡ ትንቢቱ ወይም ደግሞ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ምን ይመስላል ለሚለው ጥያቄ ደስ የሚል እና ውብ የሆነች አለም ትሆናለች በዛፎች የተሞላች አእዋፎች አሚዘምሩባት አራዊቶች የሰው ልጆች እንደልባቸው ከበሽታ ነጻ ሆነው ንጹህ አየር እየተነፈሱ የሚዝናኑባት ባልና ሚስቶች ፍቅረኛዎች በየዛፍ ስሩ ደስ የሚል ላይፍ የሚያሳልፉበት ገነት ብለን ኢማጅን የምናደርጋትን አለምን እናገኛለን ብዬ አስባለሁ፡፡
Respondent: The prophecy or the question of what the future will look like based on nature, it will be a pleasant and beautiful world, full of trees, birds singing, and animals free from diseases like human beings, breathing fresh air and having fun. That's what I think.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ መሀሪ
Respondent: Mehari

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴፭
Respondent: 35

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ የምትላቸው እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምን አሉ?
Interviewer: What are the things currently being done that are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ምንም ነገር የለም።
Respondent: Nothing

ጠያቂ፡ እንዴት?
Interviewer: How?

ተጠያቂ፡ በተለያዩ ሁኔታዎች በሚዲያ መገለጥ ባለባቸው ነገሮች ሁሉ ስለአየር ንብረት ለውጥ ይወራል የአየር ንብረት ለውጣ ማለት የአየሩ ተቀይሯል የሚል ነው ስለዚህ ምንም የአየር ንብረት ለውጥ የለም በፊት እንደነበረው ነው ያለች ምክንያቱም ከዚህ በፊት ነበረ በምንልበት ጊዜ የአየር ንብረት ለውጥ ጥሩ ነበር በምንልበት ጊዜ የነበሩ ሰዎች አሁን አሉ በህይወት ስለዚህ እነሱጋር ምንም አይነት ለውጥ የለባቸውም መሞቅ ባለበት ጊዜ ይሞቃቸዋል መቀዝቅ ባለበት ሰአት ይቀዘቅዛቸዋል ክረምት ላይ ማለት ነው ስለዚህ እነሱ ያላማረሩትን ነገር አሁን እኛ መጥተን የአየር ንብረት ለውጥ ብለን መፍረድ አንችልም ምክንያቱም እነሱ ናቸው ይሄንን ነገር ማድረግ የሚችሉት ለማወዳደር በጊዜው የነበርክ ወይም መገኘት አለብህ።
Respondent: Climate change is talked about in everything that is revealed in the media. Climate change means that the weather has changed. So there is no climate change; it is the same as before because when we said climate change, people who were there at that time are now still alive, so there is no change with them. When it's hot, it's hot. When it's cold, it's hard. The people didn't complain about it; now we can't come and judge it as climate change because they are the ones who can do it; to compare things, you need to be there.

ጠያቂ፡ ይሄ አሁን የአየር ንብረት ለውጥ አለ የሚለው ነገር ከየት የመጣ ይመስልሃል?
Interviewer: Where do you think this climate change is coming from?

ተጠያቂ፡ እኔ አላውቅም የሆነ ነገር ያስቀመጡት ነገር ሊኖር ይችላል በዛ ነገር ዙሪያ የሚሰሩ ግሩፖች የተለያዩ ሊሆኑ ይችላሉ አላማቸውን አላውቅም በእነሱ በሚፈልጉት መንገድ የሰው ጭንቅላት የአየር ንብረት ለውጥ አለ ብለው እንዲያስቡ በተደጋጋሚ ይነገራል ግን የአየር ንብረት ለውጥ አሁንም የለም

ወደፊት ምናልባት እነሱ ሊመጣ ይችላል የወደፊቱን ማወቅ ስለማንችል አሁን ግን ተለወጠ የሚሉት ነገር የለም፡፡

Respondent: I don't know. There may be something that they have set. For the groups working on that matter, it may be different. I need to find out their purpose. The way they want, the human mind is often told to think that there is climate change, but climate change is still not there. In the future, they may come because we don't know a lot. Nothing has changed.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮን ባላንስ ያደረገ ካለ የሰው ልጅ ምንም ነገር አይፈጥርም ፈጠራውን ነው ማቆም ያለበት እፈጥራለሁ የሚለውን ነገር ካቆመ ተፈጥሮም ሰላም ትሆናለች የዛን ጊዜ ይሆናል የአየር ንብረት ለውጡም እነሱ በሚያወሩት ልክ ለውጥ የሚመጣው ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: If there is something that the human being created that undermined nature, then they should stop creating. If they stop, nature will be at peace, and the climate will change. So Change will come as they mentioned.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ አስለፈች ወ/ሀዋርያት
Respondent: Aselefech W/ Hawaryat

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፶፭
Respondent: 55

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትያቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you see as good practices for the environment that people

are currently doing?

ተጠያቂ፡ አንደኛ እጽዋቶችን ችግኞችን በመትከል የሙቀት ሀይልን ለማቀዝቀዝ ቅዝቃዜ ለማምጣት፡፡
Respondent: The first thing is, planting saplings of plants to cool down the temperature.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ በእጽዋት የተሸፈነ ውብ አየር እና ጤናማ አገር የምትሆን ይመስለኛል።
Respondent: I think it will be a beautiful country covered with plants and a healthy country too.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ከአሁኑ ከበርሀነት ወደ ቅዝቃዜ የመለወጥ ባህሪ ሊኖር ይችላል ብዬ እገምታለሁ ከድሬደዋ አንጻር የአካባቢ አየር ሙቀታማ በመሆን እጽዋት በመትከል አንዳንድ የመናፈሻ ቦታዎች በማድረግ አገሪቷ የቅዝቃዜ ስሜት እንዲኖራት ያደርጋል።
Respondent: From now on, I think there may be a tendency to change from hotter to colder weather. In Dire Dawa, planting plants and building parks could bring a cooler temperature.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሀና
Respondent: Hana

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፭
Respondent: 25

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Respondent: Residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Respondent: Occupation

ተጠያቂ፡ አካውንታንት

Respondent: Accountant

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትያቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you see as good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ በአካባቢያችን እጽዋቶችን መትከል መንከባከብ እነሱን በግቢያችንም እንደዛው ተክለን አፈሮች እንዳይሸረሸሩ ውሀ በማጠጣት በመኮትኮት መንከባከብ ለድሬደዋ በተጨማሪ እንደ ከዚራ ሰፈር ማለት መጀመሪያ አረንጓዴ ግሪን ኬሪያ የምንላቸው አይነት ሰፈር ናቸው እና እነሱን ዛፎች በጣም አሁን ላይ እያረጁ ነው እነሱን በመተካት ጥሩ ንጹህ አየር ለሚመጣው ትውልድ ለመተካት።
Respondent: Planting plants in our area and taking care of them. Watering and weeding to prevent erosion. First, they are the neighborhoods we call green areas, and their trees are getting older. By replacing them, we can bring good clean air for the next generation

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ አረንጓዴ የሆነ ከተማ እንዲሆን ያረገናል እና ደግሞ ንጹህ አየር እንድንተነፍስ ያደርገናል ጥላዎችም ይኖራሉ ዛፉ ስር መዝናኛም ሊኖር ይችላል እና ጥሩ የሚሆን ይመስለኛል፡፡
Respondent: It will make us a greener city and it will make us breathe fresh air. There will be three shades too long too. I think it will be good.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስቢያለሽ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ነገሮች እየሄዱ ሲሄዱ ብዙ ነገር እየተቀየረ ይሄዳል እና ወደፊት መዝናኛዎች እንደ እንጦጦ ፓርክ ሊሆን ይችላል ብዙ ደግሞ የቱሪስት መስህ ሊኖር ይችላል ብዬ አስባለሁ፡፡
Respondent: As things progress, a lot of things will change and in the future. I believe entertainment may be like an Entoto park, and there may be more tourist attractions.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ተስፋ
Respondent: Hope

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፭
Respondent: 25

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተማሪ
Respondent: Student

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትላቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ በአሁን ጊዜ ለአካባቢ አየሩ የምናደርጋቸው ነገሮች ለምሳሌ እጽዋትን እየተከልን ነው በየጊዜው በተለይ አሁን በክረምት በኃ አድራጎት ተብሎ በቀይ መስቀል በተለያዩ በትምህርት ቤቶች ወጣቶች እየተደራጁ አካባቢውን እያጸዱ ነበር አሁን ደግሞ መንግስት እያደረገ ያለው ሴፍትኔት ተብሎ በድሬደዋ አካባቢ በተለይ በየቀበሌው በየቀጠናዎቹ እየሄዱ በየሰፈሩ እያደረገ ያለው እያስተማረው አካባቢዎች እያጸዱ ነው ግቢያችን ንጹህ ነው ቆሻሾች በፊት በየቦታው ነበር የሚጣሉት አሁን በአንድ ቦታ ተሰብስበው ነው አንድ ቦታ የሚሄዱት እና ይህ ነገር አካባቢው ንጹህ እና ጽዱ አድርጎታል፡፡
Respondent: What we are currently doing for the environment... for example, we are planting plants every now and then. Especially now in the winter for a charity purpose. The Red Cross organized youths in various schools to clean the area. Our yard is clean, garbage used to be thrown everywhere, now they are gathered in one place and go to one place, making the area clean and tidy.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ አሁን እያደረግናቸው ያለው ነገር ከቀጠለ ቆሻሻም አናይም ንጹህ ነው ያለው በተለይ በሽታዎች ይጠፋሉ ለምሳሌ በውሀ የጠቆረ ውሀ ካለ ትንኞች ወጣዎች በድሬደዋ አካባቢ ያለው ወጣ አለ እሱ ሊጠፋ ይችላል ጉንፋን ልጆች ወጥተው ሲጫወቱ ንጹህ አካባቢ ከሆነ ጉንፋን በሽታ የሚመጣ በሽታ ይጠፋል እና ንጹህ እና ጽዱ ጤነኛማ የሚሆን ይመስለኛል።
Respondent: If what we are doing now continues, we won't see waste. It will be clean, especially diseases will disappear. For example, if the water is polluted, there will be mosquitoes. There is malaria in the area, it can disappear. I think it will be healthy place.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ አሁን ያለንበት አካባቢ ገና እየጀመርን ነው እና ከዚህ በኋላ እነዚህን ከቀጠልን ንጹህ ጽዱ እና ደስ የሚል አለም ወጥተን ንጹህ አየርን የምንተነፍስበት አፍንጫችንን አፍነን የምንሄድበትን ነገር አቁመን ደስ ብሎን እያነው ለአይናችንም ማራኪ እያየን የምንሄደው ነገር ይኖረናል፡፡
Respondent: We are just getting started taking care of our current environment, and if we continue these things, we will have a clean and pleasant world where we can breathe fresh air, stop stuffing our noses from foul odors. We will have

something to look at that is attractive to our eyes.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ አቤል ስልጣኑ

Respondent: Abel Siltanu

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፬

Respondent: 24

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ

Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ የዩኒቨርሲቲ ፬ኛ አመት ተማሪ ሲቪል ኢንጂነሪንግ ተማሪ።

Respondent: 4th-year university student, a civil engineering student.

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች የምትላቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What people do nowadays are good practices for the environment. What do you call them?

ተጠያቂ፡ አካባቢ ላይ እጽዋትን መትከል መሬት እና አፈሮችን መንከባከብ የመሬት መንሸራተትን ማስቆም አፈራችን እንዳይሸረሸር ማድረግ እና የመሳሰሉት፡፡

Respondent: Planting plants in the area, taking care of the land and the soil, stopping landslides. We were keeping our soil from eroding and so on.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ዛሬ ላይ አትክልቶችን መትከል እነኚህ የመሳሰሉትን ብናደርግ ወደፊት የተሻለ አለም ለማግኘት ጥሩ ይሆናል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: I think that planting vegetables today would be suitable for a better world in the future.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስቢያለሽ?

Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ዛሬ ላይ የሰራነው ነገር ወደፊት የተሻለ ነገር እንደሚያስገኝልን በማሰብ ዛሬ ላይ ጠንክረን እጽዋቶችን መትከል አካባቢን መንከባከብ ማጽዳት የመሳሰሉትን ብናደርግ ወደፊት ላይ የተሻለ ጽዱ እና የለመለመች አገር ይሰጠናል ማለት ነው ወደፊት የተሻለ አገር ይኖረናል፡፡

Respondent: If we Occupation hard today to plant plants, take care of the environment, and clean up, thinking that what we have done today will bring us better things in the future. It means that we will have a better country in the future.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ፍሬሕይወት እልፍነህ

Respondent: Frehiwot Elfneh

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴፮

Respondent: 36

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ ከተማ ቀበሌ 0፪

Respondent: Dire Dawa City Keble 02

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ፖሊስ መኮንን

Respondent: Police officer

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትያቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you see as good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ አሁን ባለው የሚመስሉኝ በተለይ ወቅትን እየጠበቅን የምናደርገው የችግኝ ተከላ ስርአት ጥሩ ልምዶች ሆነዋል ብዬ አስባለሁ፡፡ ሌላው እነዚህ ላስቲካማ ነገሮች የሚመሳሰሉ ሀይላንድ ፕላስቲኮችን ድሮ በማቃጠል ነበር የሚደረገረው አሁን።

Respondent: I think that planting saplings system that we do while waiting for the season has become a good practice. Another thing I think is that we used to burn plastics.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ አረንጓዴ የሆነ ከተማ እንዲሆን ያረገናል እና ደግሞ ንጹህ አየር እንድንተነፍስ ያደርገናል ጥላዎችም ይኖራሉ ዛፉ ስር መዝናኛም ሊኖር ይችላል እና ጥሩ የሚሆን ይመስለኛል፡፡

Respondent: It will make us a green city and it will make us breathe fresh air.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስቢያለሽ?

Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ነገሮች እየሄዱ ሲሄዱ ብዙ ነገር እየተቀየረ ይሄዳል እና ወደፊት መዝናኛዎች እንደ እንጦጦ ፓርክ ሊሆን ይችላል ብዙ ደግሞ የቱሪስት መስህ ሊኖር ይችላል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: As things progress, many things will change and in the future, recreational areas entertainment will be like Entoto park. I think there may be more tourists.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ዮናስ

Respondent: Yonas

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፮

Respondent: 26

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ ከተማ ቀበሌ 0፪

Respondent: Dire Dawa City Kebele 02

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ መምህር

Respondent: Teacher

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትያቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you see as good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ጥያቄ ነው አሁን በአካባቢያችን የተደረጉ የተሰሩ ስራዎች ብዙ አሉ ችግኞች እየተተከሉ ነው በየአካባቢያችን በየሰፈራችን በመስሪያቤትም ፕሮግራም ወጥቶለት ለ3 ወር በ6 ወር የሚተሉ

ችግሮች አሉ አንድ ላይ ወጥተን የምንተክላቸው አሉ እነዛ ያው አካባቢ ላይ ጥሩ የሆነ ኢምፓክት አለው እዛ ላይ እንገኛለን በተለይ አሁን ከዚራ አካባቢ ላይ ብዙ አመት ያስቆጠሩ ዛፎች አሉ እነዛም በማርጀት በተለያየ ጊዜ በመድረቅ ላይ ይገኛሉ እነዛን የመተካት ስራ የተጎዱ ዛፎችን በመተካት በመትከል ብዙ የአካባቢ ስራ እየተሰራ ነው በየሰፈራችን ፍሳሽ ላይ ያሉ ቆሻሻዎችን የማጽዳት ስራዎች እየተሰሩ ነው አካባቢያችን ጥሩ የሆነ ኢንቫይርንመንት እንዲኖር ብዙ ስራዎች እየተሰሩ ነው ወጣቱም በዚህ ላይ በደንብ እየተሳተፈ ነው ችግኝ ተከላ ፕሮግራሞች አሉ እንደ መስሪያቤትም እንደ አካባቢም እንደ ክልል ክልሉም ብዙ የሚሰራቸው ስራዎች አሉ አንድ ላይ የችግኝ ተከላ ስራዎ ላይ እየተሰተፍን ብዙ ስራዎች እየሰራን ነው መትከል ብቻ ሳይሆን ብዙ እንክብካቤ እናደርጋል ውሀ ማጠጣት መንከባከብ እራሳቸውን እስኪችሉ ድረስ እንዳይጎዱ የማድረግ ስራዎችን እየሰራን ነው፡፡

Respondent: It's a good question. Now there are many Occupations done in our area, saplings are being planted. There are plans for 3 months and 6 months in every area, in every neighborhood, and in the workplaces. These plants will have a good impact on their environment. Now there are many years old trees in the area of Kezira and they are getting old and drying at different times. A lot of environmental Occupation is being done by replacing those damaged trees and cleaning up garbage in the drains of our neighborhoods. A lot of Occupation is being done for our area to have a good environment and the youth is participating well in these. There are sapling planting programs. There is much work to be done both in the office and for our region to attract investments. We do not only plant trees, but we also take care of them, watering and taking care of them until they are able to do so.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እንደሚታወቀው ኢንቫይርመንት ለውጥ ብዙ አለማችን እያስጨነቀ ያለ ነገር ነው እና ችላ ሊባል የማይገባው ስራ ነው እኛ አገር ላይ አሁን እየተሰራ ያሉ ኮሚቴዎች በሆኑ ትልልቅ አመራሮች እነዚህ ነገሮች እየተሰሩ ስለሆኑ ወደ ፊት ያው ጥሩ የሆነ ኢንቫይርመንት ይኖረናል ልጆቻችን ጥሩ አየር የሚተነፍሱበት ኮንዲሽን ይፈጠራል ማለት ምቹ የሆነለ ሰው ልጅ ተስማሚ የሆነ አየር እንዲኖር እንሰራል ድሬደዋ ላይ እንደሚታወቀው ሞቃታማ ናት በዚህ ተክሎች እፅዋቶች ያስፈልጉናል እነዛን ከመትከል በረሀማነት ከማስወገድ አንጻር እነዛ ነገሮች በጣም ጠቃሚ ናቸው እየተሰራባቸውም ነው፡፡

Respondent: As you know, environmental change is something that many of our part of the world is worrying about. It can not be ignored. Good things are being done in our country, which is a big vision. In the future, we will have more investors. We will have a good environment in the future, a good conditions will be created for our children to breathe good air. As you know, Dire Dawa is a hot city, so we need plants. Using plants, we can cool down the temperature; those things are essential and are being worked on.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?

Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ብዙ ነገር ይለየዋል በትልልቅ አመራሮች እነዚህ ስራዎች እየተሰሩ ነው ያሉ ስለዚህ ወደፊት እነዚህ ችግኞች እንደዚህ በስፋት በቅለው ስናገኛቸው ኢንቫይርመንታችን በጣም እንደሚቀየር ነው ጥሩ የሆነ አየር ሁኔታ ይኖረናል ከአፈር መሸርሸር ጋር ከአካባቢ መራቆት ጋር እነዚህ ነገሮች ጥሩ የሆነ ነገር በመንከባከብ በመትከል እንደዚህ ቀጣይነት ያለው ነገር በመስራት አገራችንን የተሻለች ደረጃ ላይ እንደርሳለን ሌላይ የምጨምረው ነገር እንደ አጠቃላይ እንደድሬዳዋ እየተሰሩ ያሉ ሥራዎች ድሬዳዋ እንደሚታወቀው አየሯ ሞቃታማ ነው እና ይሕን ሞቃታማ አየር ቢያንስ የተሻለ የሆነ ነፋሻማ አየር ለማምጣት ብዙ ሥራዎች እየተሰሩ ነው በአካባቢያንችን ብዙ ተክሎች እየተከሉ ነው ወጣቱም

በዚህ በዚህ በጣም ኮሚትድ ሆኖ በጣም ፖርትሲፔት ነው የሚያደርገው ደስ የሚል ነገር ነው ያለው ይሄ ነገር በደንብ እንዲቀጥል ወጣቶች ላይም ብዙ ቢሰራ እላለሁ ያለው ነገር ጥሩ ነው፡፡

Respondent: There are many things that are different when these jobs are being done by senior leaders. So, in the future, when we find these seedlings grow, our environment will be positively affected, to stop erosion and drought. It will change, we will have good weather. And much Occupation is being done to bring this warm climate at least to have a cooler temperature. Many plants are being planted in our area and the young people are very committed and very cooperative. I think that it is a good thing if more Occupation is done on the youth so that this thing continues well.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ብሩክታዊት ወርቃለማሁ

Respondent: Biruktawit Werkalemahu

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፫

Respondent: 23

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ

Respondent: Dre Dawa

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ሴልስ

Respondent: Sales

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ለምሳሌ ዛፍ መትከል ዛፎቹን መንከባከብ ከአላስፈላጊ የሆኑ ጭሶችን ማስወገድ

Respondent: For example, planting trees, taking care of the trees, removing unnecessary smoke.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ወደፊት አስደሳች አለም ማሰብ ይከብዳል።

Respondent: It is difficult to imagine a sustainable world in the future.

ጠያቂ፡ እንዴት አስደሳች አለም ላይኖር ይችላል ብለው አሰቡ?

Interviewer: How could there not be a sustainable world?

ተጠያቂ፡ ምክንያቱም አሁን እንደምናየው ብዙ ቦታ ድርቅ አለ ረሀብ አለ የሰው ቁጥር መብዛት እራሱ እነዚህ እነዚህ ነገሮችን እንድናጣ አሁን የምንተክለውን ዛፍ እራሱ እንድንቆርጣቸው ለመቁረጥ ደግሞ በረዶ እንዲቀልጥ እና ጎርፍ እንዲመጣ ያደርጋል ስለዚህ ክላይሜት ቼንች ወደፊት ከባድ ይሆናል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: Because as we can see now, there are droughts and famines in many places. The increase in population will cause us to cut down more trees. We are planting now to cut down the trees that we are growing. This will cause the snow to melt and cause floods so climate change will be difficult.

ጠያቂ፡ ስለዚህ አስደሳች አለም ሊኖር አይችልም ብለው ነው የሚያስቡት?

Interviewer: Do you think that a sustainable world cannot exist?

ተጠያቂ፡ አስደሳች አለም አይኖርም ሳይሆን ግን ከዚህ የተሻለ ሊሆን ይችላል ብዬ አላስብም

Respondent: There will not be a sustainable world, but I don't think it can be better than this.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ከዚህ የሚለየው መጥፎ ሁኔታዎች የሚፈጠሩ ከሆነ እና እንደዚህ አይነት ነገሮች የሚደራረቡ ከሆነ ጦርነት የህዝብ ቁጥር መብዛት የሚፈጠር ከሆነ ያው መጥፎ ነገሮች ይፈጠራሉ ማለት ነው ስለዚህ ከአሁኑ የተለየ እና አስደሳች ይሆና ብዬ አላስብም፡፡

Respondent: What would make it different from this is that if bad situations are created, and such things overlap war, and population increase means that the same bad things will be created, so I don't think it will be different and exciting from now.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሀብታሙ አራጌ

Respondent: Habtamamu Arage

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፪

Respondent: 22

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ ከተማ ቀበሌ 0፪

Respondent: Dire Dawa City Kebele 02

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተማሪ እና የሰፈር አርቲስት

Respondent: Student and neighborhood artist

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ያው ከጠቅላይ ሚኒቴራችን እየታዘዘ ባለው ባካባቢያችንም ሆነ በየሰፈራችን ችግኞችን ባለን አካባቢ በራሳችን ተነሳሽነት የተበላሸ አየር የሚባለው ደረቅ እና ፈሳሽ ቆሻሻዎችን ማስወገድ በተለየ መንገድ ደግሞ አላስፈላጊ የተከማቹ ቆሻሻዎችን ብናጸዳ ለአየር አካባቢ ጥሩ ልምዶች ነው ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: At present, based on the order from our prime minister to plant saplings in our neighborhood and in our neighborhoods. Our area has the initiative to remove polluting dry and liquid wastes. Also, it is a good practice for the air environment if we clean up the unnecessary accumulated garbage.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ መጀመሪያ ኢትዮጵያ በተፈጥሮ የታደለች አገር ነች እና ይሄን አስደሳች ማድረግ የምንችለው እራሳችን ነን በተፈጥሮ ኢትዮጵያ ለአለምም የሚበቃ የተፈጥሮ ነገር ስላለ በተፈጥሯችን በምን መንገድ ሊሆን ይችላል በተፈጥሮ ላይ ከተሰራ አዲስ ነገር እና የተሻለ ነገር ይኖራል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: First of all, Ethiopia is a country blessed with nature and we are the only ones who can make this interesting. Because Ethiopia has natural things that are enough for the world. If we focus on it, we can improve things.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?

Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ያው ሰው እራሱ አዲስ ነገሮችን ክሬት ስናደርግ ስናሳድግ ከትናንትናው ዛሬ ይሻላል ብዬ አስባለሁ ከዛሬው ሊለየው ስለሚችል ተፈጥሮንም መሰረት ባደረገ ለአካባቢ የማይመጥኑ ነገር ብንሳራ እንደዚህ አይነት ነገሮችን ብንሰራ ከዛሬ ነገ ይለያል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: I think when we create, cultivate I believe better today better than yesterday, when we develop new things. If we make something unsuitable for the environment, tomorrow will be different from today.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሽመልስ ከተማ
Respondent: Shimelish Ketama

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፮
Respondent: 46

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dre Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ መምህር
Respondent: Teacher

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ያው የሰዎች ንቃተ ህሊና እየጨመረ በመምጣቱ ላስቲክ የሆኑ ነገሮችን አያቃጥሉም የሚያቃጥሏቸውን ነገሮች ይለያሉ፡፡ ተጽእኖውን በመረዳት ማለት ነው፡፡ ሰዎች በአካባቢያቸው ዛፎችን ይተክላሉ የአካባቢያቸውን አትሞስፌር ይጠብቃሉ ያለውን ጠቀሜታ በመረዳት ስለዚህ የሰዎች ንቃተ ህሊና እየጨመረ በመምጣቱ አካባቢን የመጠበቅ አቅማቸው ሰፊ በመሆኑ ለውጥ አለ ከነበረው ለውጥ አለ ሌላው ደግሞ የተለያዩ በአካባቢያቸው የሚገኙትን ይንከባከባሉ ያላቸውን ጠቀሜታ በመረዳት በፊት እና አሁን።
Respondent: As people’s consciousness is increasing, they do not burn plastic things, they separate the things they burn. By understanding the impact, people plant trees in their surroundings and protect the their environment. People understand the importance of protecting their surrounding. Therefore, as people’s consciousness increases, they have a greater capacity to protect the environment, so there is a change. There is a change from the past and now by understanding the importance of taking care of those around them.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ መጀመሪያ ኢትዮጵያ በተፈጥሮ የታደለች አገር ነች እና ይሄን አስደሳች ማድረግ የምንችለው እራሳችን ነን በተፈጥሮ ኢትዮጵያ ለአለምም የሚበቃ የተፈጥሮ ነገር ስላለ በተፈጥሯችን በምን መንገድ ሊሆን ይችላል በተፈጥሮ ላይ ከተሰራ አዲስ ነገር እና የተሻለ ነገር ይኖራል ብዬ አስባለሁ፡፡
Respondent: First of all, Ethiopia is a country blessed with nature and we are the only ones who can make this interesting. Because Ethiopia has enough

natural things for the world, how can it be in our nature?

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ያው ሰው እራሱ አዲስ ነገሮችን ክሬት ስናደርግ ስናሳድግ ከትናንትናው ዛሬ ይሻላል ብዬ አስባለሁ ከዛሬው ሊለየው ስለሚችል ተፈጥሮንም መሰረት ባደረገ ለአካባቢ የማይመጥኑ ነገር ብንሳራ እንደዚህ አይነት ነገሮችን ብንሰራ ከዛሬ ነገ ይለያል ብዬ አስባለሁ፡፡
Respondent: I think when we create, cultivate I believe better today better than yesterday, when we develop new things. If we make something unsuitable for the environment, tomorrow will be different from today.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ እየሩስ ፀጋዬ
Respondent: Eyerus Tsegaye

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፭
Respondent: 25

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ቴክኒሻን
Respondent: Technician

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ አዲሱ መንግስት ከመጣ በኋላ ብዙ ለውጦች አይተናል እንደ ችግኝ ተከላ አፈር የመንከባከብ ዘዴ አዳዲስ ብዙ ነገሮች መጥተዋል ከበፊቱ ለውጥ አለው፡፡
Respondent: After the new government came, we have seen many changes, such as the planting of seedlings, soil care methods, many new things have changed from before.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What do you think it will be like if there is a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ አሁን በያዝነው ልማት የምንቀጥል ከሆነ የተሻለ አገር የምንነባ ይመስለኛል ከሙቀት አንጻርም ብዙ የሚቀንስልን አለ ጤናማ ህይወትንም ከመምራት አንጻርም ጥሩ ነው ጥሩ እይታ ይኖረናል በአረንጓዴ ነገር፡፡
Respondent: If we continue with our current development, I think we will become a better country. It is also good in terms of leading a healthy life.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ወደፊት የሚመጣው ጋር ጥሩ ጅማሬ አለው ወደፊት የተሻለ ነገር እናያለን ብለን እናስባለን።
Respondent: The future has a good start and we think we will see better things in the future.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሚካኤል ሙሉጌታ
Respondent: Michael Mulugeta

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፭
Respondent: 25

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ማርኬቲንግ ማናጀር
Respondent: Marketing Manager

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ አካባቢያችንን መጠበቅ ለምሳሌ በአካባቢያችን የሚገኙ ዛፎችን በመንከባከብ ችግኞችን በመትከል ጠቅላያችን እያደረገ እንደሚገኘው እና የተቃጠሉ ነገሮችን በየቦታው አለማቃጠል አካባቢያችን በጣም መጠበቅ በየቦታው የሚቃጠሉ ቦታዎችን ለብቻው ከለል አድርገን ማቃጠል፡፡
Respondent: Protecting our environment, for example by taking care of the trees in our area and by planting saplings. As our leader is doing and not burning things everywhere, instead insolate burning areas.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ አሁን ካለበት አንጻር አገራችን ከድሮ ትሻላለች በዛፎች የበለጸገች ከባቢ አየሯ ምርጥ የሆነ ለአተነፋፈስ ስርአት ለእኛም ሆነ ለልጆቻችን ጥሩ የሆነ አይነት ያለው አየር የምናገኝበት ለምሳሌ ዛፎች የበዙበት እንደ እንጦጦ ፓርክ አዲስ አበባ ያለው አይቼዋለሁ በጣም ውስጡ ያለው ከባቢ አየር ነፋሱ ቅዝቃዜው ውስጥ የሆነ የመንፈስ እርካታ አለው፡፡
Respondent: From the point of view of the present situation, our country is better than before. The place is rich in trees and the air is good for us and our children.

ጠያቂ፡ ከድሬደዋ አንጻር ምን ቢሆን አስደሳች የሚሆን ይመስሎታል?
Interviewer: What would be enjoyable from the perspective of the city of Dire Dawa?

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ እንደምታውቃት አየሯ ሙቀት ነው ፀሐያማ ነው ፀሐዩን ምንም ማድረግ አንችልም ከፀሐዩ በኋላ ያለውን ግን ወደ እኛ የሚመጣው አየርን ግን መንከባከብ መያዝ እና ተንከባክበን ቀዝቀዝ ወደ ራፍሬሽ ወደሚያረግ አየር መውሰድ ይቻላል የሚል ግምት አለኝ፡፡
Respondent: As you know, the air is warm and sunny, we can't do anything about the sun, but the air that is heated after the sun can be taken care of and to the more relaxed and refreshing atmosphere.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ አንደኛ ከአተነፋፈላችን ጋር ጥሩ ይሆናል ብዬ አስባለሁ ከአተነፋፈስ ማለት ቶሎ ይደክመናል አሁን እኛ ድሬደዋ ያለን ሰዎች ወደ አዲስ አበባ ወደ ደጋው ስንሄድ ትንሽ ስንሮጥ ይደክመናል እዚህ ግን እንዲህ አይነት ነገሮች ቢከፈቱ ጥሩ ነው የትም ቦታ ሄደን መኖር እንችላለን አሁን ከሙቀቱ አየር ቀዝቀዝ ወዳለ ሁሉን ወዳማከለ አየር ውጭዎቹ እንዳለ አይነት አየር ከዛሬ ስንት አመት በፊት የሰሩት ነገር ነው አሁን ላይ እያሳያቸው ያለው እኛም እንደዛው የተለየ ነገር ከዛሬው የተለየ የሚሆንል ይሄን ነገር ካደረግን ጥሩ ነገሮችን እናገኛለን ጥሬ አየር ጥሩ አተነፋፈስ ልጆቻችን በሰላም በጤና ያድጋሉ ብለን እናስባለን እድሜያቸውም ይረዝማል ብለን እናስባለን፡፡
Respondent: First of all, I think it will be good for our breathing, because of not breathing clean air we get tired quickly. Those in Dire Dawa who got used to the temperature get tired quickly when we go to Addis Ababa, the highlands, and run a little. It would be good if such things were opened. Then, we will be able to go and live anywhere. It will be different from today. If we do this, we will get good things, fresh air, and good breathing. Our children will grow up in peace and health.
ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሀብታሙ ጥላሁን
Respondent: Habtamu Tilahun

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፮
Respondent: 26

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ሹፍርና
Respondent: Driver

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ አንደኛ ነገር በብዛት አትክልቶችን አረንጓዴ ነገሮችን መትከል ለአየር በጣም ጥሩ ነው ሁለተኛ ያሉት መኪናዎች ተቀይረው ወደ ኤልክትሪክ መኪኖች በጭስ የሚበከሉ አየሮች እንዳይኖሩ በእንደዚህ አይነት ከሆነ ለጤናም ጥሩ ይሆናል ብዬ አስባለሁ፡፡
Respondent: First, planting more vegetables and green things is very good for the air. Second, cars are changing to electric vehicles so that the air will not be polluted by smog. It will also be good for your health.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ወደፊት ጥሩ ነገሮችን መትከል እና ጥሩ ጥሩ አትክልቶችን መትከል።
Respondent: In the future planting good things and good vegetables.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለሽ ታስባለህ?
Interviewer: What can be different from today?

ተጠያቂ፡ የተሻለ ነገር አሁን ካለንበት የተሻለ ነገር ለመድረስ ጥሩ ጥሩ ነገሮችን በየአካባቢያችን በየቦታችን ከተከልን አንደኛ አገራችንም ታድጋለች ሁለተኛ አረንጓዴ አየራችን ጥሩ ይሆናል አገራችንም ትለማለች ማለት ነው፡፡

Respondent: To achieve better things than what we have now, first, we should

plant in our neighborhood, in our homes and our country will grow and secondly our green air will be good, and our land will develop, that is it.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ደሴ
Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ቆሻሻን ያጸዳሉ የተበላሸውን የቆሸሸውን ያሳምራሉ የተሟላ ቤት እቃ መኪና።
Respondent: They clean the garbage, they fix the damaged and make the dirty beautiful.

ጠያቂ፡ ከተፈጥሮ ጋር የተያያዘ ቢሆን...
Interviewer: If it is connected with nature...

ተጠያቂ፡ አትክልት ማንን ሾላ ጽጌረዳ ዝግባ አደስ ወይራ በቃ።
Respondent: Vegetables, mango, fig, rose, cedar, adas, olives

ጠያቂ፡ እነዚህ በየቦታው የምናገኝበት ነው?
Interviewer: We can find these everywhere.

ተጠያቂ፡ በየቦታው የምናገኝበት አንዳንዱ አንዳንድ ቦታ ነው ሆሉም ቦታ አይደለም።

Respondent: We see it everywhere, it is some places, not the all places.

ጠያቂ፡ ምን አይነት ተፈጥሮ አለ?

Interviewer: What kind of nature is there?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮ ያለው ሀዋሳ ወንዱ እንዲያምር ዛፉ በደንብ እንዲያድግ ቤቱ እንዲያምር እቃው እንዲሟላ በቃ።

Respondent: Nature desires to make the human beautiful, to make the trees grow well, the house to be beautiful, and the goods to be fulfilled.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Residing place

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: ይለፈኝ

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ደሴ አየር ንብረቷ በነገራችን ላይ ከቀን ወደ ቀን ሙቀት በጣም እየጨመረ ነው የደሴ አየር ንብረት እንደዚህ አልነበረም ደን ጭፍጨፋ ይመስለኛል የአየር ንብረቱን እንዲዛባ ያደረገው ለምሳሌ እኔ ህፃን ሆኜ የእኔ ታላላቆች በደርግ ሰዓት ደን ያለሙ ነበር ስንዴ እየተሰጣቸው በእርዳታ መልክ እየተሰጠ ደን ጦሳ ተራራ ገደል ሲተከል አስታውሳለሁ አሁን ላይ ግን ከዛ በኋላ የነበረው መንግስት ህውሀት ወያኔ ደርግ የተከለውን ዛፍ እየጨፈጨፈ ከማጥፋት ውጭ ያለማው ነገር የለም ይመስለኛል ያ ነው የአየር ንብረቱ እንዲቀየር ያደረገው ሲቀጥ ደሴ ላይ ወጣቱ ከኔ ጀምሮ እዚህ ቦታ ላይ ስላገኘኸኝ እንዳጋጣሚ ሰፈሬም እዚህ ስለሆነ አስጠግተውኝ እያሰሩኝ ነው ተከራይቼም መንግስት አካል ሰጥቶኝም

ተወልጄ እንደማደጌ እንደመማሬ ስራ አጥቼ ነው የተቀመጥኩት እንደወጣት እጅግ በጣም እኔን የመሰለ ብዙ ክፍለ ከተማ ሄደህ የስራ እድል ይፈጠርልኝ ባልክ ቁጥር ተደራጅ ትባላለህ 10 ጊዜ ትመላለሳለህ ፎርም መሙላት ብቻ ነው ወጪ ብቻ ነው እንጂ አንድ የተተገበረ ነገር የለም ስራ አጥ እጅግ በጣም በዝታል የኑሮ ውድነት አለ ገበሬው ምርቱን ይዞ ይመጣል ተቀብሎ የሚያስተላልፍ ደላላ አለ ከደላላ ወደ ህብረተሰቡ ነው የሚመጣው መሀል ላይ እየተሰቃየ ያለው ህብረተሰቡ ነው ከዛ ላይም ዝቅተኛ ነዋሪው በጣም እየተጎዳ ነው አሁን ቢያንስ አይደለም የተሻለ ነገር አትክልልት የተመጣጠነ ነገር ለመብላት ደረቅ ዳቦ እንኳን 10 ብር ነው ከሻይ ውጪ ለምሳሌ በ300 ብር ጡረታ የሚኖር ሰው አለ እንዴት ነው አንድ ዳቦ በልተህ ምሳ ቁርስ እራት አይሆንም እና የኑሮ ውድነት በጣም በጣም ነው የሚያንሸግሸው እኔ እንደውም ደሴ ከተማ በኢኮኖሚ እንዳታድግ ከፍ እንዳትል የሚደረግበት ጊዜ አልፏል ብዬ አስባለሁ በወያኔ ስሟ ራሱ እንዲጠፋ፡፡

Respondent: By the way, the temperature of the city is increasing day by day. The temperature of the city was not like this. I think deforestation caused the climate to change. For example, when I was a child, my elders dreamed of a forest during Derg time. Wheat was given to them as aid. However, the government after that the TPLF, the trees who were planted by Dergthey did nothing else to do except to destroy it by cutting them. I think that is what caused the climate to change. The young including me are found in this place. They are arrested me in my neighborhood. I am unemployed, I coil not find a job. Everytime you go to the city council and ask for a job they tell you to organize with the youth. You go back and forth 10 times, it's just filling out forms after forms. Nothing is implemented. Unemployment is high. There is a high cost of living. The farmer comes with the produce and there is a broker who receives it and transfers it. For one who lives on 300 birr a pension can not afford vegetables or nutritious food, even dry bread is 10 birr without tea. How can you eat a loaf of bread, lunch, breakfast and dinner? The cost of living is very high.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What do you think it would be like if there was a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ አሁን ደሴ ከተማ ላይ ለእንደዚህ አይነት ነገር ምጁ ነች ለግሪን ኤሪያ ምክንያቱም የተፈጥሮ ሀብቷ በጣም የአየር ንብረቷም አመቺ የሆነ ነገር ነው ሜዳ ናት ተራራ አላት ተራራዋን በብዙ አይነት መልክ ልትጠቀምበት ትችላለህ ተራራዋ ላይ ብዙ ነገር ልትጠቀም ትችላለህ ምናልባት ከእኛ አቅም ጋር ላይሄድ ይችላል ግን በጊዜ ሂደት ሊቀየር ይችላል ለምሳሌ እዚህ የምታየው ግሪን ኤሪያ ነው ወጣቱ ከተቀበለው አመት ከአምስት ወር አካባቢ ሆኖቷል ወጣቱ ስራ አጥ ናቸው አቅም የላቸውም መንግስት ብር በመጠበቅ ወጣቱ ስራ አጥ ናቸው ብር ስላለቀቀላቸው ቢያንስ 15 ወጣቶች አሉ ቢለቅቅላቸው የስራ እድል አላቸው ግን ዝም ብሎ አጥሮ ቁጭ ብሎ ተይዞ ተረክቦ ከመንግስት መንግስት ብር ሊቅላቸው ስላልቻለ ይኸው እንደምታየው ቁጭ ብሏል ሳሩ እየጠወለገ ነው 3000 ብር የሚሸጥ ዛፍ አለ የተተከለ አሁን እሱን እንኳን ውሀ እየለመኑ ነው የሚያጠጡት አንዳንድ ጊዜ ወጣቱ ድጋፍ ይፈልጋል አልባሌ ቦታ እየዋለ ነው መጠጥ ቤት ጫት ቤት ይውላል ወደዛ እንዲገባ በተለይ ወጣቱ ወደዚህ እንዲገባ ወያኔ ነው የሰራው ደሴ ላይ ተወላጅ እንዳይኖር ስደተኛ እንዲሆን ከመቶ 15 ፐርሰንት አታገኝም ግማሹን በወንጀል እያለ ማረሚያ ቤት ግማሹ በረሀ ተሰዷል ግማሹ ፖለቲካው አልቀበልም ፊት ለፊት እየተጋፈጠ ተገሏል ከ1983 ዓ.ም ጀምሮ ዞሮ ዞሮ የመንግስት ድጋፍ ካለ ደሴ ከተማ የአየር ንብረቷ አመቺ ነው ለመኖር በጣም ምቹ ነች አሁን እዚህ የምታየው ጠቅላላ ከኦሮሚያ ከትግራይ የሚመጣ አለ ብሄር ብሄረሰብ የተሰባሰባት አገር ብትኖር ነች የስራ እድል ቢፈጠር አረንጓዴ ልማት ብቻ አይደለም ደሴ ከተማ ላይ አንድ የምትጠራው ኢንዱስትሪ የለም ዱቄት ፋብሪካ ብሎ ኢንዱስትሪ አለ ተብሎ ወፍጮ ቤት እንጂ ኢንዱስትሪ አይደለም ፋብሪካ አይደለም ፋብሪካ ማለት ቢያንስ ከ500 ሰው በላይ ሊያስተናግድ የሚችል መሆን አለበት 10 ሰው ይዞ ዱቄት ፋብሪካ ተብሎ ቢጠራ አይዋጥልኝም ዞሮ ይሄ ቢደረግ ለወጣቱ ደስ ይለኛል፡፡

Respondent: Now Dessie is comfortable for such a thing in the city. It has

green areas because its natural resources are very favorable and its climate is favorable. It has plains and mountains. You can use it, you can use it for many things on the mountain. It may not go with our capacity, but it may change over time. For example, what you see here is the green area. It has been about five months since the youth received it, and the youth are unemployed. They are powerless, the government is waiting for money, the youth are unemployed because the money has not been released. There are at least 15 young people who could have job opportunities if they are released, but they can't get money from the government. Even a tree cost 3000 birr. As you can see, the grass is withering. Sometimes the young man needs support, but he is taking a place. A pub is used as a Khat house, and it was TPLF that made it possible for young people to go there. You won't get 15 percent of the youth population, some are become a refugee, some are in jails for not accepting the politics. So that there are not much natives in Dessie. Since 1990 you see people coming from Oromia, Tigray. It is a place full of diverse ethnic groups. If job opportunities are created, it is not only green development. There is no such thing as even a flour factory in Dessie city. There are mills, not an industry, not a factory. A factory must be able to accommodate at least 500 people. I won't accept it if a called a flour factory with 10 people. So if these conditions change for the youth, I'll be happy.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Respondent: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age
ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass
ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Residency
ተጠያቂ፡ ደሴ
Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ለምለም ናት በባህሏም በሁለመናዋም በማንኛውም ነገር ቆንጆ ናት ግን አገዛዙ አስተዳደሩ ቢያስብላት ጥሩ ነው ወገኑን ፈቃድ ገዝነቱን አማኝ ሆኖ አገራችንን በደንብ አድርጎ የሚያስተዳድር ልጅ ይወለድላት በኢኮኖሚን ተበጥሮ አልቋል ተራራውም ወርቀዘቦ ነበር ተራራውም ገርጥቷል መንገዱም ገርጥቷል ከጣሊያን ወዲህ በጀቱን በልተውታል።
Respondent: The city is beautiful in culture and universality. The city is beautiful in everything, but it would be good if the government thought about the city.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ወደፊት ኮሚኒዝም ሶሻሊዝም አልፎ ወደ ካፒታሊዝም የሚሉት ሊያድግ አይችልም ደሀ ምጣኔ ሀብት ያስፈልገዋል ደሀ ኢኮኖሚ አስሮታል
Respondent: In the future, after communism and socialism, capitalism cannot grow. A poor economy needs wealth but is trapped by the poor economy.

ጠያቂ፡ ከተፈጥሮስ ዛፎቹ?
Interviewer: What about nature, trees?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮ ገርጥቷል።
Respondent: Naturally has become pale.

ጠያቂ፡ ቢስተካከል ምን ዓይነት የሚሆን ይመስሉታል?
Interviewer: What do you think it will be if it is fixed?

ተጠያቂ፡ ደን ልማት ግብርና ሚኒቴር ህይወቱን ነፍስ ዘርቶ ደን እንዲተከል ያስፈልጋል እንዳንተ ያለ ትውልድ ካልሆናት አገሪቱ ጅብ በላት ከጅብ ጉሮሮ አውጧት የተማረ ይፍረድ እና አገሪቱን ከጠላት ውስጣን በርቡረው ከጨረሷት ኢትዮጵያን፡፡ አውጥታችሁ የሚጠረውን ጦራችሁ በይፋ አገሪቱን እልም አድርገው አልበው ሽጠዋታል፡፡ ለህዝብ የሚጠቅም ልጅ ይወለድ እንደእናንተ ያለ ዲግሪ የጫነ ቀርቶ ሮው ማቱሪሊያል አልቋል አገሯን የተማረ ይፍረድ፡፡
Respondent: Forestry and Agriculture Ministry need to come out of death amd devote thier time to planting forests. If it is not for a generation like you, the country will be eaten by hyenas. Take the country out of the hyena's throat. Let a child be born who is helpful to the public—a person like you who has a degree has run out of raw materials. Let an educated person judge the country.

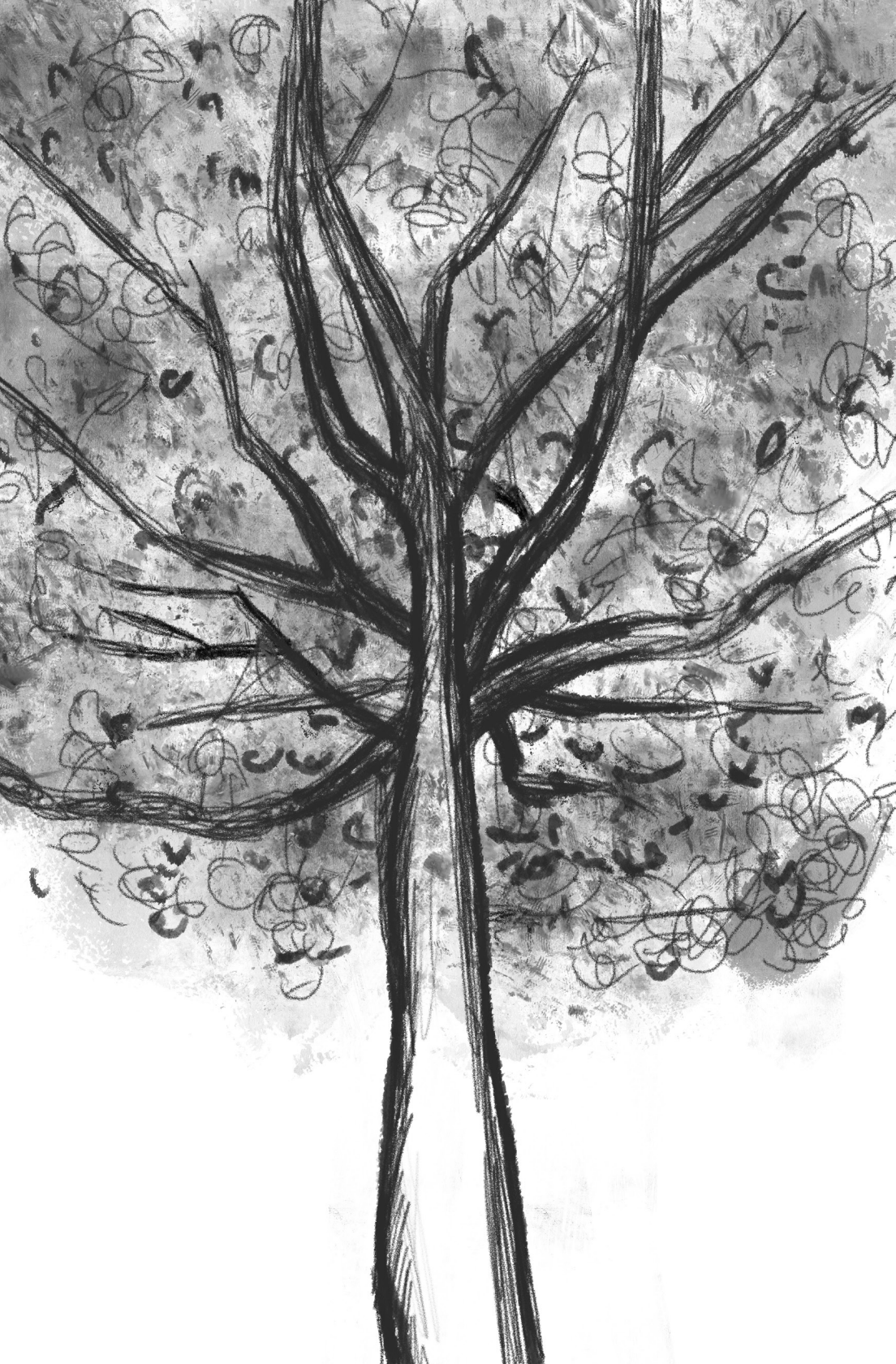
ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Residency

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people are currently doing?

ተጠያቂ፡ ደሴ በጣም ጥሩ ነው ከሌላም ቦታ ይመጣሉ ኮፕቦልቻ አሁን ወበቅ ነው እዚህ አሁን አንድ አመት ወይ ሁለት አመት ሀምሌ ላይ አረንጓዴ አሻራ የሚባለው እንጂ ሌላ የለም ሁለተኛ ክፍለ ከተማ አስተዳደሩ ነበር ግሪን ኤሪያ ነበር ይጀምሩታል ግን አይጨርሱትም ይኼም የምንሰራባት ግሪን ኤሪያ ነበረች አሁን ግን በራሳቸው ምክንያት ውርጩ ደርቋል፡፡

Respondent: Dessie is very good. Many come from other places. Kopbolcha is a warm place. It has been here for a year or two in July. There is what is called the “Green Footprint “ project, and that’s the only activity there is. The city council planned a green area, they started it, but they didn’t finish it. So there is a place we independently have been Occupationing on, but now, due to the frost, it has dried up.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ በፊት አጠጋባችን ያሉ በረሀ አገሮች ክረምት እዚህ መጥተው ነበር የሚያሳልፉት አሁን ወደ ኮምቦልቻ እየሄዱ ነው እና ወደዚህ የሚመጡበት አጋጣሚ ይፈጠራል ቢስተካከል፡፡

Respondent: In the past, the desert regions near us used to come here to spend the winter. Now they are going to Kombolcha, and there will be an opportunity for them to come here if it is fixed.

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ጎይቶም

Respondent: Goitom

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ተማሪ

Respondent: Student

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ደሴ ላይ በተፈጥሮ አካባቢ ጥበቃ ነገር ላይ ብዙም የተሰራ ነገር የለም እንደከተማነቷ ድሮ አባቶቻችን የተከሉት ነው ከተማዋ እንደምታየው ነው አደባባዩ ላይ ያለው ነገር እንኳን አልጸደቀላትም የሚንከባከበው የለም ይተከላል የሚንከባበው የለም መንግስት ትኩረት አይሰጠውም ሌላው ጽዳትና ውበት የሚባል አለ እራሱ የቻለ ለግሪን ኤሪያ የራሳቸው አደረጃጀት አለ ይሄን እንኳን መንከባከብ አልቻሉም ቆሻሻ በጣም ይበዛባታል ያለው በየቦታው ነው የሚጣለው በየመንገዱ ነው የሚጣለው ያንን የሚያነሱ ትራክተሮች ናቸው አይመጥናትም ለከተማዋ ሁለት ትራክተር ሦስት ትራክተር ለዚች ከተማ አይሆናትም ያንን መቋቋም እንኳን አልቻሉም ይህ ደረቅ ቆሻሻውን ነው ፍሳሽ ደግሞ ሽንትቤት ጋር ያገናኛሉ ያ ፍሳሽ ደግሞ ቀጥታ ወንዝ ውስጥ ነው የሚሄደው ወንዙ ይበከላል ወንዙ ደግሞ ኮንቦልቻ የምትባት ከተማ ይሄዳል እዛም ያለው የእኛ ማህበረሰብ ነው ከብቶች እዛ ይጠጣሉ ከብቶች ናቸው እዛ ይጠጣሉ ሰዎች አሉ ይዋኙበታል ልብስ ይታጠብበታል ይበከላል እስካሁን ድረስ የጸዳ ነገር የለም፡ ፡ ሲቀጥል ወደ ሆስፒታል አካባቢ ልጅ ሆኜ ስንዋኝበት የነበረው ፈጣሪ ጠብቆ ካልሆነ በስተቀር የሆስፒታሉ ራሱ ከወንዙ ጋር የተገናኘ ነው ቆሻሻ መርፌ የሚወጋበት ደም የሚፈስበት ጠቅላላ ቦርከና ነው የሚገባው እኛ ደግሞ ቦርከና ወንዝ ነበር የምንዋኘው ያንን እየጠጣን ነው ያደግነው አሁን ላይ የሚዋኝ የለም የአሁን ልጆች በሰል ያሉ ስለሆኑ እዛ አካባቢ አይገኙም እንጂ ለበሽታ ተጋላጭ ነው እንጂ ደሴ ላይ ፉካው እንዳለ የተዘጋ ነው ክረምት ሲመጣ ውሀው የሚፈሰው በአስፋልት ላይ ነው እንጂ በትቦው አይፈስም ትቦው እንዳለ የተዘጋ ነው ባለሀብት አገናኝቶች ለሽንትቤት ማፍሰሻ አድርጎታል ይሄን የሚመለከተው ጽዳትና ውበት ነው እዚሁ እኛ አካባቢው ያለው የከብትም ያረዱ ቆሻሻውም ቀንዱም ከዚህ በፊት ተናግራልሁ ደሴ መግባታችሁን ለማወቅ ከፈለጋችሁ መስኮታችሁን ሽታ አሽትቱ እስከማለት ድርሳሽ መጥፎ ሽታ ሲደርስህ ደሴ ደርሻለሁ እንድትል ያ ሁሉ ገጽታዋ ተቀይሯል፡፡

Respondent: There is not much done in the area of natural environment protection on the island. Like the city, it was planted by our ancestors in the past. As you can see, the city is square is not even completed. There is no one to take care of it. There is nothing to plant, there is nothing to surround it. The government does not pay attention. They can't take care of it, it's too much garbage. The garbage is thrown everywhere, it is thrown in every street, it is the trash trucks that pick it up, but it does not enough. Two tractors for the

city, three tractors for this city, they can't even handle that. This is the solid waste, and they connect the sewage to the toilet, and that sewage goes directly into the river. People swim in it, cattle drinks it, clothes are washed, it gets dirty. Nothing is clean yet. We used to swim in it as a child, if it wasn't for the creator's protection, the hospital itself is connected to the river, the place where waste is injected, where the blood flows, and the whole goes to Borkena. It is vulnerable to diseases, but it is closed like the fuka on the Dessie. When winter comes, the water flows on the asphalt, not through the pipes. The pipes are closed. The city has come to the point where it can smell a bad smell, and it's whole appearance has changed, due to the odor you can say I have arrived Dessie when you smell it.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ከተማዋ ቀደምት ከተማ ናት በጣም ቀድማ የሰለጠነች ህዝቡ በጣም የሰለጠነ አሁን አመራር አካል ላይ ያሉ ካልሆኑ በስተቀር ህዝቡ በጣም የሰለጠነ ነው ለከተማው በጣም ይቆረቆራል ለአካባቢው በጣም ይቆረቆራል ያው ወደፊት ህዝቡ አሳትፎ ወጣቱን አሳትፎ የምታየውን ተራራ ደን የነበረ ተራራ ነው አሁን የምታየው መላጣ ነው አብይ ከመጣ ችግኝ ትከሉ እየረባለ ደሴ ላይ ያን ያክል አላየሁም ይመጣል ችግኝ ቢሮ ውስጥ ይቀመጣል ያስቀምጡታል አይሰጡም ወይ እነሱ አይተክሉት ወይ ለማህበረሰቡ ሰጥተው ዘመቻ ነገር አድርገው በቀበሌ በክፍለተማ አድርገው እንደ ግዳጅ አድርገው ለአገር ነው ግዳጅ የሚባልም አይደለም ግዴታህ ነው ያንን ነገር ቢደረግ ደሴ የተሻለች አገር ናት የማንም መነሀሪያ ናት ከየትም አቅጣጫ ብትመጣ ደሴን ሳይግጥ የሚገባ አገር የለም በግብር ብታያት ከአዲስ አበባ ቀጥላ ሁለተኛ ከተማ ናት የምታስገባው ገቢ ግን እንደምታስገባው ገቢ ደግሞ አልተያዘችም እና ወደፊት ያለው ወጣቱን ማእከል ያደረገ ወጣቱ የነቃ ነው ለአገሩ ይቆረቆራል ያንን ግን ምንድን ነው የጠፋው የሚያነሳሳ ሰው አሁን መንግስት ጋር ትኩረት ብቻ ሳይሆን ያው እነሱ ስለሆኑ አነሳስተው ያለውን ድጋፍ አምጥተው አስተዋጽኦ ቢደረግ የተሻለች ከተማ ናት ውብ ከተማ ነች ይሄ ነው የሚታየኝ፡፡

Respondent: The city is an old city, it was very civilized, the people are very civilized, unless the leadership. The people are very civilized, they care deeply for the city. The deserted mountain you see now it used to be a forest. Now the youth are getting organized. Since Abiy came to power they are now saying plant saplings but I haven't seen that much in my village. The thing is they leave the plants in the office, they don't plant nor let other plants them. It is not a compulsion. It is your duty. If that is done, Dessie will be a better country. It is a place for everyone. No matter where you come from, there is no country that can enter without stepping on Dessie. If you look at it, it is the second city after Addis Ababa. The way the city brings income it is not cared for. But what is missing is the person who inspires. Now the government needs not only to give attention but also inspire. If they bring the support and contribute, it will be a better city, it is a beautiful city, this is what I see.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Respondent: Name

ተጠያቂ፡. ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡. ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡. ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ደሴ ላይ እየተደረጉ ያሉ ነገሮች ምን አሉ ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things being done on my island right now that you consider good practices for the environment?

ተጠያቂ፡ አንዳንድ ላማት እንደ ጋርደን ነገሮች እንደሱ አይነት ነገር ታያለህ እንጂ ይሄ ነው የሚባል የተሻለ ስራ የለም ለውጥ የለውም ያን ያህል አይደለም የተወሰነ ፐርሰንት ሊኖር ይችላል ግን አጥጋቢ ስራ የለም ባለበት ነው ብዬ ነው የማስበው፡፡

Respondent: You can see some things like that in some Green developments, such as garden things, but the best job has been done is not enough in the current state. That's what I think.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ጥሩ አየር ንብረት የሚኖር ይመስለኛ ተስማሚ የሚሆንልን ለኛ የተለወጠ ነገር ሲኖር ያቀራርበናል።

Respondent: It seems that we will live in a good climate when something has changed for us, it can bring us closer.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ መስፍን ሰለሞን

Respondent: Mesfin Solomon

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ከተማዋ ላይ ለተፈጥሮ ጥሩ ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment in the city at the moment?

ተጠያቂ፡ ችግኞች ይተክላሉ ከተማዋ ላይ ብዙም ነገር የለም እዛ ጋር በወንዝ ስራ ሁኔታ ላይ ምንም የተደረገ ነገር የለም በችግኝ ከባለፈው አመት ጀምሮ ብዙ ችግኞች ደሴ እና አካባቢዋን ጨምሮ ችግኞች ተተክለዋል የደሴ ከተማ ላይ በተያያዘ ብዙም ያን የሚባል ጽዳት የለም የግንዛቤ እጥረት ይመስለኛል ከተማዋ ላይ ብዙ ቆሻሻዎች ይታያሉ እና በፍሳሽ ሁኔታ ላይ ደግሞ ቱቦዎች አልተሰሩም።

Respondent: Saplings are being planted, but there is not much done in the city and nothing has been done about the condition of the river. Even if since last year many saplings have been planted in Dessie and its surroundings, there is no cleaning. I think there is a lack of awareness. There is a lot of garbage in the city and there are no pipes in the drainage system.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ተፈጥሮ ለሰው ልጅ ጠቃሚ ነገር አስፈላጊ ነገር ነው ለከተማዋ ላይ ሞር ቢሰራ ባላት በወንዞች አንድ ወንዝ አላት ባላት ነገር ላይ ጥሩ ነገር ቢሰራ እና ግሪን ጨምሮ አሁንም የችግኝ ተከላ መንከባከብ ቢጨምር ለአገሪቷ በጣም ጥሩ ነው።

Respondent: Nature is an important thing for human beings. It is perfect for the country. The city would have one river; it would be good if something developed. It is also essential to avoid taking care of the saplings.

ጠያቂ፡ ችግኙን ተንከባክበን ቢሆን ወንዙን ሰርተንበት ቢሆን ህዝቡ ምን አይነት ኑሮ የሚኖረው ይመስልሃል?

Interviewer: What kind of life do you think the people would have if we took care of the saplings and built the river?

ተጠያቂ፡ ደሴ ከተማ አቀማመጧ እንደምታያት ተራራማ ነች እና ቢሰራበት በጣም ነው የምታምረው

ብዙም የተመቸ አየር አግኝቶ ያው ግሪን ነገር ያስደስታል እና የተሻለ ለሰው ልጅ አስፈላጊ ስለሆነ ይመስለኛል፡፡

Respondent: As you can see, the location of the village is mountainous and it is very beautiful view if you work on it. Comfortable air and greenery things, please. I think it is better because it is necessary for human beings.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Respondent: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Village

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ አገሪቷ በእርግጥ ፍቅር ነች ግን እየተሰራባት አይደለም ምንም አይነት አረንጓዴ ልማት የተተከለ አላየንም ቢተከል ግን ሰው በማህበረሰቡ ባለው ፍቅርና አንድነት አሪፍ አገር እንደምትሆን እናውቅ ነበር ግን ያየነው የለም ስንት አመት ደሴ ዙሪያ መንግስት የለም ይሄ አንጀታችንን።
ይበላናል፡፡ Respondent: The country is really a place of love but it is not being developed. We have not seen any green development being planted, but if it is produced, we know that it would be a great city with the love and unity of the people in the community, but we have not seen anything. For many years there has been no functioning government in the city. This is eating our guts. No, it is getting worse.

ጠያቂ፡ ድሮ እንዴት ነበር?

Interviewer: How was it before?

ተጠያቂ፡ ለም ነበረች ህዝቡ ሳይሆን ዘፋኝ ሁሉ ያውቃት ነበር እኛ ብንናገር አያምርብንም የሩቅ ሰው ሲናገር ነው ጥሩ አሁን ግን ደርቃለች እየጠፋችም ነው አገራችን፡፡

Respondent: It was a fertile city, not the people, but every singer knew the city. Strangers should talk about the city more than residents. But now our city is drying up and disappearing.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልኛል?

Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ መንግስት እራሱ መኖሪያዬን እዚህ አርጉልኝ ይላል።

Respondent: The government itself says that they will arrange it's residency here.

ጠያቂ፡ ለምን?

Interviewer: Why?

ተጠያቂ፡ የታወቀ ነው ፍቅርም አለ ሁሉም ነገር አለ ደሴ ያያ ነገር ስለቀረባት ነው ደርቀናት እንደምታየን ነን እኛ እራሱ የተተከለ ዛፍም አላየሁ ተካይም አላየሁም የሚተክልም ሰው አላየሁም የማየው ሀሜት የምሰማውም ይሄ ነው አገሪቷን የሚያሳድግ ሰው የለም መንግስትም ህዝብም ይጠላታል እድገቷን የሚወድላት አላየሁም እስካሁን፡፡

Respondent: It is known that if there is love, everything exists. Dessie has everything. I have not seen a single tree being planted; I have not seen a person growing it; what I see and hear are only rumors. I need someone to develop the city.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ እኔ እስካሁን ደሴ ላይ ያየሁት ትልቅ ነገር የለም ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ ካልከኝ ምንም ልጠቅስልህ ወጣቱ የሚዝናናው ሌላ ቦታ ሄዶ ነው ወይ ኮምቦልቻ ወይ ሀይቅ ሄዶ ነው ተፈጥሮ ያለበት ቦታ ነው እንጂ ደሴ ላይ እስካጋጠመኝ ድረስ ምንም ነገር ያለ አይመስለኝም፡፡

Respondent: I haven't seen anything big in Dessie so far. If you ask me if it is based on nature, I can't mention anything to you. The youth goes somewhere else to enjoy himself, to Kombolcha or a lake. It is a place with nature.

ጠያቂ፡ ወጣቶ ተፈጥሮን ፍለጋ ሄዶ የሚዝናና ይመስልህል?

Interviewer: You think that youth goes in search of nature and for recreation?

ተጠያቂ፡ አዎ በደንብ ከራሴ ጀምሮ ተፈጥሮን ፍለጋ ሰላም መሆን ስትፈልግ አረንጓዴ ነገር ማየት ስትፈልግ ወጣ ብለን ነው ከከተማ እንጂ ደሴ ላይ እንኳን አጋጥሞኝ አያውቅም፡፡ በግል አንዳንድ ሰዎች አሉ አረንጓዴ ልማት ይዘው የሚሰሩ በራሳቸው ተነሳሽነት እንጂ ወይ ደግሞ በመንግስት አልፎ አልፎ ከተማ የሚያጸዱ ሰዎች እናያለን እንጂ ስራዬ ተብሎ ተሰርቶበት አያውቅም፡፡

Respondent: Yes, well, starting from myself, when you want to be at peace in nature, when you want to see green things. For that, you would need to leave the city. I've never encountered nature in the city. Independently, some people work with green development. We see people cleaning the city on their initiative or by the government, but it is only sometimes done as a fixed job.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ አንደኛ ከተማችን ትለወጣለች ከምንም ነገር ቢያንስ እኛ ወደጥተን ወደ ሌላ ቦታ ወጣቱ ህብረተሰቡ የሚዝናናበትን እዚሁ አገሩ ላይ ማህበረሰቡ እራሱ ተጠቅሞ ሌላውንም ጠቅሞ ጥሩ ከተማ የምናይ ይመስለኛል፡፡

Respondent: First of all, our city will change. Instead of moving to another place, the youth will enjoy here with the community.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ኑሮ ድሮ በትንሽ ብር እኛ ወታደሮች ነበርን 200 ብር ነው ደመወዛችን ከ200 ብር 100 ብር ልከን ለቤተሰቦቻችን 100 ለእኛ እናኖር ነበር አሁን ግን ኑሮ ኑሮ አይደለም የህዝብ ቁጥር ደሴ ከአቅሟ በላይ ተሸክማለች ህዝብ ኑሮ ከባድ ነው ኑሮውን መቋቋም አቅቶቷል ህዝቡ አሁን እኛ እየበላን እዚህ ብርሀን ባንክ እየሰራን ነው ሁለት ጊዜም ሦስት ጊዜም እየበላን ነው የማይበላ አለ በረንዳ አዳሪ ይበዛል በረንዳ አዳሪ በዛ ማለት ጥሩ አይደለም ለአካባቢያችንም ደህንነት ስለዚህ ጤናማ ህዝብ ይገኛል ማለት ይከብዳል ስለዚህ ይሄን የምታየው እዚህ የሚያድረው ወጣት እኛ ስምናውቀው ነው ከልምድም ከፍተኛ ቁጥር የለውም ማጅራች መቼ ነው ደሴ ላይ ሰላም ጸጥታ ነው ህዝቡ ከፖሊስ በላይ ስለሚሰራ አንድም ነገር አይከሰትም አንድ ሻንጣ ነካ አድርጎ ቢሄድ ህዝቡ ነው የሚያንቀው ይሄ አካባቢውን ልታደንቅ ይገባል በ10 ፖሊስ እና በ20 ፒሊስ አይደለም ጸጥታ ቁጥጥር የሚደረገው ሁሉ ወታደር ነው ሁሉ ብሄር ብሄሰብ ያለበት እኔ ሰማኒያአራቱ አለ ብዬ ብልህ ከዚህ ጀምረህ የወታደር ሰፈር ነው ሁሉም ብሄር ብሄረሰብ ያለበት በፍቅር የሚኖር ነው እዚህ በ27 እና በ30 አመት የተረጨው መርዝ አስቸግሮታል ያንንም ግን አግልሏል ችግሩ ወዳለበት አካባቢ እንዲቆም እዛው ይሄ መልካም ህዝብ አብሮ በፍቅር እስልምናና ክርስት አብሮ በሀዘን እና በደስታ አብሮ እየኖረ ነው ያለው ኑሮ ግን አሁን ለዚህ ትውልድ አንድ ሁለት ትውልድ ገድለናል ጫት ቃሚ ነው ከዚህ ጀምረህ እዛ ሀይቅ ድረስ ጤፍ መጋዘን ብትሄድ ወረፋ የለም ወረፋ ያለው ትውልዱን እንዴት እንቀይር ኢትዮጵያ ትባረክ አንድ ነገር ነው ኢትዮጵያ ደህና የምትሆነው ግብጽ ብትወረን ግብጽ አሁን ሀያል ሆናለች በዘመናዊ የኛ የማይነገር የሰራዊቱን አቅም አውቀዋለሁ ኢትዮጵያ አትነካም ትእግስት ጥሩ ነው ግን ይሄ ትውልድ ያድናታል ወይ ይቺን አገር አያድናትም ስድስት ላይ እጅ ይሰጣል ሲጋራ እና ጫት ካገኘ እጅ ይሰጣል ስለዚህ ትውልዱን በምን እንቀይረው ተውልዱን ለማዳን ምን መሰራት አለበት ትውልዱ ከእናት ከአባቱ ጉሮሮ ይዞ መብላት የሚፈልግ መንግስት የሚያማርር መንግስት የሚያሰለች ስርቶ መለወጥ የማይፈልግ ጫትና ሲጋራ ሚስት ያረገ ነው ይህን ትውልድ እንዴት እናድነው እኔ በውትድርና ከ25 እና 26 አመት በላይ አገልግዬ አሁን ብርሀን ባንክን እያገለገልኩ እኔም እየተጠቀምኩ ነው እዚህ መስዋእትነት እከፍላለሁ፡፡

Respondent: We used to live with little money. We were soldiers. Our monthly salary was 200 Birr. We used to send 100 Birr to our families and 100 Birr for us. Now everything is expensive. The city is over populated. The residents can afford life, instead they are eating us. While working for Birhan Bank we ate two and three times. There are some are not eating at all. There are many who

sleeps in the streets. That’s not good for the safety of our area, so it’s hard to say that we have a healthy population. The young people you see here, we know them, and they don’t have a lot of experience. There are many who are thieves. The city is not protected by 10 or 20 policemen, but by the people. All ethnicities eighty-four live here. You start from here. It is a military barracks. All ethnicities belong here and live in love. The position that has been added here since the past 27 and 30 years is troubling the people. But in the past the Muslims and Christians live in love together in sadness and happiness, but now we have killed one or two generations for this generation. The youth consumes Khat instead. If you start from here and all the way to the Teff warehouse all the way to the lake, there is a never ending queue. How can we change the generation? Let shall be Ethiopia blessed. Ethiopia will be okay, what if Egypt invades us? Egypt has become a powerful country. I know our modern military, no one will touch Ethiopia. Patience is good, may be this generation will save or it will not save this country. At noon everyone surrenders, it goes cigarettes and Khat. What should be done to save the generation? The generation wants to eat from the throat of the mother and the father. It complains about the government complains, it exhausts the government. How can we save this generation? I have served in the military for more than 25 or 26 years and now I am working at Birhan Bank, that how I pay my duties.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ወጣ ብትል ያምራል እካ አዝዋ ገደል ላይ ብትሄድ ደሴ የሚያምር ውበት አላት ደሴ ፍቅር ናት ደሴ እንደድሬደዋ ነው ድሬደዋ የፍቅር አገር ነው ደሴም እንግዳ ተቀባይ ነው ከአቅሙ በላይ ህዝብ ይሸከማል ኑሮው ግን አሽመድምዷል፡፡ ይሄን መንግስት ምን ማድረግ እንዳለበት አላውቅም ህዝቡ አልሰለጠነም ቆሻሻ ይጥላል የሚያጸዱት ያሳዝኑሀል ለሊት ይጠርጋሉ በቀን ሶስቱ አራቱ ይጠርጋሉ የእነሱ ግዳጅ የእነሱ ስራ አድርጎ የሚቆጥር ህዝብ አለ፡፡ ከዚህ ጀምሮ ጸጥታው ደንብ አስከባሪው ጉቦኛ ነው አሻጥረኞች ናቸው መጣብህ ፖሊስ ይሏቸዋል በሀቅ የሆነ አመራር አይሰጡም ስራም አይሰጡም ጁንታው አለ ደሴ ላ ጁንታው አልተነቀለም የተመታው ከአናት እና እካ ላይ ነው እዚህ ካልተስተካከለ መልካም አስተዳደር ይኖራል ብዬ አላስብም በአጠቃላይ ኑሯችን ይሄን ይመስላል አንደኛ አልተተከለም አትክልት ደርግ የተከላቸው ናቸው የማውቃቸው ደርግ የተከላቸው አሁን ገልብጠው እየተከሉ ይሁን ይተክላል ይባላል ዘማች ይባላል በወያኔ ውሸትና ያልተሰራ ነገር ተሰራ ከማለት ውጪ አትክልት ተተክሎ ለምቷል የምለው ነገር የለኝም እኔ እቤትም አለማኘልም እኔ ተመርዞ ይሆን ጁንታው መርዞት ይሁን አላውቅም በደርግ የተተከሉ ተክሎች አሉ፡፡

Respondent: If you go out, it’s beautiful. If you walk on the cliff, the country has beautiful beauty. The country is love. Like Dire Dawa, a land of love and hospitality. It is carrying more people than it can handle. Life is crippled them. I don’t know what the government should do. The people are not educated, and throw trash randomly. Those who clean make you feel sympathy. They sweep at night, they sweep three or four times a day. There are people who consider their duty to be their job. From now on, the law enforcers are bribed, they call the police. They don’t give real leadership and they don’t give honest orders. If it is not fixed here, I don’t think there will be good governance. In general, our life looks like this. No trees were planted here. I know the ones planted by the Derg regime. Whether they are now overturning what the Derg planted. With the lies of TPLF other than saying something that has not been made, it has been made. There is nothing I can say about vegetables that have been planted and flourished. Even at home I couldn’t grow a plant, I don’t know if the Junta has

poisoned the land or not. There are plants planted by Derg.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Residence

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Village

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ የአካባቢ ጥበቃን በሚመለከት አካባቢን መልሶ ቀድሞ ወደነበረበት የተፈጥሮ ሁኔታን ለመመለስ የተፋሰስ ልማት ይሰራል የአረንጓዴ ችግኝ ተክላ ስራዎች ይሰራሉ በሰዎች ዘንድ ስትመጣ ደግሞ ደሴ እስፔሻሊ የሚታቅበት ሁሉም ብሄር ብሄረሰቦች አብረው በጋራ የሚኖሩበት ከተማ ነው መቻቻል አንዱ የአንዱን በአል ማክበር እንኳን አደረሰህ መባባል በዛ ላይ መሳተፍ አብሮ መብላት አብሮ መጣቱ የሚታይባት ከተማ ነች ከልማት አንጻር ግን ብዙ የሚቀሩ በተፈጥሮ ሀብቱን ስታየው ከተማዋ በተፋሰስ ችግር በጣም እየተጎዳች ያለች ከተማ ናት ተዟዙሮ ካየነው የቆሻሻ ፍላሽ በጣም አስቸጋሪ ያለበት ሁኔታ ነው ያለው ትልልቅ ሆቴሾም ቢሆኑ ፍላሻቸው ከመንገድ ካናል ጋር የተያያዘ ነው ብዙ የሚያስደስት ነገር የለም የመንገድ ችግር አለ የከተማዋ ህዝብ እና ያለው ማህበራዊ አገልግሎት የሚጣጣም አይደለም በጣም ብዙ ጊዜ የቆየ ስታስቲክስ ነው ያለው አሁን ያለው ደግሞ ከአካባቢዎቹ ብዙ ወደ ከተማ የሚመጡ ሰዎች አሉ በአብዛኛው ይሄ ደግሞ ፕብሊክ የሆነ ሰርቪስ እንዲያገኙ የሚደረግበት አይታይም ምክንያቱም ብዙዎቹ ወደ ማታም ላይ የምታየው ዝም ብለው መንገድ ላይ ሲፀዳዱ ታያለህ ፕብሊክ ሽንት ቤት የለም የህዝቡ ብዛት እና ከዛ ጋር የሚደረገው አገልግሎትም ከረንትሊ ወደ 270 ሺ ህዝብ አላት ተብሎ ነው የሚታወቀው በስታስቲክ እሱም መረጃ የለኝም አሁን ላይ ያለው የሰው ብዛት ግን ከግማሽ ሚሊየን ያላነሰ አካባቢ ነው በቆጠራ ዙር የተገኘ ማለት ነው እና በጀቱም ቢሆን አገልግሎቱም ከዚህ ጋር የተጣጣመ አይደለም እንዲህ አይነት ችግሮች

አሉ የመንገድ ችግር በጣም አለ ሌሎች ስታየው መደበኛ ያልሆኑ ስራዎች በብዛት ሲሰሩ ታያለህ አንዳንድ ህገወጥ የሆኑ ነገሮች ሲሰሩ ታያለህ እነዚህ ችግሮች አሉባት በቀጣይ ግን ብዙ ተስፋዎች እንዳሉ ታያለህ

Respondent: Regarding environmental protection, to restore the environment to its original state watershed development has been done. Sapling have been planted, and when it comes to people, the city is special. It is a city where all ethnic groups live together with tolerance, even celebrating each other's holidays, eating together, and drinking together. From the point of view of development, however, when you look at the natural resources that are left, the city is a city that is being severely affected by the watershed problem. If we look around, we have seen that the sewage is in a very difficult situation, even if it is big hotels, their discharge is connected to the road canal. There is nothing pleasant, there are road problems. The public service does not meet the city resident's needs. The public service has a very old statistics. There are many who comes to the city. Most don't get enough public service. You see many of them defecating on the street at night. There is no public toilet. The number of people and the related services. The public service is aiming at population of 270,000, but currently the population reaches at least half a million. The budget, the service for the city does not meet the needs. There also are a lot of problems with the roads. You see some illegal things being done, it has these problems, but you see that there is a lot of hope in the future.

ጠያቂ: ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ: እሱን መተንበይ ይከብዳል ምክንያቱም ከብዙ ነገሮች ድምር ውጤት ነው ያ የሚታየው መልካም አስተዳደሩ አገር ላይ ያለው መረዳዳር ኢንፍራስታክቸሩ ሁሉም ነገሮች በሙሉ ከተሰሩ በኋላ ሊመጣ የሚችል ነገር ታያለህ እንደ እራህይ ያን መተንበይ ግን ከብዙ ፋክተርስ ጋር ይያያዛል እና ምኞት ከሆነ የምትጠይቀኝ መልካም ነገር ይታያል አሁን የተጀመሩት ከውስጥ ያሉ ተነሳሽነቶች የብዙ ነገሮች ድምር ችግር አለ እነዚህ ችግሮች ሲቃለሉ ነገ ከነገ ወዲያ የተሻለ ይኖራል ይመስለኛል ከባህል አንጻር ወሎን ደሴን የምታውቃት የሙዚቃ ስልቶች መፈጠሪያ ከተማ ናት እነ ባቴ አንቺ ሆዩ አምባሰል የመሳሰሉ እና ትዝታ የመሳሰሉ እዚህ የተፈጠሩባት ከተማ ነች እና ቀጣይ ወሎ የላሊበላ ኪነት ብዙ ታሪክ ያለው ሙዚቃ ባህልን ያስተዋወቁ የሙዚቃ የተፈጠሩበት ነው በርካታ እነ ማሪቱ ለገሰ ዜኒት ሙሀባ እነሱ እነሱ ሁሉ እዚህ የሰሩባት ነው አሁንም እየተንቀሳቀሰ ያለ ይመስለኛል ያንን ባህል የመመለስ ያለበት ሁኔታ ነው ቀጣይ ያለው ነገር መልካም እንዲሆን እንመኛለን: :

Respondent: It is difficult to predict because it is a cumulative effect of many factors. Good governance, the supportive infrastructure in the country, can come after all the things are done. But predicting that as a vision is related to many factors. If it is a wish, the good thing you ask me can be seen. There is a multifactorial problem with the internal initiatives that have just been launched. When these problems are eased, I think there will be a better tomorrow. It is the city where the music genres such as Bati, Anchihoeye, Ambasel and Tizta were created. And next, Lalibela has a long history of music where the music that promoted the culture was created. I think that many of Maritu Legese, Zenit Muhaba worked here, and it is still moving. It is a situation where that culture should be brought back. We hope that the future will be good.

ጠያቂ: አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you
. . .

ጠያቂ: ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ: ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ: ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ: ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ: መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ: ደሴ
Respondent: Dessie

ጠያቂ: ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ: ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ: በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ: ምንም መንገድ የውሀ ፍሳሽ የሽንት ቤት የኮብል እስቶን አሰራር የተበላሸ ነው ሰዎች ካናል እናስገባለን ሲሉ ህንፃዎች እላይ ሽንት ቤት ተጠቅመው ሲወርዱ እናስተላልፋለን ሲሉ ይቀላቀል: :
Respondent: Nothing. The streets where they built toilets and cobblestone it is full of problems. When they built tunnels, the building sewage joined them.

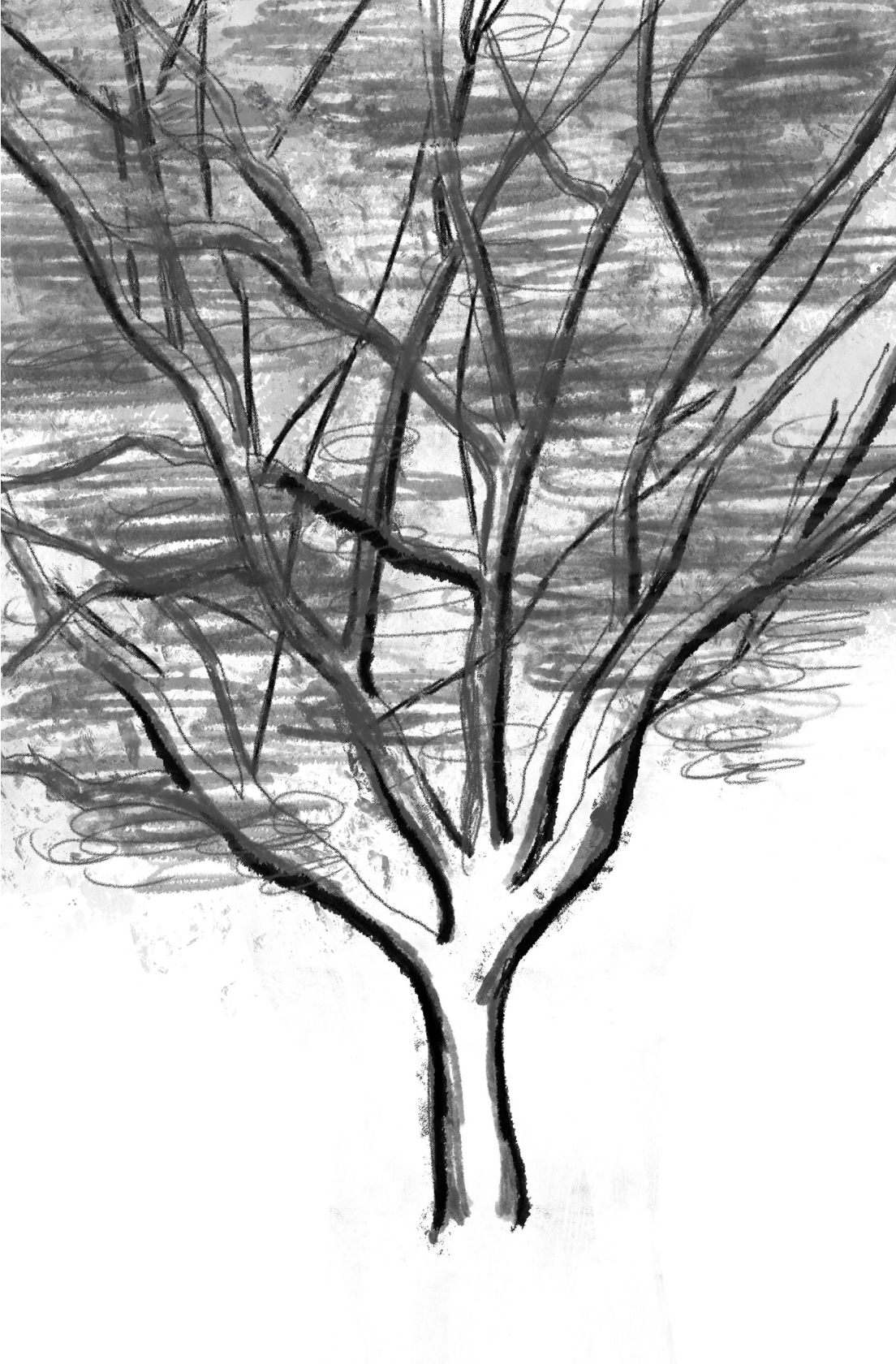
ጠያቂ: ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ: አርሷ አደሩ ከተማ እገባለሁ እያለ ከተማውን እያጠበበ ነው።
Respondent: The farmers are moving to the city and overpopulating the city.

ጠያቂ: ምን አይነት የግብርና መሳሪያ ነው የምትጠቀሙት?
Interviewer: What kind of agricultural equipment do you use?

ተጠያቂ: በሬ
Respondent: Ox

ጠያቂ: ወደፊት ሁሉ ነገር ጥሩ ቢሆን ምን አይነት ከተማ ወይም ሀገር የሚኖር ይመስልሃል ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ?
Interviewer: If everything goes well in the future, what kind of city or country

do you think will be based on nature?

ተጠያቂ: ወደፊት አረፍ የሚሆነው የመሬቱ መልክአምድራዊ አቀማመጡ ቢሆንም ግን ከተማው ዙሪያዎቹ በአትክልት በዛፍ ከተማው ውስጡ ጽዳት ቢኖር የተሻለ ነገር ይሆናል፡፡

Respondent: What will be relaxed in the future is the topography of the land will be as it is, but the surrounding area around the city is covered with gardens and trees. And the city is clean.

ጠያቂ: አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ: ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ: ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ: ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ: ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ: መኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ: ደሴ

Respondent: Des

ጠያቂ: ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ: ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ: በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ: ምንም አላየሁም።

Respondent: I didn't see anything.

ጠያቂ: ስለሙቀቱ ስለዝናቡ ምን አለ?

Interviewer: What about the heat and the rain?

ተጠያቂ: ዝናብ በዚህ ሰአት ይጥል ነበር።

Respondent: It was raining at this time.

ጠያቂ፡ ለምን ያልጣለ ይመስልሃል?

Interviewer: Why do you think it didn't rain?

ተጠያቂ፡ ሲተከልም አላየሁም ሲመነጠርም አላየሁም እኔ እዚህ ስለሆንኩ ዝናብ በየወቅቱ ቢጥል ለገበሬውም አሪፍ ብዙ አቧራ ስላለ ሰው እየታመመ ጉንፋን ስለሆነ ዝናብ በወቅቱ ቢጥል ጥሩ ነው፡፡

Respondent: I didn't see it being planted, I didn't see it being spun, since I am here. If it rains every season, there is a lot of dust. It would be good for the farmer because people are getting sick with the flu, so it would be good if it rains during its season.

ጠያቂ፡ በወቅቱ እየጣለ አይደለም አሁን ላይ?

Interviewer: It is not raining at the moment.

ተጠያቂ፡ አይደለም

Respondent: No

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Respondent: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Respondent: Residing place

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ከድሮ ለውጥ አለው ወይስ?

Interviewer: Has it changed from the past?

ተጠያቂ፡ ባህሩ መሀሉ እየሸሸ

Respondent: The sea is running away.

ጠያቂ፡ ወዴት ነው እየሸሸ ያለው?

Interviewer: Where is it running away to?

ተጠያቂ፡ ባህሩ እየቀነሰ ነው በጥቅሉ ምንም አይነት ድጋፍም ተደርጎ አይታወቅም

Respondent: The sea is decreasing. In general, there has not been any support.

ጠያቂ፡ ለምንድን ነው እየቀነሰ ያለው?

Interviewer: Why is it decreasing?

ተጠያቂ፡ እንክብካቤ ስለሌለ ነው ለባህሩ ደህንነት የሚሰራ ነገር የለም ደለል ይገባበታል አፈሩ ወደ ውሀ ይገባል ውሀው እየደረቀ ይሄዳል ከጊዜ በኋላ የመጣ ነው፡፡

Respondent: Because there is no care, there has nothing been done to protect the sea. This is something that comes with time; the water is drying.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?

Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ የተሻለ ሊሆን ይችላል ውሀ ውስጥ የሚገባው ነገር ቢጠበቅ አካባቢው ግሪን ኤሪያ ቢሆን ውሀ በተለያዩ ተፋሰሶች አሉ እነሱ ቢሰሩ ወደ ውሀው የሚገባው ውሀ ንጹህ ቢሆን የተሻለ ሊሆን ይችላል ግን ያን የሚሰራ አካል የለም እስካሁን ድረስ፡፡

Respondent: It would be better if what goes into the water is sorted. If the area has more greenery, and if they build different basins for the water sources that are entering the sea. The mixing water should be clean. So far, no agency is working on this matter.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Respondent: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Respondent: Residency

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ምንም ጥሩ ነገር የለም ምንም የለም ምንም ነገር የለም ምንም ለውጥ የለም እንደውም ድሮ ይሻል ነበር።

Respondent: There is nothing good, nothing, nothing, no change. It was even better in the past.

ጠያቂ፡ በምን መልኩ?

Interviewer: In what way?

ተጠያቂ፡ አሁን ምንም የሚማርክህ ነገር የለም የዛሬ 10 አመት የመጣ ሰው ቦታ አይጠፋውም ያውቀዋል ያኔ አይቶት ዛሬ ቢያየው ምንም የተቀየረ የለም ወሎ ዩኒቨርሲቲ የሆነ ነገር አረጋለሁ ይላል ምንም አያረግም ከወሬ ያለፈ ባስኬቶች የተወሰነ አረገ ከዛ ያለፈ ምንም የለም ያም ሆነ ይህ ለሀይቁ ምንም የሰሩት ነገር የለም ለራሳቸው ለአበሉ ነው እኔ ሪዞርት ባለሀብት ቢገባ እዚህ የምታየው ሜዳ ነው ምቹ ነው ቦታው ከሀዋሳ ከባህርዳር አንጻር ቢታይ ባለሀብት ቢገባ በጥቅሉ ቢገባ ጥሩ ነገር ነው፡፡

Respondent: There is nothing that appeals to you now. A person who came ten years ago will not get lost in this place. They will see it today as they see previously; nothing has changed. There has been a plan to develop at Wolo University. In any case, they didn't do anything for the lake. They only fed themselves. The field you see here is convenient very convenient for investors to build resorts. The location is good here, in comparison to Hawassa and Bahir Dar.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Respondent: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ

Respondent: Residing

ተጠያቂ፡ ደሴ

Respondent: Dessie

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?

Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ምን ጥሩ ነገር በማህበራዊ በኢኮኖሚው ነው በሰሻል ቢሆን ወደፊትም አይኖርም በደርግ ነበር ኢሀዲግ ከመጣ ግን ምንም የለም

Respondent: There is nothings good. It was better in Derg regime but since TPLF came nothing has been done.

ጠያቂ፡ በደርግ ምን ነበር

Interviewer: What happened during Derg?

ተጠያቂ፡ በጣም ጥሩ ነበር ህፃን ሆነን ነው ብዙ ነገር አለ።

Respondent: It was very good, we were young. There was many things.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል

Interviewer: What do you think it will be like if there is a sustainable world based on nature in the future?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ነገር ይሆናል የምለው በመጀመሪያ የአፈርን ለምነት መጠበቅ ነው አካባቢዎቹን መጠበቅ ከዛ በኋላ ነው ሪዞርትም ብትል።

Respondent: I think it would be a good thing to protect the fertility of the soil first, Then to protect the areas, if you want to develop a resort.

ጠያቂ፡ የአፈርን ለምነት በምን አይነት መልኩ መጠበቅ ይቻላል?

Interviewer: How can soil fertility be maintained?

ተጠያቂ፡ የአፈር ለምነት በመከረት ዛፎችን በመትከል የተለያዩ ነገሮች በማድረግ።

Respondent: By doing different things, by planting trees you can increase soil fertility.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ታሪኩ ክፍሌ

Respondent: Tariku Kifle

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፮
Respondent: 26

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ ቀበሌ 03
Respondent: Dire Dawa Keble 03

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ መካኒክ የመኪና
Respondent: Car mechanic

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል የአካባቢን የአካባቢ ንጽህና መጠበቅ አካባቢዎቻው እንዳይበክል መትከል ብቻ ሳይሆን የተከሉትን ችግኞች መንከባከብ ዛፎቸን አለመቁረጥ የተያያዙ ነገሮች።
Respondent: Planting saplings, keeping the environment clean, but also taking care of the planted saplings, not cutting down the trees.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እርግጠኛ ነኝ በጣም ደስ ይላል ምክንያቱም ተፈጥሮ አማረች ማለት ሁሉ ነገር አማረ ነው የአየር ሙቀት አይኖርም የተሻለ ህይወት የሚኖረን ይመስለናል ጤንነታችንም በጣም የተጠበቀ ሊሆን ይችላል በተለይ ደግሞ ከተፈጥሮ ብክለት ጋር የሚመጡ የተፈጥሮ ምላሾች የሚቀንሱ ስለሚመስለኝ ጥሩ አለም የሚኖረን ይመስለኛል፡፡
Respondent: I'm sure it will be very nice because nature is beautiful, everything is beautiful. There will not be a high temperature. We will have a better life, and our health can be protected. Especially since I think the natural reactions that come with pollution will be reduced. I think we will have a good world.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ ወደፊት የምናስበው የተለየ አለም ችግኝ ወይም ተክለን ሊሆን ይችላል ተንከባክበን የምንፈጥረው አለም ይስለኛል ቆንጆ የሚሆን ይመስለኛል ከዚህኛው የሚለየው የተሻለ አየር ይኖረናል ግሪን ኤሪያዎች የሚበዙ ይመስለኛል ጤናማ ህይወት የሚኖር ይመስለኛል፡፡
Respondent: A different world I envision in the future may be planting saplings, taking care of them and the world we create will be beautiful. It will have cleaner air than today. There will also be more green areas. So We will live a healthy life.
ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ አስናቀ ሰይፉ
Respondent: Asnake Seifu

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፫
Respondent: 23

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ፈላጊ
Respondent: Seeker

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል እና ጽዳት ማድረግ ለአካባቢ ጥሩ ይመስለኛል።
Respondent: I think planting saplings and cleaning is good for the environment.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እንደ እንጦጦ ታርክ አይነት በችግኝ የተሞላ አካባቢ እና ደስ የሚሉ አእዋፋት ያሉበት ደስ የሚያሰኝ ይመስለኛል፡፡
Respondent: I think it would be nice to have an environment full of plants and cute birds like Entoto Tark.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What do you think could be different from today?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ህይወት እና ጥሩ ደስታ የምናገኝ ይመስለኛል።
Respondent: I think we will have a good life and happiness.
ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፪
Respondent: 22

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Respondent: Residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dreadwa

ጠያቂ፡ ስራ
Respondent: Occupation

ተጠያቂ፡ ፈት
Respondent: Unemployed

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል።
Respondent: Planting saplings.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል እንዳለ ሆኖ ጽዱ እና ጥሩ አየር የምንተነፍስበት።
Respondent: Continuing planting sapling, and clean and good air to breath.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ የአየር ንብረት ጥሩ ይሆናል፡፡
Respondent: The climate will be good.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ በየአካባቢያችን በየጊዜው ችግኝ ተከላ ፕሮግራም አሉ በድሬደዋ በመስሪያቤትም ሆነ በመንኖርበት አካባቢ ጥሩ ልምዶች አሉ ችግኞች እየተከልን ነው በወጣው ፕሮግራሞች መሰረት እንደ ክልልም ብዙ የተሰሩ ነገሮች አሉ ከወጣቶችም ጋር አንድ ላይ ሆነን ብዙ ችግኞችን እየተከልን ነው ያንንም የመንከባከብ ስራ እየሰራን ነው አብብኛው በከተማችን ላይ ከዚራ አካባቢ ብዙ ዛፎች አሉ እነዛ ዛፎች ረጅም ጊዜ በማስቆጠር እየደረቁ የሚወድቁም አሉ እነዛንም የመተካት የመትከል ስራ እየሰራን ነው፡፡
Respondent: There are programs that are planting sapling in our areas. There are being done in Dire Dawa, both at work places and in the area where we live. There are those trees that are drying up for a long time and some are falling. We are doing the work to replant them.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name
ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ተጠያቂ፡ እድሜ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ምን አይነት መሳሪያ ነው የምትጠቀሙት አሁን?
Interviewer: What kind of equipment are you using now?

ተጠያቂ፡ ልቀጠር ነው የመጣሁት የጉልበት ስራ ነው የምሰራው ድሮ አባቶቻችን የሚጠቀሙትን ነው የሚጠቀሙት ሌላ የመጣ ነገር የለም እንደ አየሩ ሁኔታ ነው አንዴ ዝናብ ድንገት ይመጣል ጠዋት ድሮ በዚህ ሰአት ዝናብ ነበር አሁን ዝንብ የለም ጸሐዩ እንደምታውቁት ነው ይሄኔ ስራ ነበር አሁን ጸሐይ ሸሽተን ነው የገባነው ያን ጊዜ ስመጣ እና አሁን አይገናኝም ያኔ ጥሩ ነበር አሁን ጸሐዩ ማንም የሚያውቀው ነው ያኔ በጋም ሆነ ክረምትም ሆነ አርባሳ የሚባል አለ ይዘንባል፡፡
Respondent: I have come to get hired. I work in labor. In the past, they used what our ancestors used. There is nothing else new that happened. It all depends on the weather. Sometimes the rain comes suddenly. In the past, it used to rain in the morning. Now there are no flies. The sun is as you know it. We worked that way. Now run away from the sun. It rains a type of rain called Arbasa.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ በዚህ ሰአት ዝናብ ቢዘንብ ደስተኛ ነኝ ፈጣሪ እንደ ወደፊት የምመኘው ክረምትም ሆነ በጋ ቢዘንብ ደስተኛ ነኝ የሚገኘው ከዝናብ ነው ሁሉ ነገር፡፡
Respondent: It will be sustainable if it rains at its time, if it rains in winter or summer. I'll be happy with that.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass
ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ አሁን ምን አይነት የግብርና መሳሪያዎችን ነው የምትጠቀሙት?
Interviewer: What kind of agricultural tools are you using now?

ተጠያቂ፡ አንደኛ ለእርሻ ሞፈር ቀንበር ጥቅርት አለ ማነቆ አለ ማረሻ አለ ዲግሪ አለ እርፍ አለ እንደዛ ነው አመት ሙሉ አይደለም ከሰኔ ጀምሮ እስከ ሀምሌ እስከ መስከረም ይዘንባል ከመስከረም እስከአሁን አላገኘንም ዝናብ እየዘነበ አይደለም ድርቅ ነው።
Respondent: First of all, we use traditional tools; mopher, Kenber, Tikert, Maneko, Digree, and Erf. The rain doesn't rain all year but strating from September, October upto January. We didn't get rain in January. It's a drought.

ጠያቂ፡ አሁን ድርቅ ነው?
Interviewer: Is it a drought now?

ተጠያቂ፡ ድሮ ቢሆን አሁን በልግ ነው የሚዘራው እኛ እስካሁን አላየንም አባታችን ነው የሚነግረን ድሮ አንድ ገበሬ ትንሽ የሚያርስ 50 30 ኩንታል ነው የሚያስገባው አሁን ኮንዶሚኒየም ተሰርቶበታል መሬቱ የለም በፊት በልግ እንዘራለን ሽንኩርት እንዘራለን አታክልት እንዘራለን አሁን ወጥቶ መግባት እንኳን አስቸገረ ፀሐዩ።
Respondent: In the past, it was sown in the fall, but we have not seen it yet. Our father told us that in the past, a farmer used to cultivate a small amount of 50 to 30 Killos. Now a condominium has been built on the land. There is no more land. During autumn, we planted onions and vegetables, but now the sun is too intense that we can't even go outside.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass
ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፪
Respondent: 22

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ፈት
Respondent: Unemployed

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአከባቢ አየር ጥሩ ልምዶች ናቸው የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do nowadays?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል።
Respondent: Planting saplings.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢኖር ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if there is a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ችግኝ መትከል እንዳለ ሆኖ ጽዱ እና ጥሩ አየር የምንተነፍስበት።
Respondent: Clean and breathable good air.

ጠያቂ፡ ከዛሬው ምን ሊለይ ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What do you think can be different from today?

ተጠያቂ፡ የአየር ንብረት ጥሩ ይሆናል፡፡
Respondent: The climate will be good.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ አማኑኤል
Respondent: Emmanuel

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፭

Respondent: 25

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ መሀንዲስ
Respondent: Engineer

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትላቸው ምን ምን እየተደረጉ ያሉ ነገሮች አሉ?
Interviewer: What things are being done that you think are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ዛፍ መትከል የቆሻሻ ቀን ተብሎ ህዳር የሚታጠነው እሱ ጥሩ ነው።
Respondent: Planting Trees. I would say that setting a month for cleaning, such as “March,” is a good activity for garbage disposal.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature came in the future?

ተጠያቂ፡ በአረንጓዴ የተሞላ ቆሻሻ የሌለበት አየሩ የሚያምር ማለት የማይሞቅ የማይወብቅ አንዳንዴ ብርድም ሲሆን በጣም ነው የሚበርደው እና ያ ሳይሆን ባላንስ ያደረገ አየር፡፡
Respondent: A green world without any garbage, good weather which is not too hot. When it's cold here, it is freezing. I wish there were an airflow that could be balanced out.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Respondent: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ የመኖሪያ ቦታ

Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትላቸው ምን ምን እየተደረጉ ያሉ ነገሮች አሉ?
Interviewer: What things are being done that you think are good for the environment?

ተጠያቂ፡ በአካባቢያችን እየተደረጉ ያሉት ከፍሳሽ ጋር ያሉ ነገሮችን እነዛን የማጽዳት ብዙ ስራዎች እየተሰሩ ነው የአካባቢ ወጣቶች ተደራጅው እነዚህ የአካባቢ ጥበቃ ላይ ጥሩ የሆነ ኢንቫይሮመንት እንዲኖር እየሰሩ ነው።
Respondent: Many works are being done in our area to clean things that connect with the sewage system. For environmental protection, local youths have been organizing to have a good environment.

ጠያቂ፡ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምድ የምትሏቸው ምንድን ናቸው?
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do?

ተጠያቂ፡ በአሁን ጊዜ ጥሩ ልምድ ናቸው የምንላቸው በየአካባቢያችን በየጊዜው የችግኝ ተከላዎች ፕሮግራሞች አሉ እንደ ድሬደዋ በመስሪያቤትም ሆነ በየአካባቢያችን በምንኖርበት አካባቢ ችግኞችን እየተከልን ነው እንደ ክልልም ብዙ የተሰሩ ነገሮች አሉ ከወጣቶችም ጋር አንድ ላይ ሆነን ብዙ ችግኞችን እየተከልን ነው ያንንም የመንከባከብ ስራ እየሰራን ነው አብዛኛው ከተማችን ላይ ከዚራ አካባቢ ብዙ ዛፎች አሉ እነዛ ዛፎች የመተካት የመትከል ስራ እየሰራን ነው፡፡
Respondent: At present, there are programs of planting saplings in our areas, which I think are good practices. We are planting. There are many things that have been done as a region. Together with the youth, we are planting many saplings and taking care of them as well.

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ መኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ አሁን ምን አይነት የግብርና መሳሪያዎችን ነው የምትጠቀሙት?
Interviewer: What kind of agricultural tools are you using now?

ተጠያቂ፡ ፵፬ መሳሪያ ነው ከበሬ ውጭ ዕቃው ብቻ 44 ነው የሚታረስበት እና የማይታረስበት አለ።
Respondent: For farming there are 44 tools we use other than the oxen.

ጠያቂ፡ አየሩ እንዴት ነው?
Interviewer: How is the weather?

ተጠያቂ፡ እኛ ፈርተን ነው እዚህ የመጣነው ፀሀፍን እሳት ነው ድሮ በዚህ ሰአት በልግ ነው ጥር ድሮ ይዘራል አሁን ዝናብ የለም አንዘራም
Respondent: We came here because we were exhausted of the sun's heat. It was autumn at this time. In May, we used to sow at this time. There is no rain now. We did not plant seeds.

ጠያቂ፡ አሁን ይዘራል?
Interviewer: Will it be produced now?

ተጠያቂ፡ ዝናብ ከሌለ ከየት ይመጣል።
Respondent: How can it be done if there is no rain?

ጠያቂ፡ ዝናብ ከቀረ ስንት ጊዜው ነው?
Interviewer: How long has it been since it stopped raining?

ተጠያቂ፡ ከብት ዶሮ አረባ ነበር አሁን ወቅቱ ለእኛ ቆንጆ አይደለም ለምን እንደዚህ ይሆናል እንደ ድሮ አይደለም አሁን አዘን ቦታ ተጣቦብናል ኮንዶሚኒየም ተሰርቶበት ድሮ አሁን ብትመጣ ሽምብራ እሸት ይዘህ ትሄዳለህ።
Respondent: I used to raise cattle and chickens. Now the season is not suitable for us. Why is it like this? It is not like before. Now we are stuck, and our land has a condominium built on it.

ጠያቂ፡ ወደፊት ምን አይነት ቢሆን ነው የምትመኙት ቢስተካከል ምን አይነት አለም ላይ የምንኖር ይመስሎታል?
Interviewer: What kind of future do you wish for? What kind of world do you think we will live in?

ተጠያቂ፡ ፈጣሪ ነው እንጂ እኔ አውቀዋለሁ?
Respondent: Only the creator; how would I know?

ጠያቂ፡ አመስግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ወጋየሁ ሺበሺ

Respondent: Wagayehu Shibeshi

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፮

Respondent: 36

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ለምሳሌ እኛ የጥንት ግብርና መጀመሪያ መሬቱን እንሰነጥቃለን ስንሰነጥቅ በባህላዊ በሬ በተለምዶ በሮች በሚባለው መጀመሪያ ስነሳ ወደ እርሻ ከመሄድህ በፊት በሬዎቹን ታወባለህ ሳር ትሰጣቸዋለህ እቃህን ታቀናብራለህ ታቀናብራለህ ማለት በተለምዶ ትረግባለህ ስትረግጥ እርፍ አለ ማረሻ አለ ድግር አለ ጥቅርት አለ ከዛ በተረፈ ሞፈሩ አለ እሱን ታገናኛለህ ታዋህዳለህ ቀንበር ደግሞ አለ ማነቂያ አለ ከዛ በመቀጠል ትጠምዳቸዋለህ ትሰነጥቃለህ ሁለተኛ ትደግማለህ ከዛ እንደገና ሦስተኛ ድርዳሮ የሚባል አለ ትደረድራለህ ከድርዳሮው በኋላ ውሃ እንዲይዝ እንዲያቆር መሬቱ ለጤፍ ሲሆን ለስንዴ ሲሆን ደግሞ መሬቱ ውሀ እንዲያጠነፍፍ ጠብብ ጠብብ አድርገህ ገጠም ገጠም አድርገህ ነው የሚደረደረው ድርዳሮ የሚባለው ለጤፍ ነው ለስንዴ ግን ብዙም ክፍተት አይፈጠርም ለምን ውሀ ይይዝብህል ውሀ ደግሞ ከያዘ ስንዴ ይፈርጣል ስለሚፈርጥ ጠብብ ነው የምታደርገው ከዛ ወቅቱን ጠብቀህ ወቅት አለው ለምሳሌ ስንዴ ሲሆን ቀደም ታደርገዋለህ ጤፍ ደግሞ ውሀ ብዛት የሚኖረው ነህሴ ላይ ስለሆነ ነህሴ መጨረሻ ነው ጤፍ እዚህ አካባቢ የሚዘራው ከዛ በመቀጠል ያው ቀጥሎ ያለው እህሉ ሲበቅል አረሙን መታረም ካለበት ማረም ሳሳ ያለ አረም ከሆነ መድሀኒት ነው የምንረጨው በተለምዶ መዳኒት ይረጫል መድሀኒቱን የሚያሸንፈው አይነት ከሆነ ደግሞ ታርማለህ ትነቅለዋለህ አረሙ እንዲፀዳ አለዛ አረሙ ከያዘው እህሉም ጥሩ ምርት አይሰጥም ይታረማል በመቀጠል ደግሞ እዚህ አካባቢ በተለምዶ አዲስ አበባ አካባቢ ታህሳስ ነው ከታህሳስ እስከ ጥር ባለው ነው የሚደርሰው እንደ ወቅቱ ማለት ነው እንደ አዲስ አበባ ዙሪያ ግብርና እንዲህ ነው ከቻልክ በራስህ ብዛት ካለው ደግሞ አዝመራህ ሰፋ ያለ መሬት ከሆነ ከይ የሚባል ነገር አለ ሰዎች ትሰበስብና በክፍያ በቀርጥ አንድ ቀርጥ ማለት ሃምሳ በሃምሳ ነው ሁለት ሺ አምስት መቶ የሁለት ሺ አምስት መቶን እንግዲህ እኛ በምንሰራበት ሰኣት ከ40 ብር አንስቶ እስከ 160 ብር ነበር በአሁኑ ሰኣት ግን እስከ 2000 ብር ነው በአዲስ አበባ ዙሪያ ታሳጭዳለህ ከዛ በሚቀጥለው ይሰበሰባል ይደክናል ወዲያው ማስነሳት ከቻልክ ታስነሳለህ ያለዛ ደግሞ አዛው ይከመራል ዝናብ ከመጣ ዝናብ ሲያልፍ ደግሞ ወደ ውድማ አካባቢ ይሰበሰባል በተለምዶ በእኛ በዛ ሰዓት በበሬ ነው የምንወቃው እንወቃለን እናዘራለን ስናዘራ ለስንዴ ላሜዳ ነው የምንጠቀመው ለጤፍ ደግሞ ወንፊት ነው በወንፊት ጤፍ ስንዴ ደግሞ በመሽ ከብረት የተሰራ ነው በሱ ታዘራዋል ቀጥሎ በላሜዳ ነው የሚጣለው ከላሜዳው በኋላ ምርቱ ይፀዳል በማዳበሪያ ይከተታል ወደ ቤቱ ይገባል ማለት ነው፡፡

Respondent: For example, in our ancient agriculture traditio, we farm the land first. We use oxen to split the soil. Before you go to the farm, you take the oxen out, you give them grass, and you arrange your agricultural equipment. If you manage, you usually mean that when you tread well, there is also a

plow. Then there’s the morpher that you connect to. There’s a yoke, there’s a trigger, and then you hook them up. You will begin cutting into the soil. You repeat a second time, and then again there is a third round which is called Diridaro. You arrange it so that it holds water after the arrangement. If you are preparing the ground for Treff, the ground needs to hold water. If it is for wheat, you need to split the soil closer so that too much water won’t stay in the soil. Then you wait for the season and work. Everything has a season. For example, if it’s wheat, you do it earlier, and Teff has a lot of water in August, so teff is planted at the end of August around here. Then when the next crop grows, weeding is necessary. However, if the grain contains the weeds, it will not produce well, and the weeds needs to be removed. Next stage is, in this area, usually, in the Addis Ababa area, it is December, from December to January. It means according to the season. This is how agriculture work is done around Addis Ababa. If you can do it yourself, and if you have a lot of land to cultivate, there is something called “Kai” and you gather people and pay tax for it. Strictly speaking, fifty by fifty. It is two thousand five hundred and pay two thousand five hundred. Well, when we were working, it was from 40 Birr to 160 Birr. But at this moment it is up to 2000 birr. When it rains, it collects in the wasteland. Usually, at that time, we thresh with oxen. When we sow, we use a threshing machine for wheat. For teff, we use a sieve. The wheat is made of metal. What we use for teff is a sieve. In the sieve, teff wheat is made of mesh metal. It is sown with it. Next, it is thrown into the lameda. After the lameda, the product is cleaned, it will be collected and stored.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና በአሁኑ ጊዜ የምትጠቀሙት ምንድን ነው?

Interviewer: What is the difference between ancient agriculture and the equipment you use today?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ሰዓት ያልቀረው ሞፈር ቀንበር አሁንም ይጠቀሙበታል ቅድም ከጠቀስኩልህ ድግርት እርፍ እነ ማረሻ እነ ጥቅርት እንደገና ቅድም እንደነገርኩህ ቀንበር ጋር ስትሄድ መሮ የሚባል አለ ጥቅርት አለ ፉኞ የሚባል ፉኞ ማለት ቀዳዳዋ ላይ የምትገባዋ ነች ጥቅርት ወይም ድግር የሚባለው እንደዚህ የሚገቡት ናቸው ጥቅርት የምትባለው ድግር እና ድግር ብረቶች መሀል ላይ የምትገባው ነች እርፍ ማለት የሚያዘው ነው እነዚህ አሁን እየተጠቀሙበት ነው ያለው

Respondent: Currently, they are still using the mopher, yoke that has not been let go. As I mentioned before, there is also a plow. The bug is the one that enters through the hole. It is said to be the one that goes in the middle of the Dgir and Dgir irons, which is what Arf means, and they are using it now.

ጠያቂ፡ የማይጠቀሙበትስ ምንድን ናቸው?

Interviewer: What are the things you don’t use?

ተጠያቂ፡ ለምሳሌ በአሁኑ አልፎ አልፎ ስታይ በማሽን እነዚህ የሚሰሯቸው አጫጭር ማሽኖች ባለፈው ጊዜ ሲወቃ የነበረው ሀና ዘመናዊ ተብሎ ለምሳሌ ትራክተር ሳይሆን የሆነ መውቂያ አለ ብዙ እኔ አሁን ብዙ እህሎችን ሽምጥጥብኛል ጭዱንም ያበላሻል ምርቱንም ብዙ ያባከናል በተለምዶ በፊት በበሬ የወቁት እና እኛ በማሽን የወቃነው በበሬ የተወቃው ይሻላል፡፡

Respondent: For example, when you see them in the past the Hana used to be called modern, it is not a tractor, but a threshing machine. Now, it spoils a lot of grains and mars the hay. It is better to use the oxen instead of the machine.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አይነት ለአካባቢው ጥሩ ጥቅም አለው ብለህ ታስባለህ?

Interviewer: What type of agriculture do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ጥቅም ያለው የስንዴ እርሻ እና የጤፍ እርሻ ከዛ የጓያ እርሻ ለምን አንደኛ አካባቢው አዲስ አበባም ቢሆን ሙሉ የሚጠቀመው ጤፍ ስንዴ ነው ስለዚህ አካባቢው በትክክሉ ይጠቅመዋል የምትለው ስንዴ እና ጤፍ ጓያ ነው አዲስ አበባ ዙሪያ ለምነቱ እንዲጠበቅ በእርከን ሲዘራ ነው እርከን ካለው አፈር እንዳይሸረሸር ስለሚያረገው እርከኑ አፈሩን ስለሚይዘው አፈሩ ይዳብራል እርከን ነው የተሻለ የሚሆነው እርከን ከተሰራ የተሻለ ምርት ነው ያለው።

Respondent: The beneficial farms are the wheat, the teff farm and the soybean farms. First, even if the area is near Addis Ababa, the whole area uses teff wheat. The environment suits it. To keep around Addis Ababa fertile, we use terracing to protect the soil from erosion.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if a sustainable world based on nature comes in the future?

ተጠያቂ፡ በመጀመሪያ እንደነበረ ለመያዝ አንደኛ እርከን ነው እርከን ትልቁ ስራ መሰራት ያለበት እርከን ላይ ነው እርከን በደንብ ተደርጎ ከተሰራ አንደኛ መአድኑን አፈሩም እንዳይሸሽ ስለሚይዘው ትልቁ ስራ መሰራት ያለበት እርከን ላይ ነው ምክንያቱም ለምንም ቢሆን አፈሩ እንዳይሸሽ የተሻለ አሁን ከምናገኘው ምርቱም ይጨምራል አካባቢውም በረሀነቱ ይቀንሳል ለምን የተሻለ ነገር አፈር ነው ከማዳበሪያ በላይ እኮ አፈር ነው አፈሩ ለም ካልሆነ ማዳበሪያ ብትሰጠው ድንጋይ ላይ ማዳበሪያ ብትበትነው ቀልጦ ነው የሚቀረው ስለዚህ ወሳኝ አፈር ነው ማለት ነው፡፡

Respondent: Terracing is the first step to keep it as it was in the first place. If the terrace is well made, the first step is to keep the soil from running away. Because the earth should lose the minerals, our product would have increased more than what we are getting now. Therefore, the yield will increase, and the area will be less desert. Soil is better than fertilizer. Even to use fertilizer, you need soil; you can fertilize a stone.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ቀን ስራ
Respondent: Day laborer

ጠየቂ፡ ግብርና ሲሰሩ ነበር?

Interviewer: Were you doing agriculture?

ተጠያቂ፡ እሰራለሁ ድሮም እሰራለሁ ትላንትም ስንዴ ስወቃለትም ሳዘራለትም የነበረ ሰው ነው።
Respondent: I work, I used to worked previously as well. Yesterday I threshed wheat and sewed it.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?
Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ድንች ስንዴ እየሰራን ነበር
Respondent: We were growing potatoes and wheat.

ጠያቂ፡ የሚጠቀሙባቸው መሳሪያዎች አሰራር አዘራሩ የጥንት ነው?
Interviewer: Are you using ancient tools?

ተጠያቂ፡ የጥንት ነው
Respondent: It is ancient.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ?
Interviewer: Is there any ancient agricultural tool you are not using nowadays?

ተጠያቂ፡ አሁን ከግብርና እርቂያለሁ እንጂ በአገራችን የማይጠቀሙበት የለም ከግብርና ውጤት አንድ ነገር ብቻ ነው የተዉት እሱም ጨርሰው አልተዉትም እሱም ማር ማንባት ንብ ማርባት እሱ ብቻ ነው ግን የተዉትም ተጠቃሚ አልሆኑም በደንብ አይሰሩም አበባ ያለው መና አያቀርቡም ባለማቅረቡ ማለት ነው ማር ቢሰጥ አዲሱ ይሻላል ምግብ እንደልብ ቢወጣ የድሮ የጥንቱ ይሻላል ሂደቱ ይሄ ነው።
Respondent: Now I am away from agriculture. In our country, no one is not using it. There is only one thing they left, beekeeping. They couldn't make a profit. They don't provide men with flowers. The new would be better if it gave honey, but the ancient system would be better if it offered food. That's how it goes.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አይነት ለአካባቢው ጥቅም አለው ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What type of agriculture do you think is beneficial for the environment?

ተጠየቂ፡ አሁን የዛሬ ታስቦ ታይቶ ነው የወደፊቱ ታይቶ መሰረታዊ ነው እኔንጃ በበኩሌ አንቱ ቡና ብትጠጣም ባትጠጣም የአገር ኢኮኖሚን በሁሉም ቢዳረስ ቡና ነው ቡና ላይ ትኩረት ቢደረግ ለሁሉም ተደራሽ የሆነ ለሰራተኛ ለመንግስትም ለገበሬም ዋልታ ነው።
Respondent: The current condition is has been planned and seen, and the future has been seen and it the foundation. Whether you drink coffee or not, if the country's economy is accessible to everyone, it is coffee. It is the economic backbone of the government and the farmers.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if a sustainable world based on nature comes in the future?

ተጠያቂ፡ ወደፊት ያልታየ ነገር ፈጣሪ የለውም አይባልም ፈጣሪ ሞልቶታል ይሄን እለፈው።
Respondent: It has been said that something unseen in the future doesn't have a creator. The creator has it all. Let's pass this.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ሆርሳ ቢፍቱ

Respondent: Horsa Biftu

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፬

Respondent: 44

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ እኛ ቀደም የምጠቀመው ግብርና እንደ አርሶ አደርነት ከእርሻ ላይ በምሰራበት ሰአት ባሉ በሮችም አህዮችንም ከብቶችንም እንጠቀማቸዋለን ከዛ በተረፈ ግን ወደ እርሻ ላይ ስንመጣ ከአሉ ምርቶቹ ውስጥ እንደ ስንዴ እንደ ጤፍ እንደ ባቄላ ነው የምንጠቀመው ሌሎች ጋር የተለያዩ ሊኖሩ ይችላሉ የተለየ የለም እራሱ ነው በበሬ ይታረሳል በአህያ ይጋዛል በበሬ ይወቃል ያው በነንሽ አድርገን ነው የምንጠቀመው ዘመናዊ የሉም ከቀደም ከነበሩ ውስጥ የነበሩት እንጂ አዲስ የለም ሁሉም ናቸው።
Respondent: We used to use agriculture as a farmer when I was working on the farm, we used oxen, donkeys and cattle. Coming to agriculture, we farm wheat, teff, and beans. This might be different with other farmers. Ultimately, it is farmed by oxen, donkey carries. There is no modern farming technology, all the tools and methods are ancient.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አይነት ለአካባቢው ጥቅም አለው ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What type of agricultural practice do you think is beneficial for the environment?

ተጠያቂ፡ እንደ መስኖ ጊዜው ዘመናዊ ነገሮች ቢሆኑ ቆንጆ ነበር ግን አሁን ቦታው ምቹ አይደለም መስኖ የለም ያለው ተፈጥሮን ጠብቀን ነው አሁን መስኖ ቢኖር ብዙ አይነት ነገር መስራት ይቻላል፡፡
Respondent: It would have been beautiful if there were modern things like irrigation, but now the place is not comfortable and there is no irrigation. We have preserved the existing nature. Now if there is irrigation, many things can be done.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?

Interviewer: What will it be like if a sustainable world based on nature comes in the future?

ተጠያቂ፡ ያው ነው ከዛኛው የተለየ ነገር አናመርትም ያንኑ ነው ለምን መሬቱ ያው ያለው ነው ተፈጥሮውም አንድ ነው ግን ከተፈጥሮ ውጪ ሌላ ነገር ቢኖር በአመት ሁለቱ ሶስት እንደሁኔታ ሊመረት ይችላል ግን ተፈጥሮ አንድ ስለሆነች በተፈጥሮ የምናገኛትም አንድ ናት ወደ መስከረም ላይ እንደ እክር ተደርጎ እንደ ሽንብራ ጓያ ሊዘራ ይችላል ከዛ ውጪ እኛ አካባቢ ላይ አይኖርም፡፡
Respondent: It is all the same here. We don't produce anything new, because

the land is the same. But if there is anything, it can be produced twice or three times a year. But the natural seasonal cycle, there is only one January in a year where we plant chickpeas and soybeans.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ጫላ

Respondent: Chala

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ያው በእርሻ በበሬ ነው የሚታረሰው በበሬ ታርሳለህ ያው የምታገኘውም ይታወቃል እንደ አያያዙ ነው ግብርና በምታመርትበት ሰአት ላይ የሚይዝልህ ቦታ አለ የማይዝልህ አለ እንደቦታው ነው ይሄንን ነው የሚመስለው።
Respondent: It is plowed with oxen in agriculture, you plow with oxen, and you know what you get. The product has to do with how you handle it. Some lands are fertile, and some are less fertile.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁን ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ?

Interviewer: Is it an ancient agricultural method that you use nowadays?

ተጠያቂ፡ ያው በፊት የምንጠቀመውን ነው የምንጠቀመው ጤፍ ስንዴ።

Respondent: We are using the same once we used before, for teff and wheat.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና አሰራር መንገዶች ሆኖ አሁን የተቀየረ አለ?

Interviewer: Are there any changes that have been made in ancient farming practices?

ተጠያቂ፡ ምንም የተቀየረ ነገር የለም በፊትም በበሬ ነው አሁንም በበሬ ነው።

Respondent: Nothing has changed.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አይነት ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለህ ታምናለህ?

Interviewer: What agricultural practice do you believe is good for the environment?

ተጠያቂ፡ እሱማ በዘመናዊ መንገድ ቢሆን የተሻለ ነው ግን አሁን እርሻውም ስለሌለ ያለውን ነው ግን ይሄን ያህል አይደለም በድሮው ነው።
Respondent: It would be better if it was done in a modern way, but now there is no farmland. It is not much; we use the old ways.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What will it be like if a sustainable world based on nature comes in the future?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ስራ ቢመጣ ወይም ደግሞ የተሻለ ዘመናዊ ሆኖ አሁን የተሻለ ደህና ነገር ለማምረት
Respondent: If a good job opportunity available or is better and modernized tools to use so that we can produce better.

ጠያቂ፡ ተፈጥሮን መሰርት ያደረገ?
Interviewer: Nature the base?

ተጠያቂ፡ ሁሉ ነገር ተሻሽሎ ያው አሁን ሁሉም ነገር ውድ ነው የሚገዛውም ነገር ውድ ነው ሁሉም ነገር እንትን ያለ ቢሆን የተሻለ ነው፡፡
Respondent: If everything will get to be improved. Now everything is expensive and what you buy is expensive. If everything is affordable, it would be better.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ጎሳ ሀይሌ
Respondent: Gosa Haile

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ገበሬ
Respondent: Farmer

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፵፫
Respondent: 43

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?
Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ በእርሻ ነው እኛ የምንጠቀመው

Respondent: We use it in agriculture.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁን ጊዜ የማይጠቀሙበት አይነት አለ?
Interviewer: Is there an ancient agricultural method that is not used nowadays?

ተጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ምን አለ ታዲያ ያው ዞሮ ዞሮ ወያኔ ወሰደብን በነጻ 3.75 ማለት በጣም ጉዳት ነው አሁን ቁጭ ብዬ ያው ላሞች እየጠበቅኩ ነው ምንም ስራ አሁን ያለችንን አንዳንድ ቦታ ላይ ቀለብ ምናምን እሱ ነው ያለን እንጂ ምንም ጨርሶብናል ምክንያቱም አልገባኝም በድሮ በማረሻ ነው የማርሰው በድግርና በበማረሻ በበሬ ነው የማርሰው።
Respondent: What’s going on at the moment? Then it turns out that TPLF took from us 3.75 for free. It’s a lot of damage. Now I’m sitting and herding the cows. There’s no work. We use whatever we have left for meals. They took it all. I don’t understand the reason. I use ancient farming methods, with digits and oxen.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አይነት ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያምናሉ?
Interviewer: What will it be like if a sustainable world based on nature comes in the future?

ተጠያቂ፡ ባቄላ ስንዴ ገብስ ጤፍ እነዚህ ናቸው።
Respondent: What they are beans, wheat, barley, and teff.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስልሃል?
Interviewer: What type of agriculture do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ አስደሳች እስካሁን ይባላል እንጂ አልደረሰንም በእጃችን ምንም ያገኘነው ነገር የለንም ምንም ያገኘነው ነገር የለም ተርበን እየታገልን ነው ያለነው በዛ ላይ ቦታችን እየጠበበ መጣ በሰፊው የምስራ የነበረው ላሞች እየጠበቅኩ ነው ቁጭ ብዬ ቆሻሻ ላይ ቦታችንን በጣም አጥብበውታል ከየትም የመጡት አሉ ጠቦናል በጣም በበኩሌ ተቸግሬ ነው ያለሁት እዚህ ቆሻሻ በመቀመጤ ላሞችን እያበላሁ ነው እዚህ ጋር ከበሮች ከስንት ጥማድ በሬ በዚህ በሁለት ላም መቅረቴ በጣም ያሳዝናል ይሄንን ነው የማውቀው ቀለብ እራሱ አሁን በጣም ቸግሮናል መንግስት እንኳን አውቆ እረድቶን ይሄ ነው ብለን በጣም ድጋፍ ይሆነን ነበር እሱ ራሱ እኛ ግን እየተጎዳን ነው ያለነው ገበሬዎች አባት ገበሬ የልጅ ገበሬ አንድት ነገር ምርት ያገኘ የለም ከሌላ የመጡ ናቸው ካርታ እየወሰዱ በየጄዳ ሀብታም የሆኑ እኛን ወደ ጎሳ አስቀርተውን በሲሊፐር እየሄድን ያ ሁሉ ነው ያለው ይሄንን ደግሞ ከእናንተ የሚጠበቀውን ጉዳይ መጨረስ አለባችሁ ከመንደር ኮሚቴ እና ከመንደር ካቢኔ ጋር እናንተ ናችሁ ይሄን መስራት ያለባችሁ የመንደር ኮሚቴ የራሱን ኪስ ነው የሚፈልገው እንጂ እኛን ዞር ብሎ ያየን ሰው የለም ይኸው እንደምታየው የበሰበሰ ቆርቆሮ ነው በራችን ይሄን ይሄን ማወቅ አለባቸው እነሱ 30 40 ካርታ እየያዙ እየተጫወቱ ነው እኛ አንድ የለንም፡፡
Respondent: It is said that there is something good coming, but we have not received anything. We are hungry and we are struggling and our space is getting smaller. They have narrowed our land by filling it with garbage. It comes from everywhere. We are very hungry. I am struggling because I am sitting here in the garbage, eating my cows. Even if the government knew and helped us, it would have been very supportive. The government is hurting us. Farmers fathers, and farmer’s sons got no products. The ones who came from other places are taking land and becoming rich. They are leaving us behind and we are wearing slippers. You have to finish this matter that is expected of you. Together with the village committee and the village cabinet, you are the ones who have to do this. The village committee is looking to protect its own pockets. As you can see, our door is a rotten tin. They should know this. They are playing while holding 30-40 poker cards. We have no bets.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ምን ልታደርግ ነው ስሜን?

Respondent: What are you going to do with my name?

ጠያቂ፡ ዶክመንት ለማድረግ ነው

Interviewer: It is for documentation.

ተጠያቂ፡ ስሜን እለፈው

Respondent: I'll pass.

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ገበሬ

Respondent: Farmer

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፶፬

Respondent: 54

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ እርሻ ነው በእርሻ ነው የምጠቀመው የድሮ በሞፈር።

Respondent: It is a farm, using an old mopher.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ ድሮ ይታረስበት የነበረ አካሄድ?

Interviewer: Is there a way of farming used in the past that is not used nowadays?

ተጠያቂ፡ በድሮ ነው።

Respondent: With the old.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What type of farming do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ጤፍ ይዘራል ስንዴ ይዘራል ገብስ በቆሎ ባቄላ አተር የበፊቱ ሁሉም ይዘራል።

Respondent: Teff is sown, wheat is sown, barley, corn, beans, and peas are all sown.

ጠያቂ፡ ለአካባቢ ምን አይነት የግብርና ስራ ብንሰራ ጥሩ ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What kind of agricultural work do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ጤፍ በቆሎ

Respondent: Teff and corn.

ጠያቂ፡ ለምን?

Interviewer: Why?

ተጠያቂ፡ በእሱ ነው የምንጠቀምበት።

Respondent: We use it

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስሎታል?

Interviewer: What will it be like if a sustainable world based on nature comes in the future?

ተጠያቂ፡ ለወደፊትማ በአዲሱ በመኪና።

Respondent: In the future using the new automobiles.

ጠያቂ፡ ከተፈጥሮስ ጋር በተያያዘ?

Interviewer: About nature?

ተጠያቂ፡ አባቶቻችን ትምህርት ሳይኖራቸው በድሮ በሞፈር ይጠቀሙበት ነበር ዛሬማ ሁሉም ተምሯል በመኪና ብናርስ ቆንጆ ነው።

Respondent: Our fathers without education used mofer,. Now everyone is educated. It would be good if we used automobiles for farming.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ነገሰ

Respondent: Negese

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ያለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ አሁን በብዛት ገጠር ላይ በሞፈር ነው የምንጠቀመው ከተማ ላይ ያለ ደግሞ በመኪና በሞፈር ይጠቀማል ሌሎቹም በሞፈር በመኪና ይጠቀማሉ እንደአቅማቸው ማለት ነው የድሮ የምንጠቀምበት ነው የዛሬው ልዩነት የለውም እኛ በብዛት በቆሎ ሁለተኛ ደግሞ ማሽላ ነው ሦስተኛ ደግሞ ጤፍ የማይዘራ ነገር የለም ግን በብዛት የምንጠቀምበት ግን በቆሎ እና ማሽላ ነው፡፡ እኛ በእርሻ ነው ሌላ ከእርሻ በላይ ሌላ የለም ብዙዎቹ ተምረዋል ለወደፊትማ ብናገኝ በመኪናም በተለያየ ነገሮች ብንጠቀም ይሻላል።

Respondent: Now in the rural areas, we mostly use Mopher, while those in the city use automobile, and Mopher according to their ability. It is what we used in the old days. Today, there is no difference. It is. We farm everything but mostly corn, then maize, and teff. This is because we are the ones on the farm; there are no other farmers, and most are educated. In the future, we would like to use farming automobiles.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ መዝገቡ

Respondent: Mezgebu

ጠያቂ፡ ስራ

Respondent: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ጤፍ እና ማሽላ በቆሎ ቀመዲ ብዙ ነው

Respondent: There is a lot of teff and sorghum cornstarch

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ?

Interviewer: Is there any ancient agriculture that is not used nowadays?

ተጠያቂ፡ የለም

Respondent: No

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What type of farming do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ጤፍ ማሽላ በቆሎ ባቂላ ማዳበሪያ።

Respondent: Teff, sorghum, corn, bean, fertilizer.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን

ይመስሎታል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ በማሽን እርሻ።

Respondent: Farming by machine.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ተረፈ ሰይፉ

Respondent: Terefe Seyfu

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ግብርና እንግዲህ በድሮው ማረሻ ወገል ምራር ሞፈር ቀንበር ማነቆ ይሚባሉ አሉ እነዚህ ነበሩ ሌላው በሬ ነው።

Respondent: In our agriculture, in the old days there are Wegel, Mirar, Mopher, Kenber, Maneko farming tools, and oxen.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ?

Interviewer: Is there any ancient agriculture that is not used nowadays?

ተጠያቂ፡ የማንጠቀምበት የለም አሁን ለምሳሌ የምናርስበትን አልኩህ እንጂ ሌላ ደግሞ ወደ ውድማ ስገባ መንሽ አለ ላሜዳ አለ ሰፌድ አለ ዛሬም አሉ እንዚህ በዚህ ነው የምንጠቀመው።

Respondent: There is nothing we don’t use. For example, I told you what we are farming. But when you work in Widima, there is Mensh; there is Lameda; there is Safed, even today. This is what we use.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What type of farming do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ሁሉም ጥሩ ነው ከሰራህ ሁሉም ጥሩ ነው ለምሳሌ ገበሬ ማለት ሁሉንም ነገር ነው የሚያመርተው ለአካባቢ ላልከው ውሀ ገብ አካባቢ ያለው ውሀ ገብ ያልሆነ አካባቢ እነዚህ ናቸው እንጂ ሌላ የግብርና ስራ ሁሉም ጥሩ ነው።

Respondent: Everything is good if you work, everything is good. For example, a farmer is a farmer who produces everything for their environment. Agriculture is suitable for everyone.

ጠያቂ፡ ለተፈጥሮ?
Interviewer: For nature?

ተጠያቂ፡ ለተፈጥሮ ጥሩ የሚሆነው የባህላዊ ቀርቶ ዘመናዊ ቢሆን ከዘመኑ ጋር መሄድማ እሱ በጣም የተቀደሰ ሀሳብ ነው።
Respondent: What it is suitable for nature is when we use modern methods that are with the time and stop using traditional methods. This is a very sacred idea.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስሎታል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ ከዚህ የተሻለ ከዚህ አሁን ከምናመርተው እጥፍ እጥፍ የምናመርት ይመስለኛል፡፡
Respondent: I think we will be able to produce twice as much than what we are having now.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ትዕግስት
Respondent: Tigist

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ የገጠር ልጅ ነኝ።
Respondent: I am a village boy

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ትጠቀማላችሁ?
Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ለማምረት ሞፈር ቀንበር ማጨድ መቆፈር ማውጣት።
Respondent: To produce Mopher, Yoke, Mower, Digging.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማትጠቀሙበት አለ?
Interviewer: Is there any ancient agriculture that you don’t use nowadays?

ተጠያቂ፡ የለም
Respondent: No

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What type of farming do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ማፅዳት
Respondent: Cleaning

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስሎታል?
Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እራስህን አንድ ስራ ፈጥረህ ስራ መስራት ለራስህ አስደሳች ለራስህ መስራት ሰውም ይደስታል ለራስህም ትደስታለህ።
Respondent: To create a job for yourself, will make you satisfied. Working for yourself also makes others happy.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም
Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I’ll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና
Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ዕድሜ
Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፰
Respondent: 28

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?
Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ ማረሻ ወገል ሞፈር ቀንበር
Respondent: Plow, Wegel, Mopher, Yoke

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ?
Interviewer: Is there an ancient agricultural practice that is not used nowadays?

ተጠያቂ፡ የለም
Respondent: No

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?
Interviewer: What type of farming do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ሽንኩርት ድንች
Respondent: Onion, potato.

ጠያቂ፡ ለምን?

Interviewer: Why?

ተጠያቂ፡ ትርፋማ እንዲሆኑ ማለት ነው።

Respondent: So that to be profitable.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መስረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስልሻል?

Interviewer: What would it be like if there was a future sustainable world based on nature?

ተጠያቂ፡ እሱን አላውቅም።

Respondent: I don’t know him.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ትዕግስት

Respondent: Patience

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፲፰

Respondent: 18

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ?

Interviewer: What kind of ancient agricultural practice do you use?

ተጠያቂ፡ ሞፈር ቀንበር

Respondent: Mopher, Yoke

ጠያቂ፡ አስተራረሱ?

Interviewer: The farming technique?

ተጠያቂ፡ በማጭድ

Respondent: With a sickle

ጠያቂ፡ የጥንት የግብርና መሳሪያ ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት?

Interviewer: Is there an old agricultural tool that is not used nowadays?

ተጠያቂ፡ የለም

Respondent: No

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What type of agriculture do you think is good for the environment?

ተጠያቂ፡ ለእድገት እና ለውጥ ለማግኘት።

Respondent: To get development and change.

ጠያቂ፡ በምን አይነት መልኩ ቢሆን?

Interviewer: In what form?

ተጠያቂ፡ ጥሩ ስራ የግብርና ስራ ጥሩ ስራ ነገር ከፍተኛ ያለ ስራ በቶሎ የሚለውጥ ነገር ።

Respondent: Good occupation, good agricultural work, something higher, that can contribute to a faster change.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ አስራት ይርጉ

Respondent: Translate it as a tithe

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ግብርና

Respondent: Agriculture

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፴፰

Respondent: 38

ጠያቂ፡ ምን አይነት የጥንት ግብርና ይጠቀማሉ

Interviewer: What kind of ancient agriculture do you use?

ተጠያቂ፡ የጥንት ግብርና እርሻ የጤፍ የስንዴ

Respondent: Ancient agricultural farm of teff and wheat.

ጠያቂ፡ በምን አይነት መልኩ?

Interviewer: In what way?

ተጠያቂ፡ በበሬ እየታረሰ ይጎለጎላል ይታረማል ለምሳሌ በበሬ ሲታረስ እርፍ ድግር ማረሻ ቀንበር ሞፈር ሲወቃ ደግሞ ላይዳ የሚባል አለ መንሽ አለ ውድማ ይዘጋጃል ከዛ ደግሞ ይለቀለቃል ውድማው ተዘጋጅቶ በሬዎች ይዘጋጃል ይወቃል ከዛ በመንሽ እየተበረበረ ምርቱ እና ጭዱ ይለያል ከዛ

ለምግብነት ወደ ቤት ተጣርቶ ይገባል ያገለግላል

Respondent: Oxen are pulled to farm the soil. For example, when you use oxen for farming, you use Erf, Digir, Kenber, and Mopher; when you want to break up the grain, you use Layda. When the Widima is ready, you prepare oxen to break it up. After that, you use Mensh and collect the product with a sickle. After sorting out food, it will be stored.

ጠያቂ፡ የጥንት ግብርና ሆኖ በአሁኑ ጊዜ የማይጠቀሙበት አለ?

Interviewer: Is there an ancient farming method you don't use nowadays?

ተጠያቂ፡ የለም

Respondent: There isn't.

ጠያቂ፡ ምን አይነት የግብርና አሰራር ዘዴ ለአካባቢው ጥሩ ነው ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What time of agriculture method do you think is suitable for the area?

ተጠያቂ፡ ዘመናዊ

Respondent: Modern

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች አለም ቢመጣ ምን አይነት የሚሆን ይመስሎታል?

Interviewer: What would it be like if a sustainable world based on nature would be like?

ተጠያቂ፡ ጥሩ

Respondent: Good

ጠያቂ፡ በምን አይነት መልኩ?

Interviewer: In what way?

ተጠያቂ፡ ግብርናን በዘመናዊ ድሮ በበሬ ቢሆን አሁን ደግሞ በዘመናዊ ለምሳሌ እህሎችን በዘመናዊ አድርጎ ለልማት ለማዋል ለህብረተሰቡ በተሻሻለ በድሮ አስተራረስ በድሮ ምርት ሳይሆን የተሻሻለ ከበፊቱ ዘመናዊ በመሆኑ ለምሳሌ በመኪና ቢታረስ በመኪና ቢታጨድ ጉልበትም አይባክንም ለውጥም ሊኖር ይችላል የሰው ጉልበት ቁጠባ አለው በህብረተሰቡም በብዛት ለማዳረስም ይመስል፡፡

Respondent: If agriculture was done with oxen in the old days, now it is done in a modern way, for example, grains are modernized to be used for development. It will improve society.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ አማኑኤል

Respondent: Emmanuel

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ፳፭

Interviewer: 25

ጠያቂ፡ ስራ

Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ መሀንዲስ

Respondent: Engineer

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትላቸው ምን ምን እየተደረጉ ያሉ ነገሮች አሉ?

Interviewer: What things are being done that you think are good for the environment?

ተጠያቂ፡ ሀዋሳ ላይ ምንም የተደረገ ጥሩ ነገር ያለ ያየሁት ነገር የለም አንድ ሌሎች ከተማ ላይ የማላያቸው ነገር አካባቢን ማስዋብ ዛፍ መትከል መንገድ ዳር ውሀ ማጠጣት እሱ ከተማችንን ያሳምራል ሌላ ቦታ ላይ የማላየው ነው ጠዋት እና ማታ ውሀ ይጠጣል ይሄን እንደ ጥሩ ነገር ከቆጠር ነው፡፡

Respondent: I have not seen anything good done in Hawassa. The one thing I don't see in other cities that I see in this city is beautifying the area, planting trees, and watering them on the side of the road if you count that as something good.

ጠያቂ፡ ወደፊት ተፈጥሮን መሰረት ያደረገ አስደሳች ዓለም ቢመጣ ምን ዓይነት ሊመስል ይችላል ብለው ያስባሉ?

Interviewer: What would it look like if a sustainable world based on nature came in the future?

ተጠያቂ፡ ከጭስ የፀዳ አካባቢ ቢኖር መኪና ምንም ተሽከርካሪ ነገር የሌለው አካባቢ ቢኖር ለሁሉም ምቹ ነገር ይፈጥራል ብዬ አስባለሁ፡፡

Respondent: If there is a smoke-free area, if there is an area where there are no cars, I think it will create a comfortable environment for everyone.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ

Interviewer: Thank you

. . .

ጠያቂ፡ ስም

Interviewer: Name

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ዕድሜ

Interviewer: Age

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ

Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ ስራ
Interviewer: Occupation

ተጠያቂ፡ ይለፈኝ
Respondent: I'll pass

ጠያቂ፡ የመኖሪያ ቦታ
Interviewer: Place of residence

ተጠያቂ፡ ድሬደዋ
Respondent: Dire Dawa

ጠያቂ፡ በአሁኑ ጊዜ ለአካባቢ ጥሩ ነው የምትላቸው ምን ምን እየተደረጉ ያሉ ነገሮች አሉ?
Interviewer: What things are being done that you think are good for the environment?

ተጠያቂ፡ በአካባቢያችን እየተደረጉ ያሉት ከፍላሽ ጋር ያሉ ነገሮችን እነዛን የማጽዳት ብዙ ስራዎች እየተሰሩ ነው የአካባቢ ወጣቶች ተደራጅተን እነዚህ የአካባቢ ጥበቃ ላይ ጥሩ የሆነ ኢንቫይሮመንት እንዲኖር
Respondent: Many works are being done to with cleaning, espically with the sewage in our area. The local youth are getting organized to work on environmental protection projects.

ጠያቂ፡ ሰዎች የሚያደርጓቸው ለአካባቢ አየር ጥሩ ልምድ የምትሏቸው ምንድን ናቸው
Interviewer: What do you think are good practices for the environment that people do?

ተጠያቂ፡ በአሁን ጊዜ ጥሩ ልምድ ናቸው የምንላቸው በየአካባቢያችን በየጊዜው የችግኝ ተከላዎች ፕሮግራሞች አሉ እንደ ድሬደዋ በመስሪያቤትም ሆነ በየአካባቢያችን በምንኖርበት አካባቢ ችግኞችን እየተከልን ነው እንደ ክልልም ብዙ የተሰሩ ነገሮች አሉ ከወጣቶችም ጋር አንድ ላይ ሆነን ብዙ ችግኞችን እየተከልን ነው ያንንም የመንከባከብ ስራ እየሰራን ነው አብዛኛው ከተማችን ላይ ከዚራ አካባቢ ብዙ ዛፎች አሉ እነዛ ዛፎች የመተካት የመትከል ስራ እየሰራን ነው፡፡
Respondent: Currently, there are planting sapling programs in our areas. We are doing maintenance work. There are many trees in the Kezira area in most of our city. Those trees are to be replaced. We are doing the planting.

ጠያቂ፡ አመሰግናለሁ
Interviewer: Thank you